

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ**

**DIPLOMOVÁ
PRÁCE**

2019

**ŽANETA
ROSÍKOVÁ**

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta biomedicínského inženýrství

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Porovnání povodní ve Zlínském kraji v roce 2006 a 2010

Comparison of the floods in the Zlín region in 2006 and 2010

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva

Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Vedoucí práce: Ing. Ivan Kolečák

Bc. Žaneta Rosíková

Kladno, květen 2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Rosíková** Jméno: **Žaneta** Osobní číslo: **474891**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Civilní nouzové plánování**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Porovnání povodní ve Zlínském kraji v roce 2006 a 2010

Název diplomové práce anglicky:

Comparison of floods in the Zlín region in 2006 and 2010

Pokyny pro vypracování:

Předmětem diplomové práce bude porovnání povodní ve Zlínském kraji v roce 2006 a 2010 na základě stanovených kritérií. Teoretická část se bude zabývat vymezením právních předpisů, ostatních dokumentů a základních pojmů v řešené oblasti, tj. zejména v problematice ochrany před povodněmi, ale také v oblasti ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému, doplněno o charakteristiku Zlínského kraje. V praktické části budou porovnány závěry provedených SWOT analýz povodní, které proběhly ve Zlínském kraji v roce 2006 a 2010. Porovnání bude zaměřeno na tři hlavní oblasti, a to z hlediska hydrologického průběhu povodní, způsobu organizace krizového řízení a zajištění finančního zabezpečení. V závěru budou navrženy možnosti ke zlepšení povodňové ochrany v podmínkách Zlínského kraje.

Seznam doporučené literatury:

- [1] ADAMEC, Vilém, Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva, ed. 1., Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012, 131 s., ISBN 978-80-7385-118-7
- [2] KROUPA, Miroslav, ŘÍHA, Milan, Integrovaný záchranný systém, ed. 3., Praha: Armex Publishing, 2008, 119 s., ISBN 978-80-867-9559-1
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ, Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, ed. 2., Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR, 2015, ISBN 978-80-86466-62-0

Jméno a příjmení vedoucí(ho) diplomové práce:

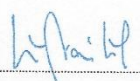
Ing. Ivan Koleňák

Jméno a příjmení konzultanta(ky) diplomové práce:

Ing. Karel Malinovský

Datum zadání diplomové práce: **01.10.2018**

Platnost zadání diplomové práce: **18.09.2020**

prof. MUDr. Leoš Navrátil, CSc., MBA, dr.h.c.
podpis vedoucí(ho) katedry

prof. MUDr. Ivan Dylevský, DrSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Student(ka) bere na vědomí, že je povinnen(a) vypracovat diplomovou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v diplomové práci.

30. 10. 2018

Datum převzetí zadání

Dosilova

Podpis studenta(ky)

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce: Porovnání povodní ve Zlínském kraji v roce 2009 a 2010

Název diplomové práce anglicky: Comparison of floods in the Zlín region in 2009 and 2010

Podle vypracování: Fiktivní diplomová práce bude porovnat povodně ve Zlínském kraji v roce 2009 a 2010 na základě stanovených kritérií. Účelem práce bude zjistit, zda povodně v roce 2009 byly v oblasti ochrany obyvatelstva a majetku v porovnání s povodněmi v roce 2010. Pro porovnání bude použito porovnání povodní v Zlínském kraji v letech 2009 a 2010. Porovnání bude zaměřeno na tři hlavní oblasti: a) počet lidí ohrožených povodněmi, b) počet objektů ohrožených povodněmi a c) počet škod způsobených povodněmi. V závěru práce budou navrženy možnosti ke zlepšení povodňové ochrany v podmínkách Zlínského kraje.

Seznam doporučené literatury:
[1] ADAMEC, Václav. Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva, ed. J. Dávacký. Sborník geodézie a topografie, 2012. 112 s. ISBN 978-80-7385-118-7.
[2] KROUPEL, Milan. Informační systém, ed. J. Páral. Amex Publishing, 2008. 118 s. ISBN 978-80-862-9220-1.
[3] COLLETTIV AUTORŮ. Ochrana obyvatelstva a životní prostředí a životní prostředí, ed. J. Páral. MÚP-generální ředitelství HZS ČR, 2012. 128 s. ISBN 978-80-86452-63-0.

Jméno a příjmení vedoucího diplomové práce: Ing. Kateřina Malá

Jméno a příjmení konzultanta(ky) diplomové práce: Ing. Kateřina Malá

Datum zadání diplomové práce: 07.10.2018

Podpis vedoucího diplomové práce: 18.09.2018

Podpis konzultanta(ky):

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem **Porovnání povodní ve Zlínském kraji v roce 2006 a 2010** vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 07.05.2019

.....
podpis

Poděkování

Velice ráda bych touhle cestou poděkovala svému vedoucímu diplomové práce panu Ing. Ivanu Kolečákovi za veškeré cenné rady, které mi během zpracování práce poskytl, jeho odborné vedení, vstřícnost a veškerý čas, který věnoval mě i mé práci.

Dále bych chtěla poděkovat panu Ing. Karlovi Malinovskému, vedoucímu oddělení pro zvláštní úkoly Krajského úřadu Zlínského kraje a panu plk. Ing. Josefu Bambuchovi, vedoucímu pracoviště krizového řízení krajského ředitelství Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje, za poskytnutí materiálu ke zpracování praktické části diplomové práce a odbornou konzultaci.

Abstrakt

Předmětem diplomové práce bude porovnání povodní ve Zlínském kraji v letech 2006 a 2010, a to na základě stanovených kritérií.

Teoretická část se bude zabývat vymezením právních předpisů, ostatních dokumentů a základních pojmů v řešené oblasti, tj. zejména v problematice ochrany před povodněmi, ale také v oblasti ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému, doplněno o charakteristiku Zlínského kraje.

V praktické části budou porovnány závěry provedených SWOT analýz povodní, které proběhly ve Zlínském kraji v roce 2006 a v roce 2010. Porovnání bude zaměřeno na tři hlavní oblasti, a to z hlediska hydrologického průběhu povodní, způsobu organizace krizového řízení a realizace finančního zabezpečení.

V závěru budou navržena možná opatření ke zlepšení povodňové ochrany v podmínkách Zlínského kraje.

Klíčová slova

Povodeň; ochrana obyvatelstva; integrovaný záchranný systém; Zlínský kraj; SWOT analýza; ochrana před povodněmi.

Abstract

The subject of the thesis will be comparison floods in Zlin region in 2006 and 2010, namely based on determined criteria.

The theoretical part will occupy with defining legislation, other documents and basic concepts in solved areas, i. e. particularly in the protection issues before floods but also in protection of the population and integrated rescue system complemented by the characteristics of Zlin region.

In the practical part will be compared conclusions of performed SWOT analysis of floods which went through in Zlin region in 2006 and 2010. Comparison will be focused on three principal areas namely from the point of view of hydrological process of floods and realization financial security.

At the end of the thesis will be suggested possible measures to improve floods protection in terms of Zlin region.

Keywords

Flood; civil protection; integrated rescue system; Zlín region; SWOT analysis; flood protection.

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Současný stav	12
2.1	Úvod do řešené problematiky	12
2.2	Základní právní předpisy a další dokumenty v řešené oblasti	12
2.2.1	Právní předpisy.....	12
2.2.2	Ostatní dokumenty	18
2.3	Základní pojmy v řešené oblasti.....	21
2.4	Problematika ochrany před povodněmi v ČR.....	25
2.4.1	Rozdělení povodní.....	25
2.4.2	Stupně povodňové aktivity	26
2.4.3	Povodňové orgány.....	29
2.4.4	Povodňové plány	31
2.4.5	Povodňová opatření	32
2.4.6	Předpovědní a hlásná povodňová služba	34
2.5	Opatření ochrany obyvatelstva.....	35
2.5.1	Varování obyvatelstva	35
2.5.2	Vyrozumění.....	36
2.5.3	Evakuace.....	36
2.5.4	Nouzové přežití	37
2.6	Integrovaný záchranný systém.....	38
2.6.1	Základní složky IZS.....	39
2.6.2	Ostatní složky IZS.....	42
2.7	Charakteristika Zlínského kraje.....	43

3	Cíl práce a hypotézy	46
3.1	Cíl práce	46
3.2	Hypotézy	46
4	Metodika	47
4.1	Postup zpracování DP	47
4.2	Použité metody	47
5	Výsledky	50
5.1	Povodně 2006	50
5.1.1	Obecná charakteristika povodní.....	50
5.1.2	Závěry SWOT analýzy	57
5.2	Povodně 2010	60
5.2.1	Obecná charakteristika povodní.....	60
5.2.2	Závěry SWOT analýzy	72
5.3	Závěry řízeného rozhovoru	75
5.4	Závěry z porovnání povodní	79
5.5	Návrhy opáření.....	82
6	Diskuze	87
7	Závěr	96
8	Seznam použitých zkratk	97
9	Seznam použité literatury	98
10	Seznam použitých obrázků	101
11	Seznamu použitých tabulek	102
12	Seznam Příloh.....	103

1 ÚVOD

„Povodeň a záplavu v roce 1997 není nutno chápat pouze jako katastrofu, ale i jako šanci na změnu k lepšímu“, MVDr. Stanislav Mišák, bývalý starosta města Otrokovice

Povodně se v posledních letech vyskytují stále častěji ve světě i v České republice (dále jen „ČR“) a stávají se tak závažným, nejen ekonomickým, problémem. Nejedná se pouze o katastrofy velkého rozsahu jako tomu bylo v letech 1997, 2002, 2006 a 2010, ale také o celou řadu menších lokálních povodní.

Pro ČR představují povodně jedno z největších nebezpečí v oblasti přírodních katastrof a mohou být příčinou vzniku závažných krizových situací, při nichž může dojít ke ztrátám na lidských životech a k rozsáhlým materiálním škodám na majetku a ekologickým škodám na životním prostředí. Svědčí o tom i skutečnost, že v letech 2002–2017 byl vládou ČR vyhlášen na území postižených krajů nouzový stav z důvodů povodní celkem čtyřikrát a pouze jedenkrát z jiného důvodu (orkán Kyrill). Za stejné období byl hejtmany dotčených krajů vyhlášen stav nebezpečí z důvodů povodní celkem v 28 případech a pouze v 7 případech byl vznik krizové situace zapříčiněn mimořádnou událostí jiného charakteru (tornádo, 2 x sesuv skalního masivu, 2 x nelegální sklad nebezpečných látek, sesuv půdy, africký mor prasat).

2 SOUČASNÝ STAV

2.1 Úvod do řešené problematiky

Povodně představují pro ČR jednu z největších antropogenních hrozeb, které zemi ve velké míře ohrožovaly jak v historii, tak i v současnosti. Odlišný průběh povodní byl v dobách, kdy zásah člověka do krajiny byl minimální, na rozdíl od přítomnosti, kdy je krajina výrazně urbanizována, což výrazně ovlivňuje odtokové poměry a zvyšuje tak škody, které povodně napáchají [1].

Po rozsáhlých povodních, které v roce 1997 postihly území ČR, se pohled na ochranu před povodněmi výrazně změnil. V dnešní době převládá snaha o zvýšení přirozené akumulace a retardace vody v území a ovlivnění povodňových průtoků technickými opatřeními. Velký důraz se klade na to, aby byly včas dostupné informace týkající se meteorologické a hydrologické situace a bylo tak možné následně předvídat rozsah povodňového ohrožení. Na to bezprostředně navazuje včasné varování obyvatelstva v ohroženém území [1].

2.2 Základní právní předpisy a další dokumenty v řešené oblasti

V dané kapitole jsou uvedeny základní právní předpisy a další dokumenty, které se úzce vztahují k tématu diplomové práce, tj. k ochraně před povodněmi. Je však také potřeba zmínit další právní předpisy z hlediska širšího pohledu (obecně problematika bezpečnosti, ochrany obyvatelstva, krizového řízení nebo hospodářských opatření pro krizové stavy).

2.2.1 Právní předpisy

Výše uvedené oblasti jsou v podmínkách ČR zakotveny v celé řadě právních předpisů. Zde jsou uvedeny nejdůležitější z nich.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Ústava ČR patří k hlavním a také nejdůležitějším právním předpisům v oblasti bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. V Ústavě jsou především formulovány základní zásady ústavního zřízení. V zákoně se uvádí, že Parlament ČR rozhoduje o vyhlášení jednoho z krizových stavů, a to válečného stavu a vláda o vyslání ozbrojených sil mimo území ČR a o pobytu ozbrojených sil jiných států na území ČR, jde-li o účast na záchranných pracích při živelných pohromách, průmyslových nebo ekologických haváriích [2].

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákonem jsou upřesněny složky, které tvoří základ bezpečnostního systému ČR, přičemž jejich hlavní činnosti jsou zaměřené na obranu a ochranu. Těmito složkami jsou ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Dále je zde stanovena povinnost podílet se na zajišťování bezpečnosti ČR státním orgánům územních samosprávných celků a právnickým a fyzickým osobám. V zákoně jsou dále zakotveny krizové zákony jako jsou nouzový stav a stav ohrožení státu. Jejich základní ustanovení a podmínky, které musí být naplněny k jejich vyhlášení a po jakou dobu mohou být vyhlášeny. Mimi jiné je zde řešena také Bezpečnostní rada státu [3].

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon definuje integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“), stanovuje jeho složky a jejich působnosti, dále pravomoci a působnosti státních orgánů a orgánů samosprávných celků, práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních

prací, při ochraně obyvatelstva, a to v období před a po dobu vyhlášení krizových stavů. V zákoně jsou vymezeny další základní pojmy jako mimořádná událost, ochrana obyvatelstva, záchranné a likvidační práce, zařízení civilní ochrany bez právní subjektivity, věcná a osobní pomoc [4].

Dále jsou zde uvedeny podmínky použití IZS a jsou popsány stále orgány pro koordinaci složek IZS (operační a informační střediska hasičského záchranného sboru). Pokud jde o úkoly a postavení státních orgánů, jsou zde obecně uvedeny působnosti všech ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, doplněné o specifické úkoly Ministerstva vnitra, které plní generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „MV-GŘ HZS ČR“), úkoly Ministerstva dopravy a Ministerstva zdravotnictví [4]. Jak vyplývá z výše uvedeného, řeší zákon o IZS také problematiku ochrany obyvatelstva, protože právní řád ČR nezahrnuje samostatný zákon pro tuto oblast, ale pouze prováděcí právní předpis k zákonu o IZS.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků (orgánů krizového řízení), práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace nevojenského charakteru a při jejich řešení. Ukládá zpracovat krizové plány a plány krizové připravenosti, hejtmanovi a vládě ČR vymezuje konkrétní krizová opatření, která mohou nařídit v případě vyhlášení stavu nebezpečí, resp. nouzového stavu [5].

Krizový zákon vymezuje základní pojmy pro oblast krizového řízení (krizová situace, krizové řízení, krizové opatření, pracovní povinnost, pracovní výpomoc, věcný prostředek) a také základní pojmy a působnosti pro problematiku kritické infrastruktury [5].

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatření pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro krizové stavy (dále jen „HOPKS“) a přijetí těchto opatření po vyhlášení krizových stavů. Stanoví pravomoci vlády, ústředních správních úřadů, České národní banky, krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) a orgánů územních samosprávních celků při přípravě na přijetí HOPKS. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí HOPKS. Tato opatření jsou přijímána po vyhlášení krizových stavů a jsou určena mj. k uspokojení základních potřeb fyzických osob na území ČR umožňující přežití krizových stavů bez těžké újmy na zdraví [6].

Zákon č. 97/1993 Sb., působnosti Správy státních hmotných rezerv

Daný zákon vymezuje základní pravomoci a úkoly Správy státních hmotných rezerv (dále jen „SSHR“) při řešení mimořádných událostí a krizových situací, zejména při poskytování státních hmotných rezerv. Z hlediska účelu se státní hmotné rezervy člení na hmotné rezervy, mobilizační rezervy, pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc [7].

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)

Zákon vymezuje postavení a základní úkoly Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“), popisuje jeho organizaci a řízení. Dále jsou zde uplatněny základní povinnosti příslušníků a zaměstnanců, požadavky na prokazování příslušnosti a mimo jiné spolupráci se správními úřady a jinými orgány [8].

HZS ČR se podílí na zajišťování bezpečnosti ČR plněním a organizováním úkolů požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a dalších úkolů, v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem a jinými právními předpisy. V zákoně je dále zmíněn Záchranný útvar, který je součástí HZS ČR [8].

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Je to základní právní předpis, vztahující se k tématu diplomové práce. Zákon stanovuje mimo jiné podmínky pro využívání vodních zdrojů, zachování a zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod. Na jeho základě jsou vytvářeny podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajišťována bezpečnost vodních děl. Zákonem je také řešeno zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a problematika odpadních vod [9].

Nejdůležitější částí je hlava IX. vodního zákona, níž je řešena ochrana obyvatelstva před povodněmi, tj. zejména charakteristika povodní, zvládnutí povodňových rizik, povodňová opatření, záplavová území a omezení v těchto územích, dále území určená k řízeným rozlivům povodní a území ohrožená zvláštními povodněmi, stupně povodňové aktivity, povodňové plány, povodňové prohlídky, předpovědní a hlásná povodňová služba, povodňové záchranné práce, povodňové zabezpečovací práce, dokumentace a vyhodnocení povodní, povodňové orgány obcí, ORP, krajů a ústřední povodňový orgán, ostatní účastníci ochrany před povodněmi a v neposlední řadě náklady na opatření na ochranu před povodněmi [9].

Výše uvedené zákony jsou dále rozpracovány v prováděcích právních předpisech (nařízení vlády a prováděcí vyhlášky ministerstev nebo jiných ústředních správních úřadů). Zde jsou uvedeny prováděcí právní předpisy k vodnímu zákonu.

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly vymezuje vodní díla, která podléhají technickobezpečnostnímu dohledu (dále jen "dohled"), stanovuje kritéria a postup jejich zařazení do kategorií rozsah a četnost provádění dohledu u jednotlivých kategorií vodních děl v jednotlivých etapách jejich přípravy, výstavby, změny vodních děl po jejich dokončení nebo provozu a náležitosti programu dohledu [10].

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků stanoví seznam významných vodních toků, způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků a obsah žádosti a její náležitosti nezbytné k rozhodnutí o určení správcem nebo zrušení správcem nebo zrušení správcem drobného vodního toku [11].

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik zpracovává náležité předpisy Evropské unie a upravuje obsah plánů povodí a plánů nezbytných pro zvládání rizik vyplývajících z povodní. Dále upravuje obsah hlavních a doplňkových opatření pro ochranu vod podle § 23 a vodního zákona. Předmětem úpravy je i způsob a forma zpracování prozatímního vyhodnocení povodňových rizik a způsob stanovení oblastí s podstatným povodňovým rizikem, které zahrnují i obsah a způsob zpracování povodňových map nebezpečí a rizik [12].

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl obsahuje mimo jiné výčet základních pojmů, a dále stanovuje určité náležitosti vztahujících se jak k manipulačním řádům, tak k náležitostem provozních řádů [13].

Mezi náležitostmi manipulačních řádů patří základní údaje jako jsou identifikace vlastníka či uživatele vodního díla, nebo osoby odpovědné za manipulaci s vodou.

Dále to jsou technické údaje o vodním díle, kterými jsou název, umístění a souhrnný popis vodního díla, popis jeho funkcí a účel vodního díla, kategorie a zabezpečení vodního díla. Mezi manipulační náležitosti patří základní požadavky, zásady a pokyny pro manipulaci s vodou, i pokyny pro manipulaci s vodou při mimořádné události a prováděných bezpečnostních opatřeních [13].

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracovávání návrh a stanovení záplavových území obsahuje výčet základních pojmů důležitých pro stanovení způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu záplavového území správcem vodního toku a způsob a rozsah stanovování tohoto záplavového území vodoprávním úřadem [14].

2.2.2 Ostatní dokumenty

Kromě právních předpisů zabývajících se problematikou bezpečnosti ČR, krizového řízení, ochrany obyvatelstva a ochrany před povodněmi, byla v podmínkách ČR zpracována celá řada dokumentů nelegislativního charakteru, zpravidla projednaných a schválených vládou (strategie, koncepce), nebo schválených dotčenými ministry nebo vedoucími jiných ústředních správních úřadů (směrnice, metodické pokyny), a to podle věcné příslušnosti, vyplývající buď z tzv. kompetenčního zákona [15], nebo z jiných zvláštních právních předpisů. Tyto směrnice a metodické pokyny mohou být zveřejněny ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí. Zde jsou uvedeny některé z nich.

Analýza hrozeb pro Českou republiku

Byla zpracována MV-GŘ HZS ČR ve spolupráci s dotčenými resorty. Analýza obsahuje výčet hrozeb, které ve velké míře mohou ohrozit ČR a pro stát by to mělo fatální následky. Celkem bylo identifikováno 22 typů nebezpečí s nepřijatelnou úrovní rizika, u kterých lze očekávat vyhlášení některého z krizových stavů. Přípravenost na řešení těchto hrozeb je řešena systémem opatření vedoucích k jejich

eliminaci, a to v rámci systému krizového plánování. Pro jednotlivé hrozby byly gesčními ministerstvy a jinými ústředními správními úřady vypracovány nové typové plány [16] (viz Příloha 1 diplomové práce).

Audit národní bezpečnosti

Audit byl zpracován na v průběhu roku 2016 základě zadání tehdejšího předsedy vlády. Věnuje se deseti okruhům hrozeb, kterými jsou: terorismus, extremismus, organizovaný zločin, působení cizí moci, bezpečnostní aspekty migrace, přírodní hrozby, antropogenní hrozby, hrozby v kyberprostoru, energetická, surovinová a průmyslová bezpečnost, hybridní hrozby a jejich vliv na bezpečnost občanů. Každá hrozba je pak následně rozebrána v samostatné kapitole, kde je podrobně popsána a jsou zde navrženy opatření pro její eliminaci [17].

Bezpečnostní strategie České republiky

Je základním koncepčním dokumentem vlády ČR, který na základě bezpečnostních hrozeb a nich plynoucích rizik specifikuje bezpečnostní zájmy ČR a stanovuje místo a úlohu všem úřadům a orgánům, které se podílejí při naplňování její bezpečnostní politiky. Bezpečnostní strategie státu obsahuje: Východiska bezpečnostní politiky ČR, bezpečnostní zájmy ČR, bezpečnostní prostředí a strategii prosazování bezpečnostních zájmů ČR [18].

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 (dále jen „koncepce“) představuje klíčový dokument popisující systém ochrany obyvatelstva v celé jeho multiresortní šíři a komplexnosti. Definuje základní principy ochrany obyvatelstva a vyjadřuje její významné oblasti a nástroje. Koncepce vymezuje 5 základních priorit ochrany obyvatelstva, kterými jsou: občan; soukromé subjekty; ochrana kritické infrastruktury; věda, výzkum a inovace; definování nových úkolů

a přístupů v ochraně obyvatelstva. V závěru je uveden Harmonogram realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 [19].

Metodický pokyn odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí k zabezpečení hlásné a předpovědní povodňové služby

Metodický pokyn v první řadě obsahuje výčet a definici základních pojmů. Následně jsou uvedeny stupně povodňové aktivity jak pro přirozené povodně, tak z hlediska bezpečnosti vodních děl. Nejvíce se však zabývá hlásnou povodňovou službou, kde je popsána její organizace, anebo k čemu se její služby využívají [20].

Hlavním účelem tohoto metodického pokynu je však upřesnění systému hlásné a předpovědní povodňové služby, prováděné podle vodního zákona. Organizaci hlásné a předpovědní povodňové služby ve smyslu § 81 vodního zákona metodicky řídí Ministerstvo životního prostředí jako ústřední povodňový orgán ČR pro období mimo povodně. Přílohách tohoto metodického pokynu jsou uvedena schémata přenosu informací předpovědní a hlásné povodňové služby při přirozených a zvláštních povodních (viz Přílohy 2–4 diplomové práce) [20].

Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva v České republice – 2018

Tuto zprávu předkládá do vlády v tříletých intervalech (první zpráva byla předložena v roce 2015) Ministerstvo vnitra (zpracovává ji meziresortní odborná pracovní skupina pod vedením MV-GŘ HZS ČR), a to na základě úkolu č. 1 z koncepce. Zpráva byla schválena usnesením vlády ze dne 7. listopadu 2018 č. 730. Jedná se o zprávu, která slouží k informování vlády o výsledcích realizace opatření a cílů vymezených v koncepci a k upřesnění některých úkolů a termínů jejich plnění, stanovených v koncepci [21].

Směrnice Ministerstva vnitra čj. MV-117572-2/PO-OKR-2011 ze dne 24. listopadu 2011, kterou se stanoví jednotná pravidla organizačního uspořádání krizového štábu kraje, krizového štábu obce s rozšířenou působností a krizového štábu obce, vydána MV-GŘ HZS ČR, publikována ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí, ročník 9, částka 6. Tato směrnice stanoví organizační uspořádání a působnost a vymezuje činnost krizového štábu kraje, krizového štábu ORP a krizového štábu obce (pokud je zřízen) při řešení mimořádných událostí nebo krizových situací [22].

2.3 Základní pojmy v řešené oblasti

Tématika mé diplomové práce se dotýká celé řady základních pojmů z různých oblastí, včetně problematiky ochrany před povodněmi. Zde jsou uvedeny nejdůležitější pojmy.

Integrovaný záchranný systém – představuje „koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací“ [4].

Mimořádná událost – představuje „škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“ [4].

Záchranné práce – zahrnují „činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucího k přerušení jejich příčin“ [4].

Likvidační práce – zahrnují „činnost k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí“ [4].

Ochrana obyvatelstva – představuje „plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení jeho života, zdraví a majetku“ [4].

Věcná pomoc – zahrnuje „poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje, nebo starosty obce; osobní pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce“ [4].

Osobní pomoc – zahrnuje „činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje, nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo vědomím velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce“ [4].

Krizové řízení – zahrnuje „souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení, zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešení, nebo ochranou kritické infrastruktury“ [5].

Krizová situace – je „mimořádná událost podle zákona o IZS, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu“ [5].

Krizové opatření – zahrnuje „organizační nebo technické opatření určené k řešení krizové situace a odstranění následků, včetně opatření, jimiž se zasahuje do práv a povinností osob“ [5].

Pracovní povinnost – zahrnuje „povinnost fyzické osoby vykonávat po nezbytně nutnou dobu určenou práci, která je nutná pro řešení krizové situace a kterou je tato osoba povinna konat v místě určeném orgánem krizového řízení“ [5].

Pracovní výpomoc – zahrnuje „povinnost fyzických vykonávat jednorázové a mimořádné úkoly nezbytné pro řešení krizové situace, které jsou povinny konat v místě určeném orgánem krizového řízení“ [5].

Věcný prostředek – je „movitá nebo nemovitá věc nebo poskytovaná služba, pokud tuto věc nebo službu lze využít při řešení krizové situace“ [5].

Hospodářské opatření pro krizové stavy – zahrnují „organizační, materiální nebo finanční opatření přijímaná správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez níž nelze zajistit překonání krizových stavů“ [6].

System hospodářské mobilizace – zahrnuje „organizační, materiální, personální a jiná opatření, kterými ústřední správní úřad zabezpečuje mobilizační dodávku pro potřeby ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů za stavu ohrožení státu a válečného stavu“ [6].

Povodeň – představuje „přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přírozená povodeň), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle (zvláštní povodeň)“ [9].

Záplavová čára – je „křivka odpovídající průsečnici hladiny vody se zemským povrchem při zaplavení území povodní“ [14].

Záplavové území – je „území vymezené záplavovou čarou“ [14].

Návrh záplavového území – představuje „dokumentaci záplavového území, která je předpokládána vodoprávnímu úřadu“ [14].

Záplavové území nejvyšší zaznamenané přirozenou povodní – zahrnuje „území, které je vymezeno záplavovou čarou odpovídající nejvyšší historicky zaznamenané a dokumentované hladině vody při přirozené povodni“ [14].

Aktivní zóna záplavového území – zahrnuje „území v zastavěných územích obcí a v územích určených k zástavbě podle územních plánů, jež při povodni odvádí rozhodující část celkového průtoku, a tak bezprostředně ohrožuje život, zdraví a majetek lidí“ [14].

Periodicita povodně 5, 20 a 100 let – představuje „výskyt povodně, který je dosažen nebo překročen průměrně jedenkrát za 5, 20 a 100 let“ [14].

Inundační území – zahrnuje „území přilehlé k vodnímu toku, které je zaplavováno při průtocích přesahujících kapacitu koryta vodního toku“ [14].

Humanitární pomoc – zahrnuje „opatření prováděná za účelem pomoci obyvatelstvu postiženému mimořádnou událostí, v jejichž rámci se využívají materiální a lidské zdroje“ [23].

Bezpečnostní rada kraje – je „poradním orgánem zřizovatele pro přípravu na krizové situace“ [23].

Krizový štáb kraje – „zřizuje a řídí hejtman kraje a je jeho pracovním orgánem pro řešení krizových situací“ [23].

2.4 Problematika ochrany před povodněmi v ČR

Ochraně před povodněmi se v podmínkách ČR věnuje potřebná pozornost. Podle vodního zákona se ochranou před povodněmi rozumí činnosti a opatření k předcházení a zvládnutí povodňového rizika v ohroženém území a zajišťuje se systematickou prevencí a operativními opatřeními [9].

Uvedená operativní opatření jsou zabezpečována podle povodňových plánů a při vyhlášení krizového stavu podle krizových plánů, zpracovaných podle krizového zákona a prováděcích právních předpisů k němu. K zajištění ochrany před povodněmi je každý povinen umožnit vstup, případně vjezd na své pozemky, popřípadě stavby členům povodňových orgánů, kteří řídí, koordinují a provádějí zabezpečovací a záchranné práce. Dále je každý povinen přispět na příkaz povodňových orgánů osobní a věcnou pomocí k ochraně životů a majetku před povodněmi a také řídit se příkazy povodňových orgánů [9].

2.4.1 Rozdělení povodní

Povodně mohou nastat v každém ročním období působením přírodních jevů. Z toho vyplývá, že každá povodeň je charakterizována jinak, a proto jsou i členěny na dva různé a v zásadě odlišné typy. Základní rozdělení povodní rozlišujeme podle vodního zákona na, a to na povodně přirozené a zvláštní [9].

A. Povodně přirozené

Přirozené povodně představují výrazné přechodné zvýšení hladiny vodních toků a povrchových vod nejčastěji následkem dlouhotrvajících dešťových srážek, nebo v důsledku tání sněhu, respektive v kombinaci s dešťovými srážkami, a to zejména v horských oblastech. V závislosti na ročním období pak lze ještě přirozené povodně rozdělit na zimní, jarní a letní. Zimní a jarní povodně způsobuje výše míněné tání

sněhu doprovázenými dešťovými srážkami, anebo ucpáním koryt vodních toků ledovými krami [1].

Nejčastější povodně, se kterými se setkáváme jsou však povodně letní. Ty bývají způsobené v důsledku nekolikadenních krátkodobých srážek silné intenzity. Proto se tento druh povodní nazývá také jako povodně „bleskové“ nebo „přivalové“. Příkladem mohou být povodně z roku 1997, 2002 nebo 2010 [24].

B. Povodně zvláštní

V podstatě se jedná o povodně, které byly výrazně ovlivněné činností člověka. Toto ovlivnění můžeme dále rozdělit na úmyslné (např. záměrné poškození zařízení nebo teroristický útok) a neúmyslné (selhání technologie či opotřebení materiálu) [1].

Výskyty zvláštních povodních bývají velmi často spojeny s výskytem přirozené povodně v daném území, která způsobí havárie zemních hrází malých nádrží a rybníků, jejichž výpustné a přelivné objekty nemají dostatečnou kapacitu pro bezpečné převedení přítoku nádrže [1].

2.4.2 Stupně povodňové aktivity

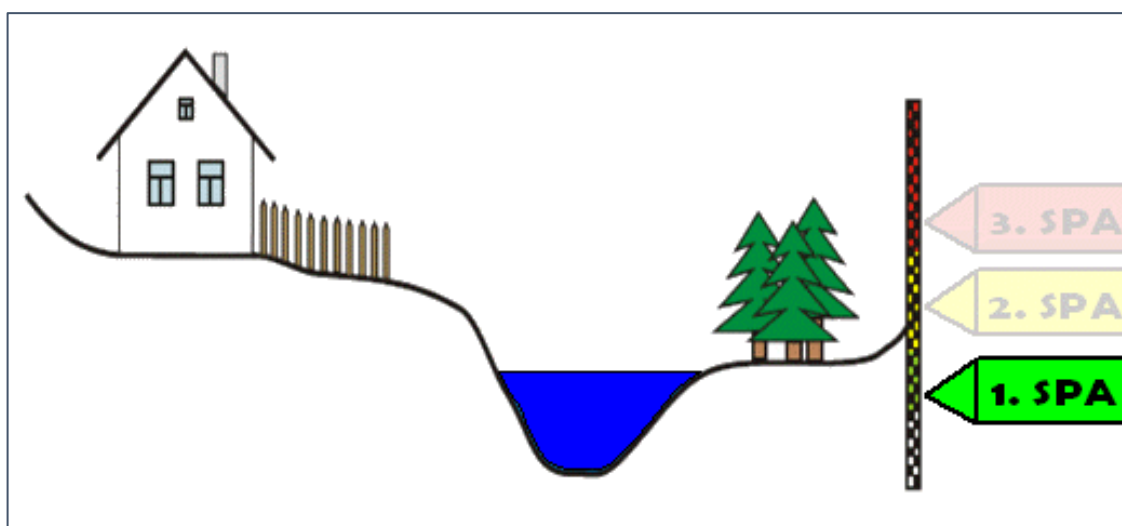
Stupni povodňové aktivity (dále jen „SPA“) se podle vodního zákona rozumí míra povodňového nebezpečí, která je explicitně vázána na směrodatné limity. Jsou jimi zpravidla vodní stavy (v metrech nebo centimetrech) nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích (v m³/s), popřípadě na mezní nebo kritické hodnoty jiného jevu uvedené v příslušném povodňovém plánu. Míru povodňového nebezpečí rozdělujeme do tří stupňů povodňové aktivity:

- stav bdělosti,
- stav pohotovosti,
- stav ohrožení [25].

K jednotlivým SPA jsou vázána určitá operativní opatření prováděná pro ochranu před konkrétní povodní. Tato opatření se řídí nebezpečím nebo vývojem povodňové situace [1].

A. První stupeň povodňové aktivity – stav bdělosti

První SPA (viz obrázek 1) se jako jediný stupeň nevyhlašuje, nýbrž nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, jakmile pominou příčiny takového nebezpečí. Tento stav nastává rovněž vydáním výstražné informace předpovědní povodňové služby. Na vodních dílech nastává tento stav při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jež by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně. Proto je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost situaci na vodním toku a zahájit činnost hlášené a hlídkové služby. Jde o období nebezpečí povodně, tedy období před povodní [25].

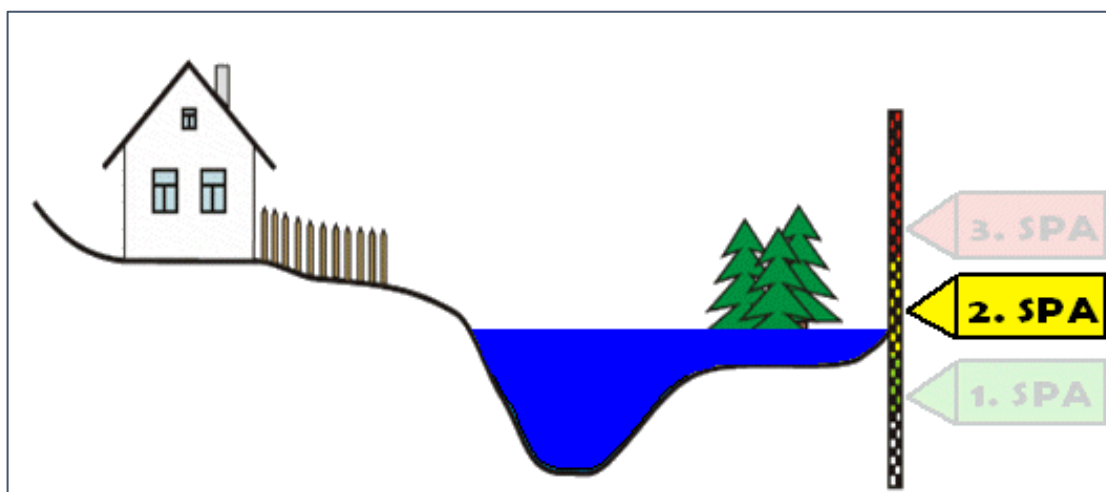

Obrázek 1 První stupeň povodňové aktivity. Zdroj: <http://portal.chmi.cz/>

B. Druhý stupeň povodňové aktivity – stav pohotovosti

Druhý SPA (viz obrázek 2) vyhlašuje příslušný povodňový orgán v případě, že nebezpečí přirozené povodně přeroste ve skutečný povodňový jev, ale nedochází

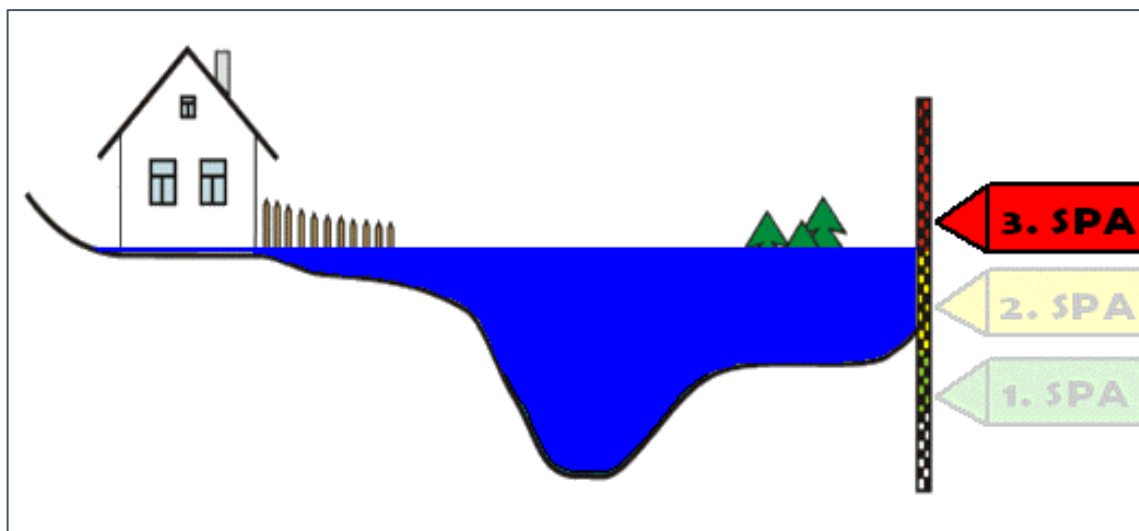
k větším rozlivům a škodám mimo koryto. Vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti. Vývoj situace je nutno nadále důkladně sledovat a aktivovat povodňové orgány a další účastníky ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu [25].

Obrázek 2 Druhý stupeň povodňové aktivity. Zdroj: <http://portal.chmi.cz/>

C. Třetí stupeň povodňové aktivity – stav ohrožení

Třetí, tedy nejvyšší SPA (viz obrázek 3), se vyhláší při bezprostředním nebezpečí nebo vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území. Vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření. Provádějí se povodňové zabezpečovací práce podle povodňových plánů a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace [25].

Obrázek 3 Třetí stupeň povodňové aktivity. Zdroj: <http://portal.chmi.cz/>

Druhý a třetí SPA vyhláší a odvolávají ve svém územním obvodu povodňové orgány. Podkladem pro jejich vyhlášení je dosažení nebo předpověď dosažení směrodatného limitu hladin nebo průtoků stanovených v povodňových plánech, zpráva předpovědní nebo hlásné povodňové služby, doporučení správce vodního toku, oznámení vlastníka vodního díla, případně další skutečnosti charakterizující míru povodňového nebezpečí. O vyhlášení a odvolání SPA je povodňový orgán povinen informovat subjekty uvedené v povodňovém plánu a nadřízený povodňový orgán [1].

2.4.3 Povodňové orgány

Povodňové orgány jsou vodním zákonem definované jako orgány oprávněné k řízení, organizaci a kontrole opatření k ochraně před povodněmi. Činnost povodňových orgánů je rozlišován ve dvou časových úrovních – pro období mimo povodeň a po dobu povodně [1].

A. Povodňové orgány mimo povodeň

Pro období mimo povodeň jsou povodňovými orgány:

- orgány obcí a v hlavním městě Praze orgány městských částí,

- obecní úřady ORP a v hlavním městě Praze úřady městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy,
- krajské úřady,
- Ministerstvo životního prostředí [24].

Zabezpečení přípravy povodňových záchranných prací přísluší Ministerstvu vnitra [24].

B. Povodňové orgány po dobu povodně

Po dobu povodně jsou povodňovými orgány:

- povodňové komise obcí, v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí,
- povodňové komise ORP, v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy,
- povodňové komise krajů,
- Ústřední povodňová komise [24].

Povodňová komise je při svém jednání zpravidla podporována pracovním štábem povodňové komise. Podrobnosti upravují příslušné statuty těchto orgánů. Povodňové orgány se při své činnosti řídí povodňovými plány. V době povodně mohou činit opatření a vydávat operativní příkazy k zabezpečení ochrany před povodněmi [1]. Pro větší přehlednost jsou všechny povodňové orgány s územní působností uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1 Povodňové orgány s územní působností. Zdroj: [25]

Území	Mimo povodeň	Po dobu povodně
Obec	Orgány obce v hlavním městě Praze orgány městských částí	Povodňová komise obce a v hlavním městě Praze povodňová komise městských částí
ORP	Obecní úřad ORP a v hlavním městě Praze úřady městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy	Povodňová komise ORP a v hlavním městě Praze úřady městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy
Kraj	Krajský úřad	Povodňová komise kraje
Stát	MŽP; zabezpečení přípravy záchranných prací přísluší MV	Ústřední povodňová komise

2.4.4 Povodňové plány

Povodňové plány patří k základním dokumentům ochrany před povodněmi. Slouží ke koordinaci činností v době povodně v daném území. Obsahují souhrn organizačních a technických opatření, potřebných k odvrácení nebo zmírnění škod na životech a majetku občanů a společnosti a na životním prostředí při povodních. Platí zásada, že povodňové plány menších celků musí být v souladu s povodňovým plánem vyššího stupně, soulad potvrzuje příslušný povodňový orgán na titulní straně povodňového plánu [1].

Povodňový plán se člení na věcnou, organizační a grafickou část a obsahuje zejména:

- stanovené směrodatné limity jednotlivých SPA,
- způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně,
- možnost ovlivnění odtokového režimu,

- organizaci a přípravu zabezpečovacích prací,
- způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů,
- zabezpečení hlásné a hlídkové služby,
- zabezpečení ochrany vybraných objektů,
- zabezpečení přípravy a organizace záchranných prací,
- zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území [26].

Rozlišujeme územní povodňové plány (povodňové plány územních celků) a objektové povodňové plány (povodňové plány vlastníků ohrožených pozemků a staveb) [26].

2.4.5 Povodňová opatření

Povodňovými opatřeními jsou přípravná opatření, opatření prováděná při nebezpečí povodně, za povodně a opatření provádění po povodni [25].

Zvládání povodňových rizik je vybudováno na realizaci povodňových opatření. rozlišujeme opatření přípravná, opatření při nebezpečí povodně, opatření za povodně a opatření po povodni. Tab. 1. uvádí přehled doporučených opatření. pro větší přehlednost jsou opatření při nebezpečí povodně a opatření za povodně uváděna samostatně, byť svou podstatou jsou obdobná. V praxi to mimo jiné znamená, že s rostoucí intenzitou povodně předcházejí ze stavu pohotovosti do stavu nasazení [1]. Přehled vybraných opatření k ochraně před povodněmi znázorňuje tabulka 2.

Tabulka 2 Přehled opatření k ochraně před povodněmi. Zdroj: [1]

<p>Opatření přípravná</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stanovení záplavových území - vymezení směrodatných limitů SPA - povodňové plány - povodňové prohlídky - příprava předpovědní a hlásné povodňové služby - organizační a technická příprava - vytváření hmotných povodňových rezerv - příprava účastníků povodňové ochrany
<p>Opatření při nebezpečí povodně</p>	<ul style="list-style-type: none"> - činnost předpovědní povodňové služby - činnost hlásné povodňové služby - varování při nebezpečí povodně - zřízení a činnost hlídkové služby - vyklizení záplavových území - řízené ovlivňování odtokových poměrů - povodňové zabezpečovací práce - povodňové záchranné práce - zabezpečení náhradních funkcí a služeb v území zasaženém povodní
<p>Opatření za povodně</p>	<ul style="list-style-type: none"> - činnost předpovědní povodňové služby - činnost hlásné povodňové služby - varování při nebezpečí povodně - zřízení a činnost hlídkové služby - vyklizení záplavových území - řízené ovlivňování odtokových poměrů - povodňové zabezpečovací práce - povodňové záchranné práce - zabezpečení náhradních funkcí a služeb v území zasaženém povodní
<p>Opatření po povodni</p>	<ul style="list-style-type: none"> - evidenční a dokumentační práce - vyhodnocení povodňové situace včetně vzniklých povodňových škod - odstranění povodňových škod po povodni

Nutno podotknout, že realizace povodňových opatření se pokaždé vztahuje ke konkrétnímu území a konkrétním účastníkům ochrany před povodněmi [1].

2.4.6 Předpovědní a hlásná povodňová služba

A. Předpovědní povodňová služba

Předpovědní povodňová služba informuje povodňové orgány, případně další účastníky ochrany před povodněmi, o nebezpečí vzniku povodně, o jejím vzniku a o dalším nebezpečném vývoji, o hydrometeorologických prvcích charakterizujících vznik a vývoj povodně (zejména o srážkách, vodních stavech, průtocích). Službu zabezpečuje Český hydrometeorologický ústav (dále jen „ČHMÚ) ve spolupráci se správci povodí. V rámci struktury ČHMÚ zajišťují předpovědní službu sjednocená pracoviště meteorologických a hydrometeorologických předpovědí, a to Centrální předpovědní pracoviště v Praze a regionálních předpovědních pracovišť na pobočkách ústavu ve vybraných krajích [24].

B. Hlásná povodňová služba

Hlásná povodňová služba zabezpečuje informace povodňovým orgánům pro zabezpečení jejich úkolů v průběhu povodní. Povodňové orgány tyto informace potřebují pro varování obyvatelstva, vyhlášení SPA a vyhodnocení situace a řízení povodňových opatření. Hlásná povodňová služba je systém předávání dat o vývoji povodně mezi obcemi a dalšími účastníky ochrany před povodněmi. Hlásnou povodňovou službu organizují a zajišťují orgány obcí a orgány ORP, zpravidla formou povodňových hlídek [24].

2.5 Opatření ochrany obyvatelstva

Opatření ochrany obyvatelstva jsou plánována příslušnými orgány obcí, ORP a krajů a uskutečňována složkami IZS, zejména HZS ČR, a patří mezi ně zejména:

- varování a vyrozumění,
- evakuace,
- nouzové přežití,
- ukrytí,
- individuální ochrana,
- zajištění nebezpečných oblastí a dekontaminace [4].

Dále se podrobněji zmíním o těch opatřeních, která bývají nejčastěji prováděna při povodních, tedy varování, vyrozumění, evakuace a nouzové přežití.

2.5.1 Varování obyvatelstva

Varování obyvatelstva lze definovat jako souhrn technických a organizačních opatření zabezpečujících včasné upozornění obyvatelstva orgány veřejné správy na hrozící nebo nastalou mimořádnou událost, kdy se předpokládá realizace opatření na ochranu obyvatelstva a majetku. Varovná informace může mít charakter akustický (zvukový), verbální (mluvený) neb optický (obrazový), přičemž varovné informace v akustické a optické podobě mají zpravidla formu předem stanoveného znamení, tj. signálu [27].

Varování obyvatelstva zahrnuje zejména varovný signál (stanovený způsob akustické aktivace koncových prvků varování), po jehož provedení je neprodleně realizováno informování obyvatelstva o povaze ohrožení a o opatřeních k ochraně života, zdraví a majetku. Základním prostředkem pro vyhlašování varovného signálu je síť koncových prvků varování (sirény – elektrické rotační nebo elektronické, místní informační systémy – obecní rozhlas s vlastnostmi

elektronických sirén) začleněných do jednotného systému varování a vyrozumění. Organizační opatření pro varování obyvatelstva jsou stanovena v „plánu varování“, který je součástí havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu jako jeden z plánů konkrétních činností [27].

2.5.2 Vyrozumění

Vyrozumění je souhrn technických a organizačních opatření zabezpečujících včasné předání informací o hrozící nebo nastalé mimořádné události orgánům krizového řízení, právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám podle havarijních plánů nebo krizových plánů. Hlavním účelem vyrozumění je co nejrychleji aktivovat osoby určené pro řízení a provádění preventivních opatření nebo opatření k odstranění následků mimořádné události, případně k řešení krizové situace. Organizační opatření pro vyrozumění jsou stanovena v „plánu vyrozumění“, který je součástí havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu jako jeden z plánů konkrétních činností [27].

2.5.3 Evakuace

Evakuace je jedním ze základních prostředků ochrany obyvatelstva. Je souhrnem opatření zabezpečující přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálů k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, která zajišťující pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění [25].

Evakuace se vztahuje na všechny ohrožené osoby s výjimkou osob, které se budou podílet na záchranných a likvidačních pracích, na řízení evakuace nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost. Evakuace se přednostně plánuje pro vybrané skupiny obyvatelstva (děti do 15 let věku, osoby umístěné v sociálních zařízeních, pacienty ve zdravotnických zařízeních, osoby zdravotně postižené a doprovod zde uvedených) [28].

Evakuaci lze dělit z různých hledisek, např. z hlediska časového (dlouhodobá – krátkodobá), z hlediska rozsahu (objektová – plošná) nebo z hlediska organizace (samovolná – řízená). Organizační opatření pro evakuaci jsou stanovena v „plánu evakuace“, který je součástí havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu jako jeden z plánů konkrétních činností [27].

2.5.4 Nouzové přežití

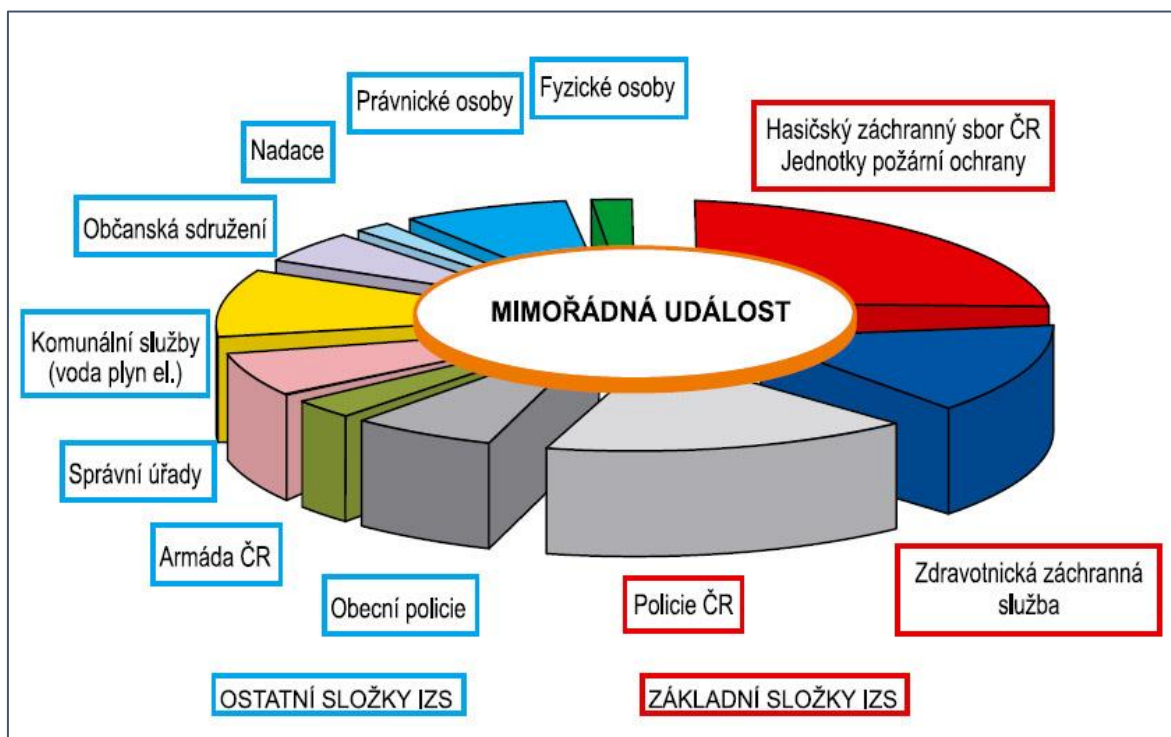
Zabezpečení nouzového přežití představuje soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů státní správy a samosprávy, dalších zainteresovaných subjektů a samotných občanů prováděných s cílem minimalizovat negativní dopady mimořádné události nebo krizové situace na zdraví a životy zasaženého obyvatelstva [27].

Opatření nouzového přežití se realizují nejen pro evakuované obyvatelstvo, ale i pro obyvatelstvo, které sice nebylo evakuováno, ale nachází se na území zasaženém mimořádnou událostí nebo krizovou situací a jsou zde ztížené podmínky pro jeho přežití. V tomto případě se opatření nouzového přežití obyvatelstva provádějí v ohroženém prostoru. Opatření nouzového přežití budou zabezpečována nepřetržitě po dobu, po kterou situace postiženého obyvatelstva bude vyžadovat plnění mimořádných opatření k zachování jeho zdraví, života a životních potřeb. Opatření nouzového přežití bude zpravidla ukončené návratem postiženého obyvatelstva do původních bydlišť a prostorů, ze kterých byly osoby evakuovány. Organizační opatření pro nouzové přežití jsou stanovena v „plánu nouzového přežití“, který je součástí havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu jako jeden z plánů konkrétních činností [27].

2.6 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém je v podstatě nový pojem, který byl zaveden spolu se vznikem zákona o IZS na počátku 21. století. Do té doby nebyl pojem nijak legislativně ukotven, a tudíž ani nevyužíván. V zákone o IZS jsou stanoveny základní a ostatní složky, které mají povinnosti se starat o likvidaci následků mimořádných událostí, přírodních a antropogenních katastrof [29].

IZS se použije v přípravě na mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma a více složkami. Složky IZS se tedy podílí na přípravě na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a dalších úkolech týkajících se ochrany obyvatelstva [4]. Schématické zobrazení základních a ostatních složek IZS je uvedeno na obrázku 4.

Obrázek 4 Základní a ostatní složky IZS. Zdroj: <http://hexxa.websystem.cz>

2.6.1 Základní složky IZS

Podle zákona o IZS jsou základními složkami IZS:

- HZS ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného krytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky [4].

Základní složky IZS jsou páteří systému, protože zajišťují:

- nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události,
- vyhodnocení mimořádné události,
- neodkladný zásah na místě mimořádné události,
- jsou schopny a povinny na základě zvláštních předpisů rychle a nepřetržitě zasahovat na celém území ČR [30].

A. Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany

HZS ČR tvoří základní pilíř základních složek IZS a byl zřízen na základě zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR. Jeho základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel, zvířat, životního prostředí a majetku před požáry a jinými mimořádnými událostmi či krizovými situacemi a poskytovat při nich účinnou pomoc. HZS ČR se dále podílí na zajišťování bezpečnosti ČR a plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními zákony na úseku požární ochrany, IZS, ochrany obyvatelstva a krizového řízení [8].

Hasičský záchranný sbor tvoří:

- MV-GŘ HZS ČR,
- hasičské záchranné sbory krajů,
- záchranný útvar,
- škola [8].

Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje (dále jen „JPO“) se dělí na 6 kategorií podle územní působnosti a stanoveného času dojezdu:

- **JPO I** – jednotka HZS ČR s příslušníky (profesionály), s dobou výjezdu do 2 min a s dojezdem v rámci územní působnosti do 20 minut z místa dislokace;
- **JPO II** – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání (zaměstnanci obce), s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, s dobou výjezdu do 5 min;
- **JPO III** – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, s dobou výjezdu do 10 min;
- **JPO IV** – jednotka hasičského záchranného sboru podniku, se členy, kteří vykonávají službu v jednotce jako svoje hlavní povolání, s dobou výjezdu do 2 min;
- **JPO V** – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce dobrovolně, s dobou výjezdu do 10 min;
- **JPO VI** – jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku se členy, kteří vykonávají službu v jednotce dobrovolně, s dobou výjezdu do 10. min [31].

B. Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

Zdravotnická záchranná služba (dále jen „ZZS“) je zdravotní službou, jejímž hlavním posláním, na základě tísňové výzvy, je poskytování odborné neodkladné přednemocniční péče od okamžiku vyrozumění až po předání postiženého do nemocniční péče a základním principem činnosti je provedení maxima možných dostupných lékařských výkonů na místě nehody a před hospitalizací. Pro tyto účely je vytvořena síť zařízení a pracovišť ZZS, jejichž výkonnými prvky jsou výjezdové skupiny dislokované na svých výjezdových stanovištích. Podle složení a povahy činnosti se výjezdové skupiny člení na:

- výjezdové skupiny rychlé lékařské pomoci, jejich členem je lékař,
- výjezdové skupiny rychlé zdravotnické pomoci, jejichž členy jsou zdravotničtí pracovníci nelékařského zdravotnického povolání.

System ZZS je organizován tak, aby jeho kterýkoliv prvek mohl poskytnout pomoc přímo na místě do 20 minut od přijetí oznámení [32].

Poskytovatel ZZS se člení na:

- ředitelství,
- zdravotnické operační středisko,
- výjezdové základny s výjezdovými skupinami,
- pracoviště krizové připravenosti,
- vzdělávací a výcvikové středisko [32].

C. Policie České republiky

Policie ČR je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem, který slouží veřejnosti. Jejím hlavním posláním je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a v rozsahu

vymezeném ústavními zákony, zákony a ostatními právními předpisy. Při plnění svých úkolů spolupracuje s mezinárodními organizacemi a policejním institutem a s bezpečnostními sbory jiných států [33].

Policie ČR se člení na:

- Policejní prezídium,
- útvary policie s celostátní působností,
- 14 krajských ředitelství,
- útvary policie zřizované v působnosti krajských ředitelství [33].

2.6.2 Ostatní složky IZS

Mezi ostatní složky IZS podle §4 zákona o IZS patří:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím [4].

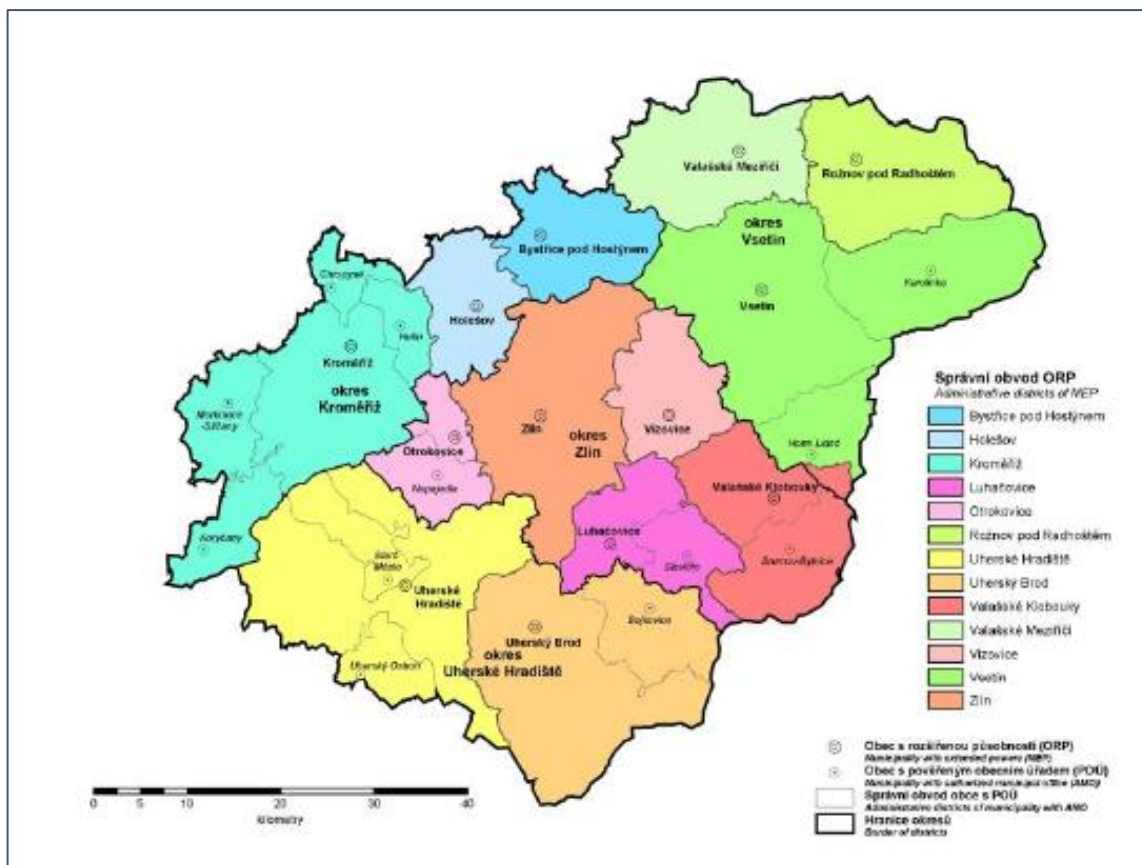
Začlenění ostatních složek do IZS podmiňuje uzavření písemné dohody o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání. Plánovanou pomocí na vyžádání se rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci při provádění záchranných a likvidačních prací obecnímu úřadu ORP, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám IZS dotčenou ostatní složkou IZS [30]. V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem [4].

2.7 Charakteristika Zlínského kraje

Zlínský kraj je jedním ze 14 územně samosprávných celků, který byl ustanoven k 1. lednu 2000 na základě ústavního zákona č. 347 ze dne 3. prosince 1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Byl vytvořen sloučením okresů Zlín, Uherské Hradiště, Kroměříž a Vsetín. Rozkládá se ve východní až jihovýchodní části ČR, přesněji ve východní části střední Moravy a svým východním okrajem tvoří hranice se Slovenskou republikou. Sousedními kraji Zlínského kraje jsou na jihozápadě kraj Jihomoravský, na severozápadě kraj Olomoucký a v severní části je to kraj Moravskoslezský. Se svou rozlohou se řadí v rámci ČR na 11. místo co do velikosti území. V porovnání s ostatními kraji v ČR se vyznačuje také nízkou kriminalitou, dopravní nehodovostí a nižší mírou znečišťování ovzduší [34].

Kromě územního členění na 4 okresy můžeme ve Zlínském kraji nalézt tyto ORP se svými správními obvody: Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Kroměříž, Luhačovice, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vizovice, Vsetín a Zlín. Mezi nejvýznamnější města tohoto kraje jsou například Zlín, které je zároveň krajským městem, dále Kroměříž, Vsetín, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště či Otrokovice. V současné době je hejtmanem kraje Jiří Čunek [34]. Administrativní členění Zlínského kraje je podrobněji znázorněno na obrázku níže.

Největším a nejvýznamnějším vodním tokem Zlínského kraje je řeka Morava, která protéká západní částí kraje od severu k jihu a odvodňuje většinu území kraje spolu se svými přítoky Bečvou, Olšavou, Dřevnicí, Rusavou a dalšími. Významným vodním dílem Zlínského kraje je Bařův kanál, který nechal na řece Moravě mezi městy Otrokovicemi a Uherským Ostrohem vybudovat ve 30. letech minulého století Tomáš Bařa. Primárně sloužil kanál k přepravě a k zavlažování okolí, dnes se využívá převážně k vodní turistice a rekreaci [34].

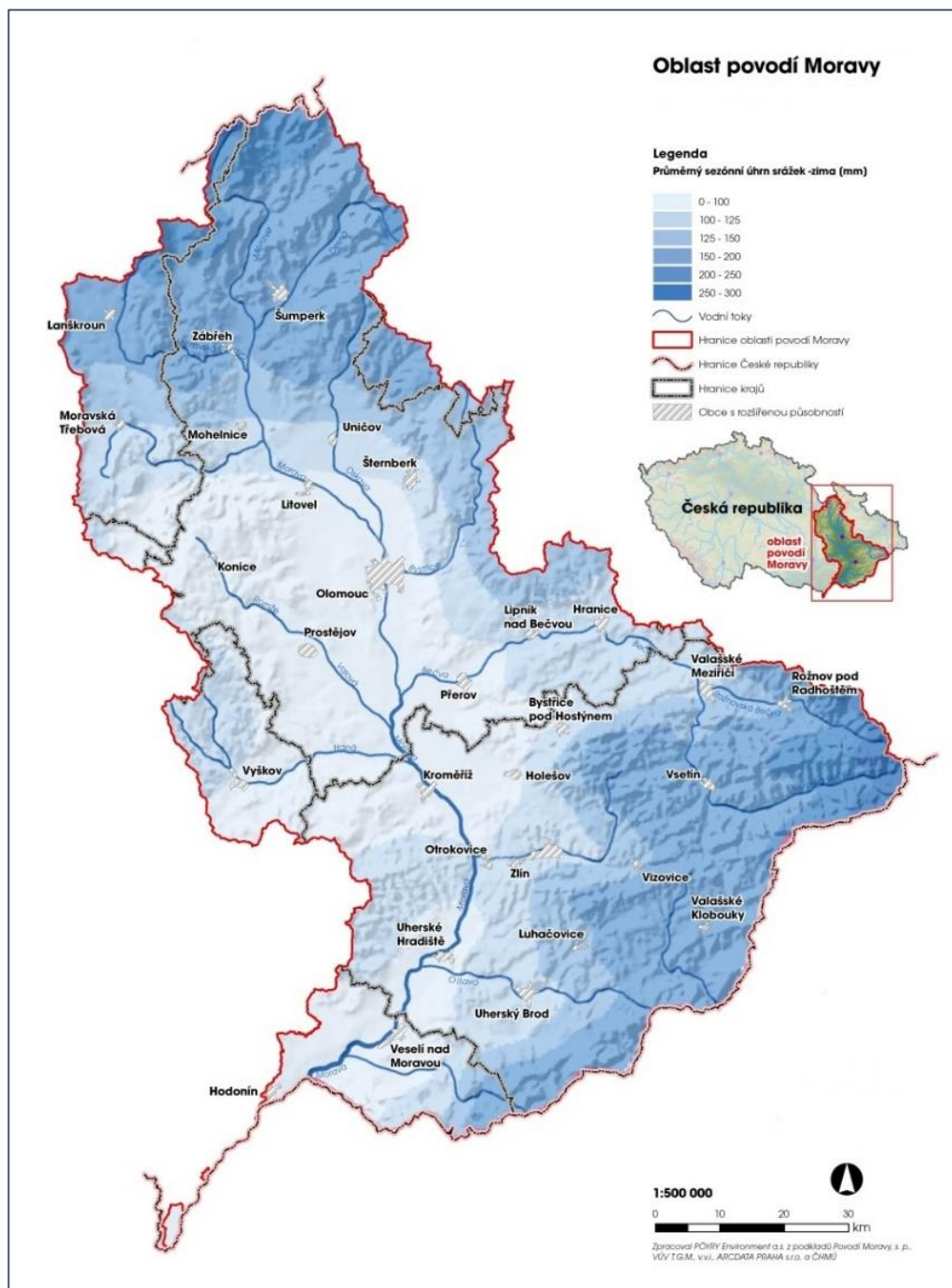
Obrázek 5 Administrativní členění Zlínského kraje. Zdroj: Statistická ročenka Zlínského kraje 2014

Základní informace o řece Moravě

Řeka Morava je dominantním tokem protékající Moravou, pramení v svazích pod vrcholem Králického Sněžníku ve výšce 1370 m n. m. a zčásti tvoří zemskou hranici mezi Čechami a Moravou. Celková délka toku je 353 km z toho 284 km se nachází na území ČR. Plocha povodí řeky Moravy v ČR zabírá 26 658 km². Morava je nejdelší moravskou řekou vůbec a je levostranným přítokem Dunaje, do kterého se vlévá na hranicích Slovenska a Rakouska pod Děvínem [35].

Do řeky Moravy se vlévá několik dalších významných toků. Mezi levostranné přítoky patří např. řeky Desná, Bystřice, Bečva, Dřevnice a Olšava. Naopak mezi pravostranné přítoky řadíme řeky Salaška, Haná a Moravská Sázava. Na řece Moravě se nachází několik významných měst Zlínského kraje, jako Kroměříž,

Otrokovice, Napajedla, Uherské Hradiště nebo Uherský Ostroh. Na obrázku 6 jde vidět tok řeky Moravy se všemi jejími přítoky [35].

Obrázek 6 Oblast povodí Moravy. Zdroj: <http://www.pmo.cz>

3 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

3.1 Cíl práce

Předmětem diplomové práce je porovnání povodní ve Zlínském kraji v roce 2006 a 2010 na základě stanovených kritérií. Teoretická část se zabývá vymezením právních předpisů, ostatních dokumentů a základních pojmů v řešené oblasti, tj. zejména v problematice ochrany před povodněmi, ale také v oblasti ochrany obyvatelstva a IZS, doplněno o charakteristiku Zlínského kraje. V praktické části jsou porovnány závěry provedených SWOT analýz povodní, které proběhly ve Zlínském kraji v roce 2006 a 2010. Porovnání je zaměřeno na tři hlavní oblasti, a to z hlediska hydrologického průběhu povodní, způsobu organizace krizového řízení a zajištění finančního zabezpečení. V závěru diplomové práce jsou navrženy možnosti ke zlepšení povodňové ochrany v podmínkách Zlínského kraje.

3.2 Hypotézy

Hypotéza 1: Z hlediska hydrologického průběhu lze předpokládat, že povodně v roce 2006 byly rozsáhlejší a ničivější než povodně v roce 2010.

Hypotéza 2: Organizace krizového řízení byla při řešení následků obou povodní stejná.

Hypotéza 3: Čerpání finančních prostředků k řešení následků obou povodní probíhalo ze stejných zdrojů.

4 METODIKA

4.1 Postup zpracování DP

Ke zpracování své diplomové práce jsem převážnou většinu informací čerpala ze zákonů a prováděcích právních předpisů k nim, řešících problematiku ochrany před povodněmi, a také z celé řady metodických pokynů vydaných Ministerstvem životního prostředí, které je ústředním povodňovým orgánem pro období mimo povodeň. Dále jsem prováděla rešerše právních předpisů a odborných publikací vztahujících se k související problematice, tedy ochraně obyvatelstva a k IZS.

Jelikož to že je mé téma diplomové práce zaměřeno na povodně, které proběhly v uplynulých letech ve Zlínském kraji, musela jsem se obrátit na ty, kteří se touto problematikou zabývají. Byli to příslušníci Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje, zejména plk. Ing. Josef Bambuch, vedoucí oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení krajského ředitelství. Další důležité podklady mi poskytl také pan Ing. Karel Malinovský, vedoucí oddělení pro zvláštní úkoly krizového řízení Krajského úřadu Zlínského kraje. Jak pan Malinovský, tak pan Bambuch mi navíc při osobním setkání poskytli cenné informace a osobní poznatky a zkušenosti, které se týkaly řešení průběhu a následků obou povodní ve Zlínském kraji. Všechny tyto informace jsem při zpracování své diplomové práce plně využila.

4.2 Použité metody

A. SWOT analýza

SWOT analýza je univerzální analytická technika zaměřená na zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů nějakého konkrétního předmětu. Nejčastěji je používána jako situační analýza v rámci strategického řízení. Pro lepší přehlednost se SWOT analýza zpracovává do tabulky, která se následně slovně ohodnotí [37].

Analýza silných a slabých stránek se zaměřuje především na interní prostředí firmy a na vnitřní faktory podnikání. Silné a slabé stránky podniku jsou faktory, které vytvářejí nebo naopak snižují vnitřní hodnotu firmy. Naproti tomu hodnocení příležitostí a ohrožení se zaměřuje na externí prostředí, které podnik nemůže tak dobře kontrolovat [37].

SWOT analýza vychází z anglického názvu, který je sestaven z počátečních písmen jeho významu. Znamená **S** = Strengths (silné stránky), **W** = Weaknesses (slabé stránky), **O** = Opportunities (příležitosti), **T** = Threats (hrozby). V překladu se tedy SWOT analýza zabývá zkoumáním silných a slabých stránek, příležitostem a hrozbám [37].

Konečným výstupem kompletní SWOT analýzy je chování společnosti, která maximalizuje své silné stránky a příležitosti, a naopak minimalizuje své slabé stránky a hrozby [37].

B. Komparace

Metoda komparace neboli srovnání, je metoda založená na porovnávání dvou nebo více předmětů. Pro porovnání je nutné, aby zkoumané předměty měli stejnou náplň, kvalitu a obsah (kritéria). Na základě takového srovnání pak lze vyvozovat závěry o vlastnostech porovnávaných předmětů [36].

Metoda komparace, byla využita z přesných dat, které byly k dispozici. Tato metoda byla aplikována z důvodu naplnění cíle práce spočívající zejména v komparaci povodní ve Zlínském kraji v roce 2006 a v roce 2010.

C. Analýza

Analýza patří mezi základní a nejpoužívanější vědeckou metodu, která představuje detailní, podrobný popis dané situace či předmětu. Znamená rozklad

zkoumaného jevu na menší celky, které jsou následně předmětem dalšího výzkumu či zkoumání. Cílem analýzy je poznat části jako prvky složitějšího celku [36].

Analýza byla již použita v teoretické části u literárních zdrojů. V praktické části byla aplikována při stanovení daných kritérií. U obou povodní jsem analyzovala především hydrologický průběh povodně, krizové řízení a finanční zabezpečení.

D. Rozhovor s odborníky

Metoda rozhovoru, je založena na přímém dotazování, tedy na verbální komunikaci mezi dotazovaným a tazáným. Takle metoda se používá v případě, kdy potřebujeme zjistit specifické informace a získat komplexní pohled na problém. Je nutné si předem naplánovat otázky nebo oblasti na, než chceme získat názor dotazovaného [36].

Rozhovor s odborníky jsem použila již před začátkem zpracování diplomové práce, tak abych byla podrobněji seznámena s problematikou tématu diplomové práce. Metodu jsem, ale i používala v průběhu zpracování práce, převážně k vypracování praktické části.

5 VÝSLEDKY

V následujících kapitolách budou shrnuty výsledky bádání zaměřeného na povodně, které reálně nastaly na území Zlínského kraje v letech 2006 a 2010, a to na základě předem stanovených kritérií (hydrologický průběh, krizové řízení a finanční zabezpečení). Výsledné porovnání obou povodní bude provedeno na základě poznatků zjištěných ze tří zdrojů:

- dostupná dokumentace (povodňové knihy, zprávy o zásahu, vyhodnocení krizové situace), poskytnutá HZS kraje, krajským úřadem nebo obecním úřadem ORP;
- závěry provedených SWOT analýz;
- závěry z řízeného rozhovoru s přímými účastníky obou povodní.

5.1 Povodně 2006

5.1.1 Obecná charakteristika povodní

Povodně v roce 2006 na přelomu března a dubna se charakterem odlišovaly od povodní, které zasáhly Zlínský kraj v roce 1997 nebo v roce 2002. Vývoj povodňové situace byl podmíněn nadprůměrnými zásobami sněhu z dlouhé zimy 2005/2006. Náhlým oteplením, doprovázeným dešťovými srážkami na celém území, kraje došlo k velmi rychlému tání a následnému prudkému vzestupu hladiny řek. Vlivem přetrvávajících vydatných srážek dále prudce narůstaly průtoky a na většině sledovaných profilů na vodních tocích byly postupně dosaženy 2. nebo 3. SPA. To že se jednalo o extrémní povodeň dokazovalo to, že na určitých místech bylo dosaženo extrémních průtoků např. v Kroměříži se jednalo o 50letý průtok a ve Strážnici byl dosažen až 100letý průtok. Důsledkem velkých průtoků došlo k několika rozlivům okolo hlavních toků. Např. okolo řeky Moravy se jednalo o území správních obvodů ORP Kojetín, Kroměříž, Kvasice, Bělov a Napajedla.

Okolo řeky Vsetínská Bečva se jednalo o území v úseku nad ústím Bystřičky a v úseku Brňov – Jarcová [38].

Povodně 2006 prověřily protipovodňová opatření realizována po roce 1997. Pozitivní úlohu prokázala opatření ve správních obvodech ORP Kroměříž, Otrokovice a Uherské Hradiště, naopak slabým místem se ukázala realizace protipovodňové ochrany na přítocích Moravy (např. v Tlumačově, Kvasicích či Napajedlech). Nejpostiženějšími obcemi se staly Napajedla, Březůvky, Zádveřice, Luhačovice nebo Uherský Ostroh [38].

A. Hydrologický průběh

Na jaře roku 2006, v měsících březnu a dubnu, náhlým prudkým oteplením a vlivem tání velkého množství sněhu spojeného se značným množstvím dešťových srážek, vyskytujících se zároveň v nížinách a na horách, došlo k dalším velkým povodním v ČR od roku 2002. Právě ono rychlé tání sněhu ve spojení s vydatnými dešťovými srážkami bylo kritickou kombinací a mělo za následek ničivé povodně, které se projeví zejména ve středních a nižších polohách [39].

Dne 25. března 2006 byly vydána první výstražná informace od ČHMÚ a od té doby se postupně začaly vyhlášovat jednotlivé SPA ve většině krajích ČR. Už za dva dny bylo dosaženo na některých tocích 3. SPA v 6 krajích a dne 31. března 2006 již ve 12 krajích [39].

Během povodní na území Zlínského kraje došlo ke dvěma intenzivnějším dešťovým srážkám, které způsobily spolu s táním dvě pozvolné kulminační vlny. Dne 26. března začaly hladiny řek pomalu stoupat a první povodňová vlna se začala formovat dne 28. března 2006, kdy došlo na řece Moravě a Bečvě k prudkému nárůstu hladiny řek a během několika hodin bylo dosaženo úrovně 2. SPA a na řece Moravě byl 29. března vyhlášen i 3. SPA [40].

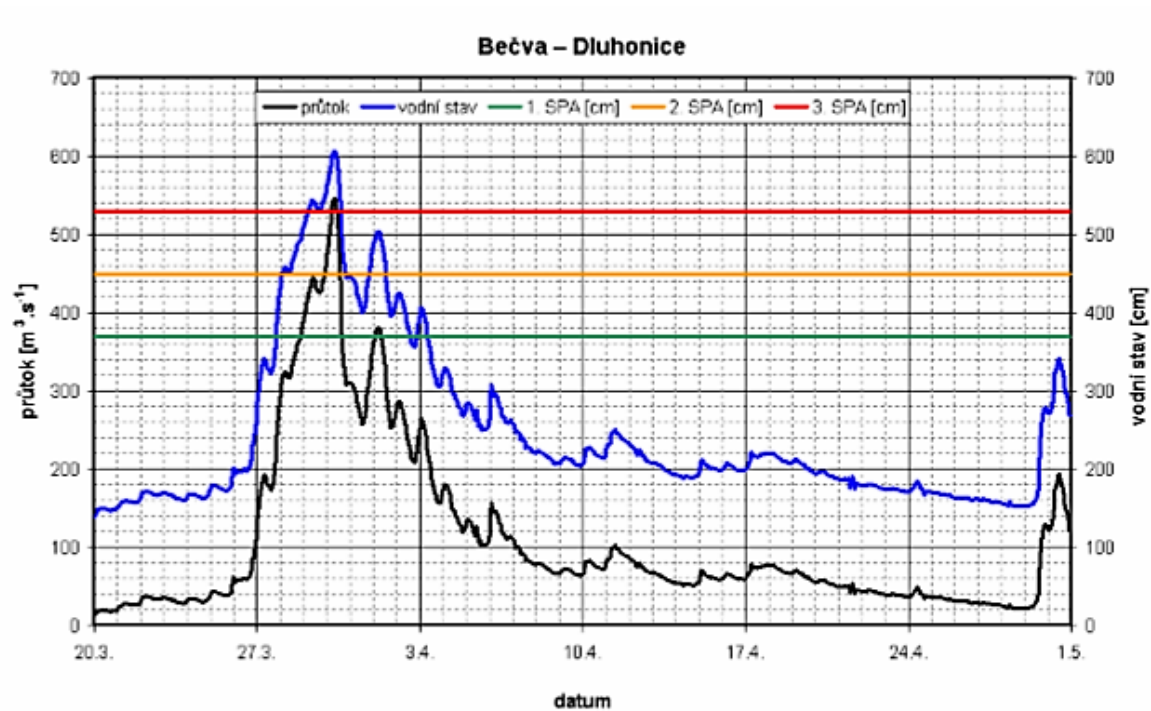
K další kulminační vlně došlo v noci z 30. března na 31. března 2006, kdy bylo dosaženo téměř výšky hladiny jako tomu bylo při povodních v roce 1997. Došlo k několika rozlivům v inundačním území (severozápadně od Kroměříže, Tlumačov, Kvasice, Napajedla a Uherské Hradiště), které zpomalily nárůst hladiny. Kulminace trvala až do nočních hodin dne 3. dubna 2006, kdy začala voda postupně opadat. Od 4. dubna 2006 pak došlo k prudkému poklesu hladin a nebezpečí povodně pominulo [40].

Charakteristickým rysem povodně bylo její velmi dlouhé trvání, kdy povodňové stavy na některých tocích přetrvávaly více než 10 dní. Povodeň lze považovat za extrémní z hlediska celkového proteklého množství vody. Na některých místech byl překročen 20letý, 50letý či 100letý průtok [41]. Tabulka 3 znázorňuje přehled vyhlášení a odvolání SPA na vybraných významných tocích ve Zlínském kraji.

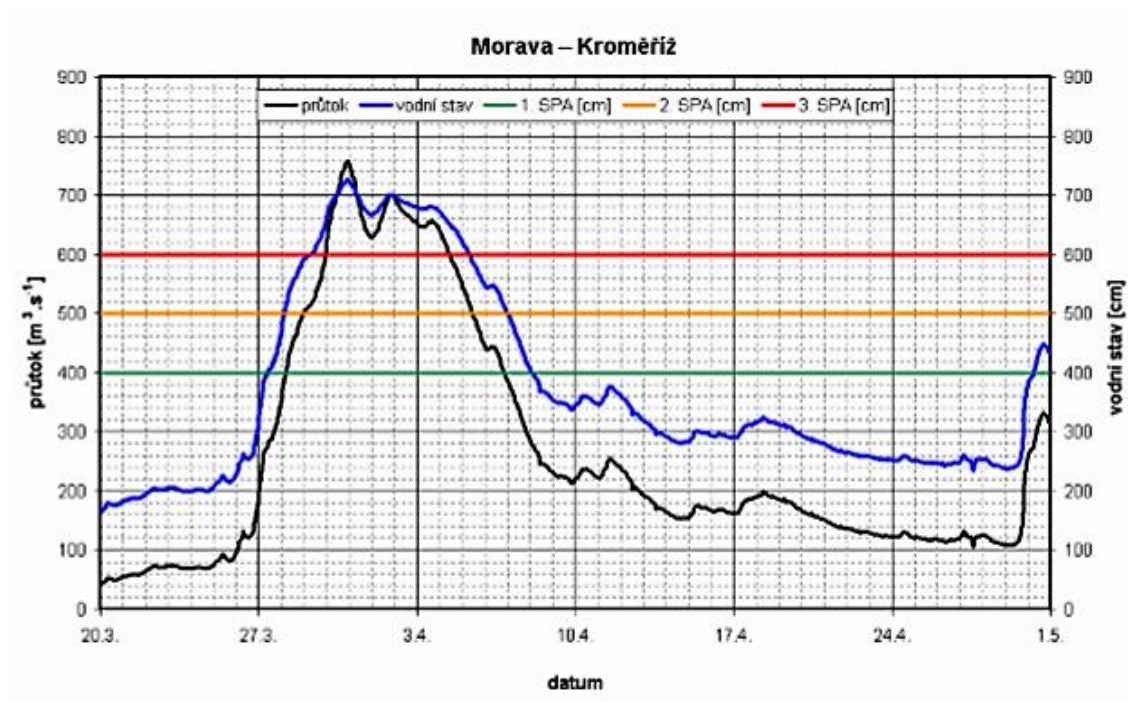
Tabulka 3 Přehled o vyhlášení a odvolání SPA. Zdroj: Souhrnná zpráva o vyhodnocení jarní povodně 2006

Tok	Stanice	2. SPA		3. SPA	
		od	do	od	do
		dat. čas	dat. čas	dat. čas	dat. čas
Morava	Kroměříž	28.3. 05:00	7.4. 01:00	30.3 13:00	5.4. 07:30
	Spytihněv	27.3. 21:00	7.4. 07:30	28.3. 20:30	5.4. 12:00
Dřevnice	Zlín	29.3. 16:00	29.3. 22:00	-	-
Olšava	Uherský Brod	29.3. 10:00	29.3. 24:00	-	-
Vsetínská Bečva	Jarcová	28.3. 06:30	1.4. 07:00	28.3. 21:00	30.3.02:00
Rožnovská Bečva	Valašské Meziříčí	28.3. 18:30	30.3. 04:00	29.3. 15:00	29.3. 21:30
Bečva	Dluhonice	28.3. 12:00	30.3. 20:00	29.3. 07:30	30.3. 15:30
		31.3. 21:30	1.4. 14:30		

Následující grafy ukazují přehled o hydrologické situaci a stavech vodních toků na vybraných důležitých hlásných profilech v roce 2006:

Obrázek 7 Hydrologická situace, Bečva – Dluhonice. Zdroj: [41]

Obrázek 8 Hydrologická situace, Morava – Kroměříž. Zdroj: [41]

B. Krizové řízení

S ohledem na mimořádnou událost, která vznikla v souvislosti s přirozenými povodněmi, byly aktivovány povodňové komise obcí a krajů, které realizovaly úkoly vyplývající z povodňových plánů [40]. Následující graf ukazuje organizaci krizového řízení při povodni v roce 2006.

Obrázek 9 Organizace krizového řízení. Zdroj: [40]

S ohledem na vývoj hydrologické situace byl nucen hejtman Zlínského kraje dne 29. března 2006 od 23:00 hodin vyhlásit pro část území Zlínského kraje ohraničené správním obvodem ORP Uherské Hradiště stav nebezpečí. O všech rozhodnutích o vyhlášení stavu nebezpečí byla v souladu s krizovým zákonem informována vláda ČR a Ministerstvo vnitra. Rozhodnutí byla vyvěšena na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách všech dotčených obecních úřadů, byla poskytnuta hromadným informačním prostředkům a následně publikována ve Věstníku právních předpisů Zlínského kraje [40].

Vláda ČR na svém jednání, které proběhlo z důvodu vniklé krizové situace spočívající v ohrožení životů, zdraví a značného rozsahu ohrožení majetku v důsledku rozsáhlých povodní, rozhodla vyhlásit dne 2. dubna 2006 od 23:00 hodin

do 10. dubna 2006 do 24:00 hodin pro území Zlínského kraje nouzový stav. Tento krizový stav byl následně vládou prodloužen do 19. dubna 2006 do 24:00 hodin [39]. Následující tabulka 4 znázorňuje přehled vyhlášených krizových stavů a dalších opatření vyplývajících z nouzového stavu vyhlášeného vládou ČR.

Tabulka 4 Přehled vyhlášení krizových stavů. Zdroj: HZS ZLK – Informace o jarních povodních 2006

Rozhodnutí hejtmana kraje č.	Pro území	Vyhlášení krizových stavů		Poznámka
		od (den, čas)	do (den, čas)	
1/2006	ORP Uherské hradiště	29.3. 23:00	-	Vyhlášení stavu nebezpečí ORP UH
Vláda ČR	Zlínský kraj	2.4. 24:00	10.4 24:00	Vláda ČR vyhlašuje nouzový stav
Vláda ČR	Zlínský kraj	5.4. 12:00	19.4.24:00	Prodloužení
2/2006	Zlínský kraj	3.4. 24:00	-	Nařízení hejtmana – krizová opatření na základě vyhlášení nouzového stavu
3/2006	ORP Uherské hradiště	6.4. 15:00	-	Zrušení stavu nebezpečí ORP UH
4/2006	Zlínský kraj	19.4. 12:00	27.4. 24:00	Rozhodnutí o postřiku

V přílohové části diplomové práce jsou uvedena rozhodnutí hejtmana Zlínského kraje ze dne 29. března 2006 o vyhlášení stavu nebezpečí a rozhodnutí vlády ČR ze dne 2. dubna 2006 o vyhlášení nouzového stavu (přílohy 5–6 diplomové práce).

C. Finanční zabezpečení

Povodně z roku 2006 napáchaly na území Zlínského kraje značné škody převážně na majetku. Jednalo se o majetek státu, kraje, obcí či fyzických a právnických osob. Z hlediska vlastnictví poškozeného majetku utrpěly největší ekonomické škody obce ležící v blízkosti toku řeky Moravy. V daném případě se jednalo o správní obvody ORP Kroměříž, Otrokovice a Uherské Hradiště [39].

Řešení následků vzniklé krizové situace bylo financováno z následujících zdrojů:

- rezervy vyčleněné pro řešení krizových situací v rozpočtech obcí a kraje,
- státní rozpočet (rezerva z kapitoly Všeobecná pokladní správa),
- státní rozpočet (finance vyčleněné na obnovu území),
- jiné zdroje.

V první řadě se čerpaly finanční zdroje z rezervy pro řešení krizových situací, které měly ve svých rozpočtech vyčleněné jak obce, tak Zlínský kraj. Dané rezervy byly využívány především v počátečním období vzniklé krizové situace, a to v souladu s krizovým zákonem. Dalším zdrojem byla rezerva ve státním rozpočtu (kapitola Všeobecná pokladní správa), která je využívána dle krizového zákona a podle „Zásad postupu při použití finančních prostředků z účelové rezervy na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků, vytvořené v kapitole Všeobecná pokladní správa podle krizového zákona“ (dále jen „zásady financování“), které jsou přílohou usnesení vlády, jímž je schvalován státní rozpočet na příslušný kalendářní rok. Je třeba dodat, že vzhledem k administrativní náročnosti způsobu vyžadování těchto finančních prostředků je orgány kraje měly k dispozici se značným zpožděním. Další finanční prostředky ze státního rozpočtu byly čerpány na obnovu území. O ty požádal hejtman Zlínského kraje v souladu se zákonem č. 12/2002 Sb., o obnově území postiženého živelní pohromou. Mezi jiné

zdroje, ze kterých kraj čerpal finance lze zařadit různé dary, fond solidarity EU, nadace, projekty a granty [39].

V rámci podpory poskytnuté Zlínským krajem v roce 2006 na obnovu majetku poškozeného v souvislosti s povodněmi byly obcím poskytnuty neinvestiční dotace ve výši 3.427.166,- Kč a investiční dotace ve výši 250.000,- Kč. Příjmy ve výši 500.000,- Kč tvořil dar od Plzeňského kraje v rámci programu „Povodně 2006“ – podpora Zlínského kraje na obnovu majetku [39].

5.1.2 Závěry SWOT analýzy

V tabulce 5 jsou uvedeny závěry provedené SWOT analýzy povodní v roce 2006.

Tabulka 5 SWOT analýza povodní 2006. Zdroj: Vlastní

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zpracován povodňový plán - předpovědi ČHMÚ - činnost hlásné povodňové služby - aktivován krizový štáb kraje - vyhlášen krizový stav - varování obyvatelstva - evakuace obyvatelstva - spolupráce složek IZS - dokumentace povodní - záchranné a likvidační práce - protipovodňové zábrany 	<ul style="list-style-type: none"> - povodňové komise se nestaly součástí krizových štábů - nedostatečná těsnost mobilních protipovodňových hrází - opožděný finanční příspěvek ze státního rozpočtu
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - finanční dotace - spolupráce s dalšími kraji - materiální pomoc - pomoc dobrovolníků 	<ul style="list-style-type: none"> - průběh povodní (hydrologická situace) - ztráty na lidských životech - nespolupráce obyvatelstva při evakuaci

<ul style="list-style-type: none"> – modernizace povodňových zábran – další protipovodňová opatření 	<ul style="list-style-type: none"> – sesuvy půdy – omezení provozu na komunikacích – únik nebezpečných látek do životního prostředí – kontaminace zdrojů pitné vody – majetkové škody – narušení veřejného pořádku (rabování objektů)
---	---

A. Silné stránky

Při povodních v roce 2006 se projevilo hned několik silných stránek. Díky správné předpovědi ČHMÚ a činnosti hlásné služby došlo k včasnému varování před vznikající povodní, která byla intenzivně sledována na hlásných profilech. S ohledem na vznikající krizovou situaci byl včas vyhlášen odpovídající krizový stav a také aktivován krizový štáb kraje, který postupoval podle předem důkladně zpracovaného povodňového plánu. S nastávající hrozbou povodně došlo k varování obyvatelstva a jeho následné evakuaci z míst ohrožených povodní. Opaření směřující k obyvatelstvu zabezpečovaly složky IZS. Díky skvělé spolupráci všech složek IZS se bez větších problémů prováděly nezbytné záchranné a likvidační práce. Další silnou stránkou byly vybudované protipovodňové zábrany v okolí řek, především ve městech a obcích, které efektivně zabránily zaplavení obydlených částí. Mezi silné stránky se řadí i podrobná dokumentace povodí, která se v budoucnu může využít.

B. Slabé stránky

Povodně ukázaly i své slabé stránky, na kterých je potřeba do budoucna zapracovat. Největší chybou bylo, že se po vyhlášení krizového stavu nestala povodňová komise kraje součástí krizového štábu kraje, obdobně tomu bylo

u povodňových komisí ORP. To mělo značný dopad na organizaci a průběh povodní z hlediska krizového řízení. Na území kraje bylo nutné řešit průsaky hrází na řece Moravě v Kroměříži, v Nedakonicích a na odlehčovacím rameni v Uherském Ostrohu. Došlo i k protržení hráze Dolní Kotojedky, a tím byla ohrožena zástavba obce Střížovice. Proto musela být použita mobilní protipovodňová opatření v podobě hráze z pytlů s pískem, která nebyla dostačující a docházelo k jejím průsakům. Za slabou stránku průběhu řešení vzniklé povodně lze vyhodnotit dlouhý časový úsek, než kraj obdržel finanční prostředky z rezervy státního rozpočtu.

C. Příležitosti

I povodně sebou přináší určité příležitosti, které lze brát a využít jako pozitivní. Určitou příležitostí jsou finanční dotace, které kraj může při povodni přijímat. A to nejen od státu, ale i od jiných krajů či soukromých subjektů v podobě darů. Tím se objevuje další příležitost, kterou je spolupráce s dalšími kraji. Nemusí se jednat pouze o kraje, které jsou danou povodní také zasaženy, ale i ostatní, které mohou poskytnou pomoc osobní, nebo materiální. Pozadu nezůstává ani pomoc od dobrovolníků, která bývá využívána především při záchranných a likvidačních pracích. Dále se jeví jako dobrá příležitost modernizace povodňových zábran, případně budování dalších protipovodňových opatření (např. suché poldry).

D. Hrozby

Značnou hrozbou je především podcenění celé povodňové situace, a to především z hlediska hydrologického průběhu a následného zvýšení vodní hladiny a dosažení SPA. Jednu z největších hrozeb představuje nespolupráce obyvatelstva nacházejícího se v ohroženém území, které se odmítá podřídit nařízené evakuaci ze svého místa bydliště. Nespolupráce obyvatelstva se následně může projevit i jako fatální, kdy kvůli neuposlechnutí pokynů příslušníků složek IZS může dojít ke

zranění, nebo úmrtí obyvatel. Následkem povodní, může dojít i k rozsáhlým sesuvům půdy, které mohou svým rozsahem omezit nebo úplně znemožnit provoz na komunikacích. Velkou hrozbou při povodních je možnost zaplavení objektů, ve kterých jsou skladovány nebezpečné chemické látky, a následná hrozba úniku a kontaminace životního prostředí, zejména zamoření zdrojů pitné vody. Další hrozbou je nebezpečí šíření nakažlivých chorob lidí (epidemie) nebo zvířat (epizootie). Povodně představují živelní pohromu, která za sebou zanechává značné škody. Ty se projevují především na majetku a dochází k majetkovým škodám. Vodní hladina se během povodní může zvednout natolik, že převyší protipovodňové opatření a začne přetékat přes něj. V takovém případě by bylo protipovodňové zabezpečení naprosto neúčinné. V neposlední řadě může být hrozbou narušení veřejného pořádku v evakuovaných oblastech, pokusy o rabování opuštěných objektů a jiná kriminální činnost.

5.2 Povodně 2010

5.2.1 Obecná charakteristika povodní

Další velké povodně, které zasáhly území Zlínského kraje nastaly na jaře roku 2010. Povodně byly způsobeny intenzivními srážkami na území severovýchodní Moravy zejména v oblasti Beskyd, které způsobily postupné zvýšení hladin vodních toků. Jednalo se o dvě velké srážkové vlny, které se vyskytly s odstupem cca 10 dnů a byly charakteristické pro tyto povodně. V tomto období došlo k nasycení povodí a každé další srážky znamenaly rychlé zvýšení hladin vodních toků. Na mnoha profilech byly překročeny hodnoty 20letých či 50letých průtoků. Následkem toho došlo k rozlivům zejména menších toků na území celého kraje. Vytvořilo se velké množství lagun a byla zaplavena rozsáhlá území zejména v důsledku odtoku vody z polí a zvýšení hladin podzemní vody. V celém Zlínském kraji se objevil velký počet sesuvů půdy [43].

Při jarních povodních 2010 se nepochybně projevila celkově lepší organizační a odborná připravenost na všech úrovních řízení a všech složek povodňové ochrany. Vyhodnocení povodňových škod na území Zlínského kraje odhalilo skutečnost, že povodní byl postiženo celkem 111 obcí v kraji [43].

A. Hydrologický průběh

Protože bylo území Zlínského kraje v tomto roce postiženo dvěma po sobě jdoucími povodněmi, popíšu v této kapitole jejich hydrologický průběh samostatně. Květnová povodeň bude označena jako Povodeň 2010/1 a červnová povodeň bude označena jako Povodeň 2010/2.

Povodeň 2010/1

Dne 16. května 2010 ve večerních a nočních hodinách nastaly intenzivní srážky na území severovýchodní Moravy, zejména v oblasti Beskyd, které způsobily postupné zvýšení hladin vodních toků v horských oblastech ve správních obvodech OPR Valašské meziříčí a Rožnov pod Radhoštěm. Došlo k rozvodnění malých vodních toků a následně i Rožnovské a Vsetínské Bečvy. Srážky se na severovýchodě ČR vyskytovaly již v uplynulých týdnech před povodní, což způsobilo nadnormální míru nasycení půdy [42].

Během 17. května 2010 srážky pokračovaly, avšak jejich intenzita poklesla, což se odrazilo ve změně tendence na malých tocích, kde hladiny kulminovaly a přešly k pozvolným poklesům. Trvalý vzestup naopak pokračoval na dolních tocích v souvislosti s odtokem z horních částí povodí. Byly postiženy zejména správní obvody ORP Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí a následně Kroměříž, Otrokovice a Uherské hradiště [42].

Velkou roli sehrál rozliv u obce Troubky, který snížil kulminaci na řece Moravě, ale zároveň ohrozil obec Zářičí a města Chropyně a Kroměříž a vytvořil základy

budoucí laguny Kojetín-Záříčí-Chropyně. Rovněž poměrně nízký stav řeky Moravy přispěl ke snížení kulminace na dolním toku řeky Moravy. Příčinou povodní v červnu byla tak jako v květnu tlaková níže nad východní Evropou. Proudění kolem středu této níže přineslo intenzivní srážky mimo jiné i na východ ČR, do oblasti Beskyd a Bílých Karpat. Srážky se v těchto oblastech vyskytovaly již v uplynulých týdnech před povodní, což opět způsobilo nadnormální míru nasycení půdy [42].

Dne 1. června 2010 se situace na některých vodních tocích ve Zlínském kraji znovu zhoršila a intenzivní přívalové deště způsobily další povodně. Vzhledem k situaci pokračovala činnost Krizového štábu Zlínského kraje [42].

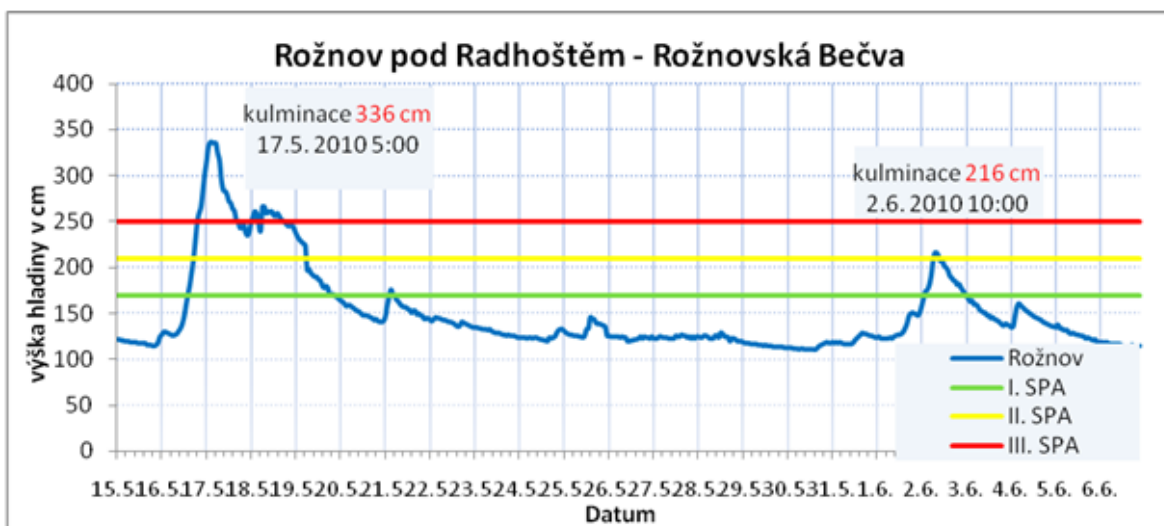
Povodeň 2010/2

Byla vyvolána přívalovými dešti a nárůstem spodní vody. Došlo k rozlivům zejména menších toků na území celého Zlínského kraje. Postiženo bylo opět území správních obvodů ORP Kroměříž, Otrokovice, Uherský Brod, Uherské Hradiště, Zlín a některé další oblasti. Vytvořilo se velké množství lagun a byla zaplavena rozsáhlá území zejména v důsledku malého odtoku vody z polí a v důsledku nárůstu úrovně spodní vody. Na horních tocích Rožnovské a Vsetínské Bečvy tentokrát ke škodám z povodní nedošlo, na horském území v celém Zlínském kraji však došlo k velkému počtu sesuvů podmáčené půdy. Škody vzniklé při Povodni 2010/2 byly nižší než při Povodni 2010/1, objevily se však na území celého kraje [42]. Následující tabulka 6 znázorňuje přehled vyhlášení a odvolání SPA na vybraných tocích Zlínského kraje.

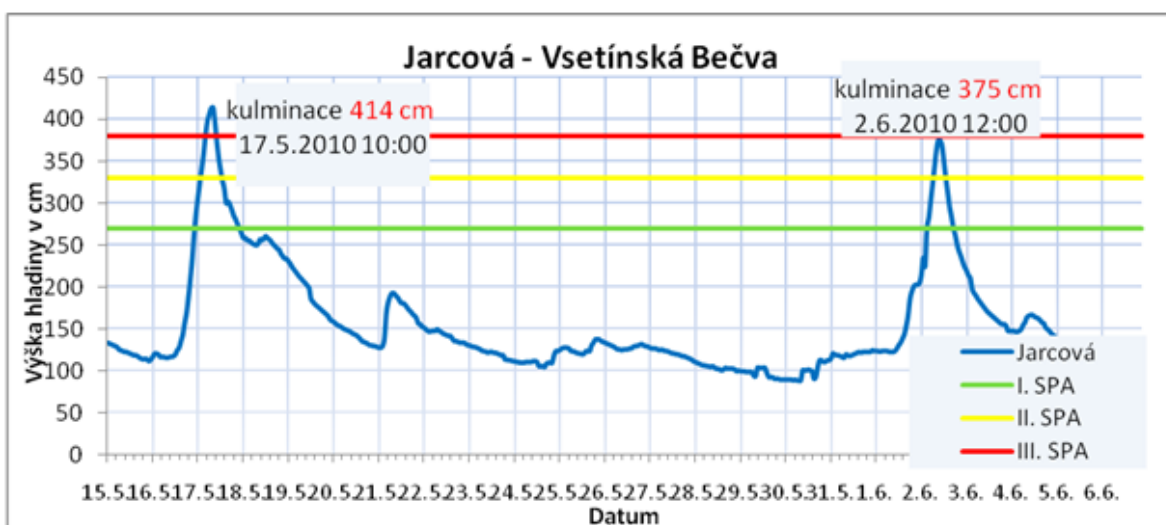
Tabulka 6 Přehled vyhlášení a odvolání SPA. Zdroj: [42]

Tok	Stanice	2. SPA		3. SPA	
		od	do	od	do
		dat. čas	dat. čas	dat. čas	dat. čas
Morava	Kroměříž	17.5. 10:00	20.5. 08:00	17.5. 23:00	19.5. 23:00
		2.6. 11:00	5.6. 11:30	2.6.19:30	3.6. 22:00
	Spytihněv	17.5. 01:00	20.5. 12:30	17.5. 11:30	20.5. 01:30
		2.6. 02:00	5.6. 18:30	2.6. 10:30	4.6. 00:30
Dřevnice	Zlín	2.6. 05:00	2.6. 16:45	2.6. 05:50	2.6. 13:40
Olšava	Uherský Brod	2.6. 03:45	3.6. 04:55	2.6. 05:55	2.6. 14:13
Vsetínská Bečva	Jarcová	17.5. 00:30	17.5. 14:00	17.5. 01:30	17.5. 11:30
		2.6. 10:00	2.6. 12:00	2.6. 14:00	2.6. 14:30
Rožnovská Bečva	Valašské Meziříčí	16.5. 19:42	19.5. 10:00	16.5. 21:00	19.5. 10:00
Bečva	Dluhonice	17.5. 04:00	19.5. 15:19	17.5. 12:00	19.5. 08:40
		2.6. 10:34	3.6. 09:52	2.6. 16:46	3.6. 07:45

Následující grafy ukazují přehled o hydrologické situaci a stavech vodních toků na důležitých hlásných profilech v červnu 2010:

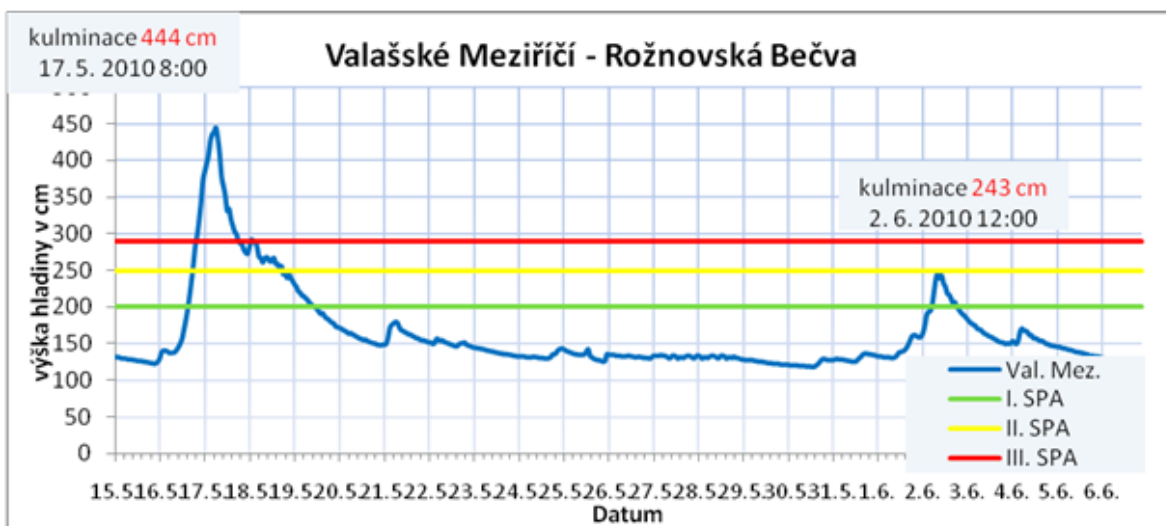

Obrázek 10 Hydrologická situace, Rožnov pod Radhoštěm – Rožnovská Bečva. Zdroj: [42]

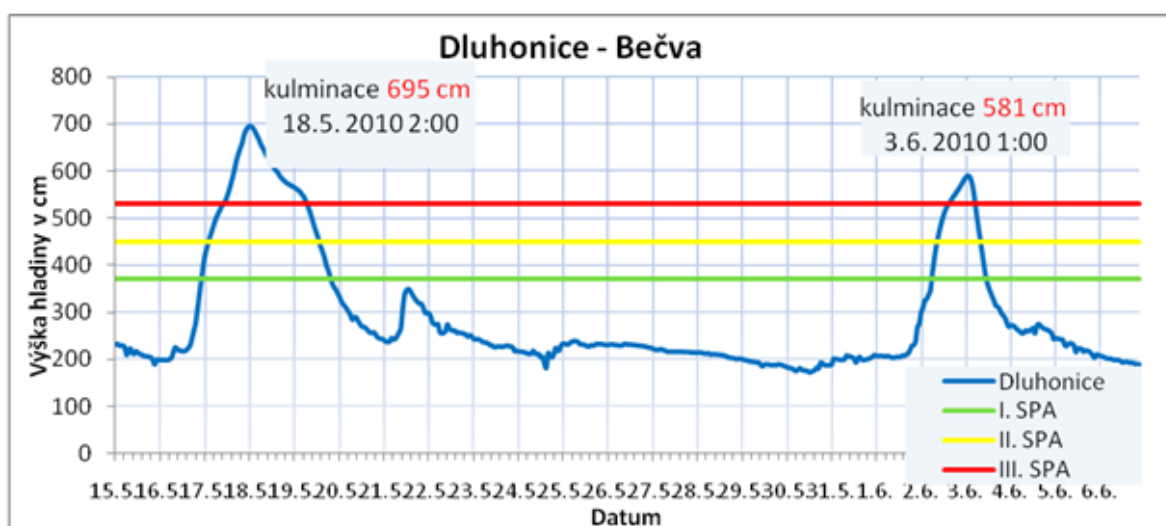

Obrázek 11 Hydrologická situace, Jarcová – Vsetínská Bečva. Zdroj: [42]

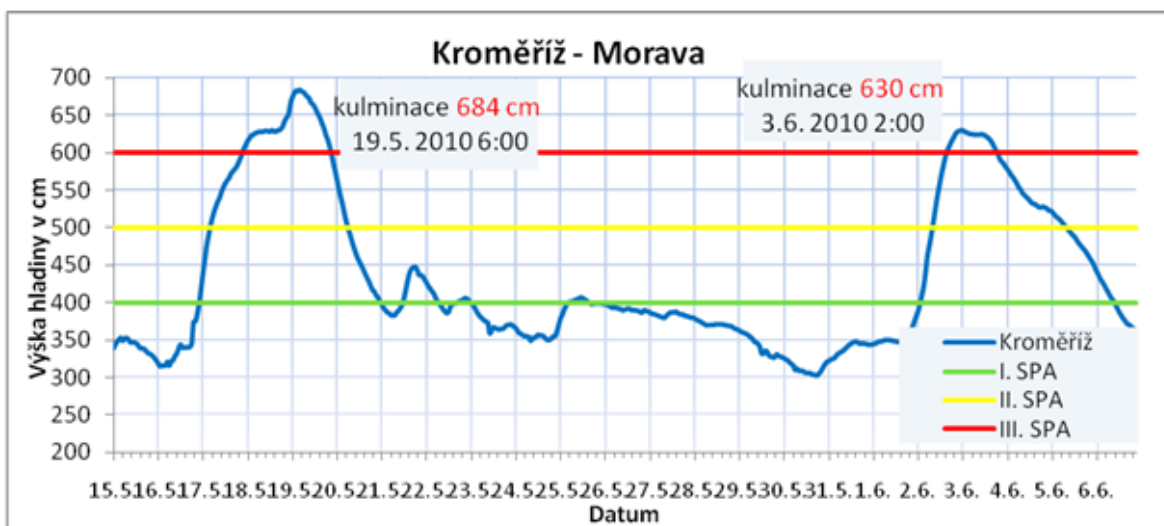

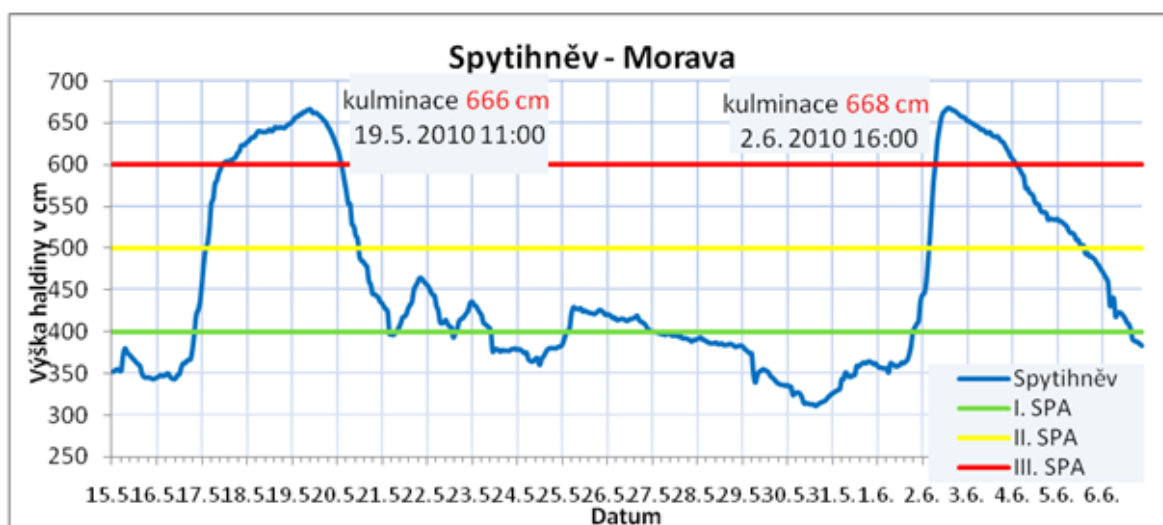
Obrázek 12 Hydrologická situace, Valašské Meziříčí – Rožnovská Bečva. Zdroj: [42]

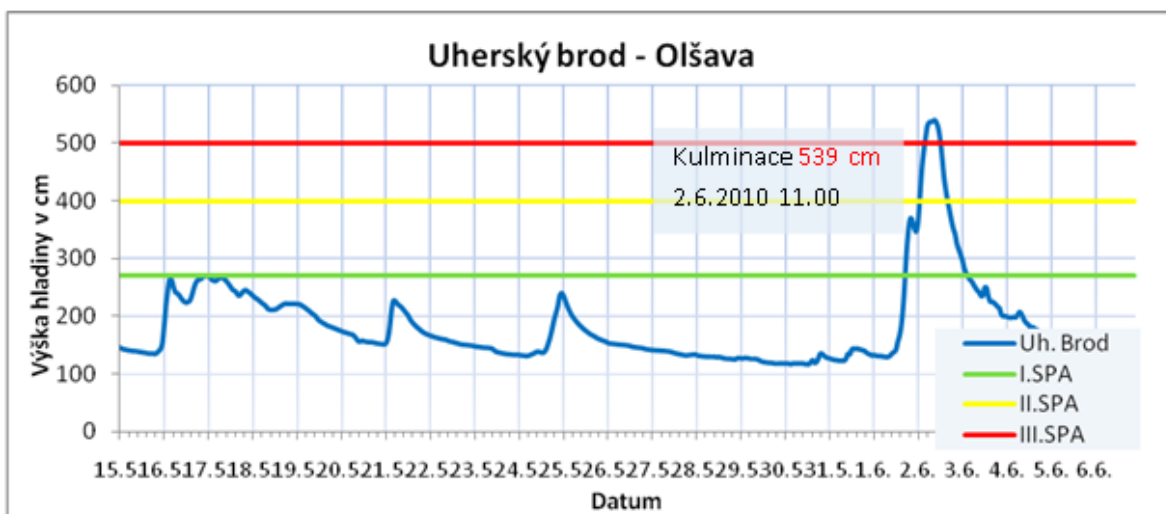
Obrázek 13 Hydrologická situace, Dluhonice – Bečva. Zdroj: [42]

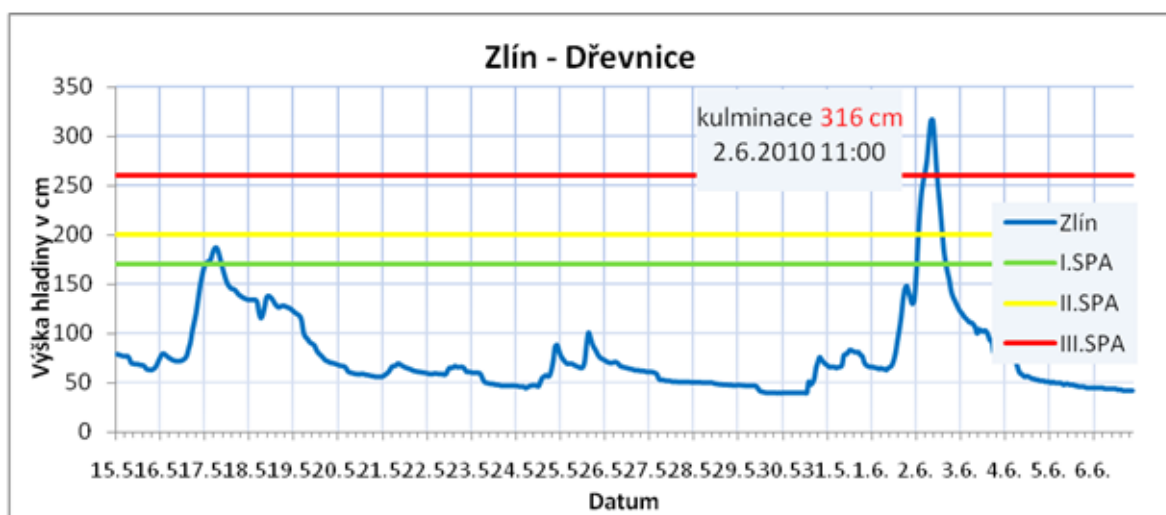
Obrázek 14 Hydrologická situace, Kroměříž – Morava. Zdroj: [42]

Obrázek 15 Hydrologická situace, Spytihněv – Morava. Zdroj: [42]

Obrázek 16 Hydrologická situace, Uherský brod – Olšava. Zdroj: [42]

Obrázek 17 Hydrologická situace, Zlín – Dřevnice. Zdroj: [42]

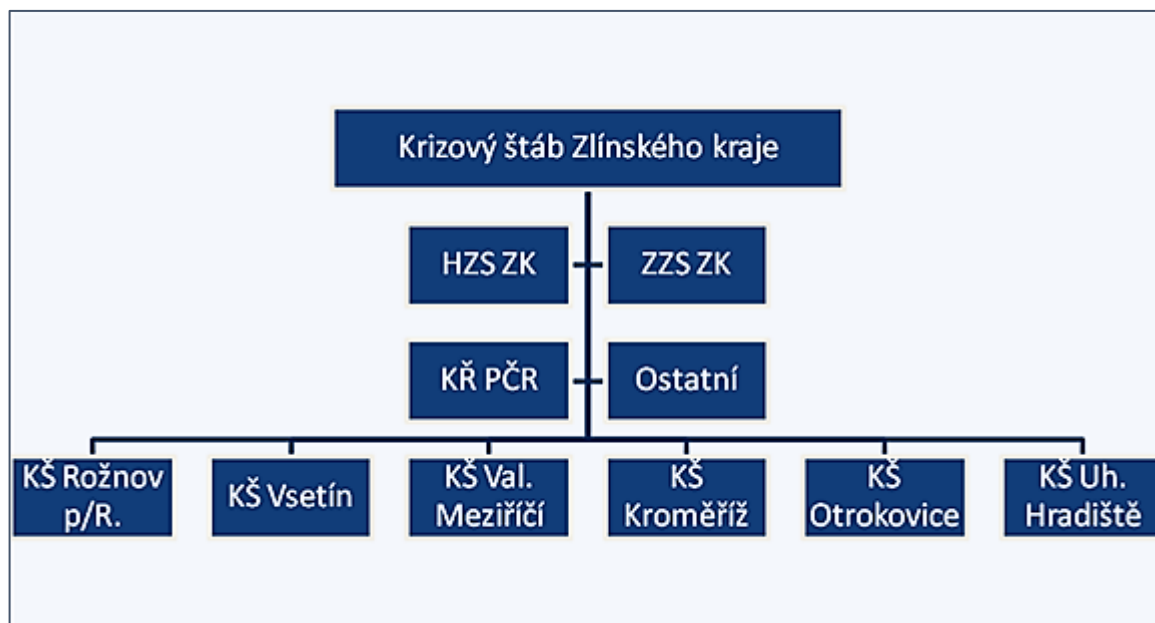
B. Krizové řízení

Hejtman Zlínského kraje na základě situace, která se odehrávala ve Zlínském kraji, vyhlásil dne 18. května 2010 ve 14:30 hod. stav nebezpečí. Tohle rozhodnutí se týkalo správních obvodů ORP Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Vsetín, Kroměříž, Otrokovice, Uherské Hradiště, a to až do 31. května 2010, 24:00 hod. Krizový stav byl vyhlášen z důvodu vzniklé krizové situace spočívající hlavně v ohrožení životů, zdraví a majetku v důsledku opakujících se 3. SPA na řece

Moravě a Bečvě a jejich přítocích, reálné hrozbě sesuvů, ohrožení velkého území Zlínského kraje s vyhlášeným 3. SPA, v důsledku nedokončených protipovodňových opatření ve správním obvodu ORP Uherské Hradiště a v důsledku nepříznivé meteorologické předpovědi. Vyhlášením stavu nebezpečí se dotčené povodňové komise staly součástí krizových štábů [43].

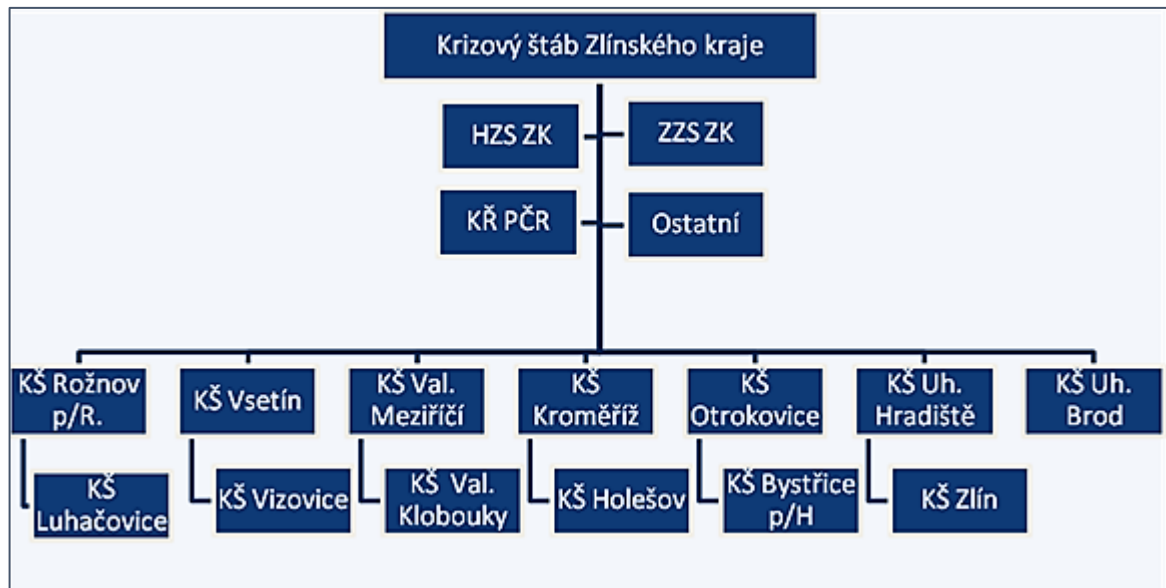
V důsledku druhé povodňové vlny byl hejtmánem Zlínského kraje opětovně vyhlášen stav nebezpečí a to na dobu od 2. června 2010, 8:30 hod. do 13. června 2010, 24:00 hod, pro celý Zlínský kraj, opět z důvodu vzniklé krizové situace spočívající v ohrožení životů, zdraví a majetku v důsledku opakujících se dlouhotrvajících dešťových srážek, vysoké úrovni spodní vody, vyhlášení 2. a 3. SPA na většině toků ve Zlínském kraji, reálné hrozbě zaplavení značného území kraje, nebezpečí přelití neregulovatelných vodních nádrží, hrozbě sesuvů a nepříznivé meteorologické předpovědi [43].

Následující graf znázorňuje organizaci krizového řízení při Povodni 2010/1.

Obrázek 18 Organizace krizového řízení, Povodeň 2010/1. Zdroj: [42]

Další graf ukazuje provázanost organizace krizového řízení při Povodni 2010/2.

Obrázek 19 Organizace krizového řízení, Povodeň 2010/2. Zdroj: [42]

O všech rozhodnutích o vyhlášení stavu nebezpečí byla v souladu s krizovým zákonem informována vláda ČR, Ministerstvo vnitra a dotčené kraje (Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj, Jihomoravský kraj). Rozhodnutí byla vyvěšena na úřední desce krajského úřadu a na úředních deskách všech dotčených obecních úřadů, byla poskytnuta hromadným informačním prostředkům a následně zveřejněna ve Věstníku právních předpisů Zlínského kraje [43].

Při řešení krizové situace byly dodrženy všechny právní předpisy, krizová situace byla řešena v rámci krizového zákona a dalších souvisejících právních předpisů. Činností orgánů krizového řízení byla krizová situace zvládnuta a nedošlo k žádným zbytečným škodám v důsledku činnosti, případně nečinnosti orgánů krizového řízení [42].

Následující tabulka 7 znázorňuje přehled o vyhlášených krizových stavech.

Tabulka 7 Přehled o vyhlášení stavů nebezpečí. Zdroj: [43]

Rozhodnutí hejtmana kraje č.	Pro území	Vyhlášení stavu nebezpečí		Poznámka
		od (den, čas)	do (den, čas)	
1/2010	Vsetín, Rožnov p/R, Kroměříž, Valašské Meziříčí, Otrokovice a UH	18.5. 14:30	24.5. 24:00	-
2/2010	+ KÚ Kelníky	25.5 24:00	31.5. 24:00	Prodloužení
3/2010	Celý kraj	2.6. 08:30	13.6. 24:00	-

V příloze diplomové práce jsou uvedena příslušná rozhodnutí hejtmana Zlínského kraje ze dne 18. května 2010, ze dne 24. května 2010 a ze dne 2. června 2010 a dále usnesení vlády ČR ze dne 4. srpna 2010 k řešení odstranění škod a obnovy částí území ČR poškozených povodněmi v květnu a v červnu 2010 (viz přílohy 7–10 diplomové práce).

C. Finanční zabezpečení

Květnové povodně způsobily značné škody na majetku státu, kraje, obcí, či fyzických a právnických osob. Největší škody byly způsobeny na majetku obcí ve správních obvodech ORP ležících na toku řeky Rožnovská a Vsetínská Bečva (Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí a Vsetím) a na toku Moravy ve správních obvodech ORP Kroměříž, Otrokovice a Uherské Hradiště [42].

Řešení krizové situace bylo realizováno z následujících zdrojů:

- rezervy vyčleněné pro řešení krizových situací v rozpočtech obcí a kraje,
- státní rozpočet (účelová rezerva z kapitoly Všeobecná pokladní správa),
- státní rozpočet (finance vyčleněné na obnovu území),
- jiné zdroje [42].

V počátku vzniku povodní byly především využity rezervní finanční prostředky pro řešení krizových situací, vytvořené v souladu s krizovým zákonem v rozpočtech obcí a kraje. Dalším zdrojem byl státní rozpočet, konkrétně kapitola Všeobecná pokladní správa a v ní účelová rezerva na řešení krizových situací, která se přiděluje na základě žádosti postižených krajů podle krizového zákona, resp. podle zásad financování, schválených vládou ČR. Díky změně mechanismu schvalování ze strany Ministerstva financí tentokrát obdržel kraj tyto finanční prostředky včas a v potřebné výši. Stejně tak finanční prostředky ze státního rozpočtu vyčleněné na obnovu území podle zákona č. 12/2002 Sb., o obnově území postiženého živelní pohromou. Nezanedbatelným zdrojem financí k likvidaci následků vzniklé krizové situace byly jiné zdroje, kterými jsou např. fond solidarity EU, nadace, projekty, granty, dary jiných subjektů [42].

Na základě žádosti hejtmána Zlínského kraje rozhodl ministr financí o vyčlenění finančních prostředků na pokrytí prvotních nákladů na nezbytná opatření přijatá v rámci řešení krizové situace z kapitoly Všeobecná pokladní správa v celkové výši 20 milionů Kč. Po vyčerpání těchto prostředků bylo na základě druhé žádosti ministrem financí uvolněno dalších 8 milionů Kč [42].

Kraje a obce ČR vyjadřovaly solidaritu s postiženými obcemi Zlínského kraje většinou formou finančních darů. Do rozpočtu Zlínského kraje tak byly zapojeny dary Ústeckého kraje ve výši 600.000,- Kč, Plzeňského kraje ve výši 500.000,- Kč, Kraje Vysočina ve výši 250.000,- Kč, celkem od jiných krajů částka 1.350.000,- Kč [42]. Další finanční prostředky, které plynuly přímo do rozpočtů postižených obcí, jsou uvedeny v tabulce 8.

Tabulka 8 Přehled darů krajů a obcí ČR postiženým územím. Zdroj: [42]

Poskytovatel daru	Příjemce daru	Částka Kč	Způsob využití
Ústecký kraj	Zlínský kraj	600 000,-	Dary přerozděleny usnesením Zastupitelstva Zlínského kraje č.0310/Z11/10 obcím Zlínského kraje
Plzeňský kraj	Zlínský kraj	500 000,-	
Kraj Vysočina	Zlínský kraj	250 000,-	
Královehradecký kraj	Obec Zářičí	100 000,-	Využito obcí Zářičí
Pardubický kraj	Obec Bělov	75 000,-	Využito obcí Bělov
Pardubický kraj	Obec Tlumačov	75 000,-	Využito obcí Tlumačov
Jihočeský kraj	Zlínský kraj	300 000,-	Ředitelství silnic Zlínského kraje
Obec Veselí n/Mor.	Dolní Bečva	100 000,-	Využito obcí Dolní Bečva
Praha 6 – Litice	Břest	10 000,-	Využito obcí Břest

5.2.2 Závěry SWOT analýzy

V tabulce 9 jsou uvedeny závěry provedené SWOT analýzy povodní 2010.

Tabulka 9 SWOT analýza povodní 2010. Zdroj: Vlastní

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - včasné převedení finančních prostředků ze státního rozpočtu - zpracovaný povodňový plán - předpovědi ČHMÚ - činnost hlásné povodňové služby - včasné varování obyvatelstva - aktivace krizových štábů - vyhlášení krizového stavu - evakuace obyvatelstva 	<ul style="list-style-type: none"> - netěsnost mobilních protipovodňových zábran

<ul style="list-style-type: none"> – spolupráce složek IZS – záchranné a likvidační práce – veřejná informační linka – preventivní protipovodňová opatření – povodňová dokumentace 	
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> – využití zkušeností z předchozích velkých povodní – finanční dotace (kraje, stát, dobrovolníci...) – spolupráce s dalšími kraji – pomoc dobrovolníků – modernizace informování ohroženého obyvatelstva (SMS zprávy) – modernizace protipovodňových opatření 	<ul style="list-style-type: none"> – ztráty na lidských životech – nespolupráce ohroženého obyvatelstva při evakuaci – narušení veřejného pořádku (rabování objektů) – znečištění životního prostředí (únik NCHL) – vznik a šíření epidemie a epizootie – sesuvy půdy – uzavírky komunikací

A. Silné stránky

Při povodních v roce 2010 jednoznačně převažovaly silné stránky nad těmi slabými, proto následky povodní nebyly tolik devastující a škodlivé. Zásadní rozdíl oproti roku 2006 byla rychlost a operativnost, díky které byly na účet Zlínského kraj (a dalších postižených krajů) včas převedeny finanční prostředky ze státního rozpočtu (rezerva na řešení krizových situací v kapitole Všeobecná pokladní správa). Mezi silné stránky lze dále zařadit předem důkladně propracovaný povodňový plán, který je pro snazší přístupnost i v elektronické, digitální verzi. Za silnou stránku považují předpovědi ČHMÚ i činnost hlásné povodňové služby, díky které nastalo i včasné varování obyvatelstva a vyrozumění všech dotčených složek. V případě potřeby byla z ohrožených území provedena včasná evakuace

obyvatelstva, díky které nebyly zaznamenány případy postižení na zdraví nebo životech obyvatel. Vzhledem k vzniklé situaci byly včas aktivovány příslušné krizové štáby a pro ohrožená území včas vyhlášen krizový stav. Další silnou stránku byla vzájemná spolupráce mezi všemi složkami IZS, které bezchybně prováděly záchranné a likvidační práce nezbytné v důsledku povodňové situace. Jako efektivní se osvědčila dříve vybudovaná protipovodňová opatření, která zabránila vzniku větších škod způsobených povodněmi. Za velmi silnou stránku považuji, že Zlínský kraj zřídil veřejnou informační telefonní linku, na které nepřetržitě poskytoval obyvatelstvu potřebné a aktuální informace. Jako poslední věc, kterou řadím k silným stránkám je vedená povodňová dokumentace, která je důležitá a využitelná do budoucna.

B. Slabé stránky

V průběhu popisovaných povodní se projevilo jen několik málo slabých stránek. Lze tedy říci, že se příslušné orgány Zlínského kraje z předešlých velkých povodní poučily a vyvarovaly se zásadních nedostatků ve své činnosti. Jako slabé stránky snad tedy lze opět zmínit nedostatečnou těsnost některých vybudovaných protipovodňových mobilních zábran, budovaných především z pytlů s pískem.

C. Příležitosti

Během povodní se naskytlo několik příležitostí, které byly nebo v budoucnu by mohly být využity. Za tu nejdůležitější považuji využití veškerých zkušeností z předchozích velkých povodní, které Zlínský kraj zasáhly. Jednalo se především o povodně z roku 1997, 2002 a 2006. Další příležitostí byla spolupráce s dalšími kraji, a to nejen se sousedícími (rovněž postiženými povodní), ale zejména s ostatními (nepostiženými) kraji. Tím se dostávám k další příležitosti a tou je finanční dotace. Kraj jich dostal hned několik. Ať už od jiných krajů, státu či soukromých subjektů. Od dobrovolníků se nedostávalo nejen finančních darů, ale naskytlo se i osobní

pomoci, která byla využita převážně při záchranných a likvidačních pracích. Další příležitostí, kterou lze v budoucnu využít, a to nejen při povodních, ale i při jiných mimořádných událostech či živelných pohromách, je modernizace informování ohroženého obyvatelstva pomocí SMS zpráv. Nutno podotknout, že tuhle metodu informování používá již několik ORP ve Zlínském kraji jak např. město Otrokovice. A jako poslední příležitostí se ukazuje modernizace, výstavba a zdokonalení protipovodňových opatření.

D. Hrozby

Povodně jsou přírodní fenomén, který sebou přináší mnoho hrozeb. Bezpochyby největší hrozbu, které povodně představují jsou ztráty na lidských životech. Další velkou hrozbou je nespolupráce ohroženého obyvatelstva při evakuaci. Nespolupráce se projevuje především od starších obyvatel, kteří neradi opouštějí své domovy i případě krizových situací. Nutno vzít v potaz i hrozbu narušení veřejného pořádku např. rabováním objektů. Nastává zde i možnost znečištění životního prostředí. Takle hrozba nastává především pokud jsou zaplaveny průmyslové objekty a hrozí tak například únik nebezpečné chemické látky do životního prostředí. Následkem toho může dojít i ke vzniku a šíření epidemie, epizootie a epifytie. Negativní zásah do přírody mohou mít povodně i ze strany mohutných sesuvů půdy, které mohou zasahovat i do komunikace, a tak může dojít i k nesjízdnosti a uzavírkám komunikací.

5.3 Závěry řízeného rozhovoru

Abych mohla lépe posoudit a rozhodnout o potvrzení či vyvrácení hypotéz, které jsem si na začátku práce stanovila, rozhodla jsem se provést řízený rozhovor s odborníky, kteří se z organizačního hlediska podíleli na řešení povodní jak v roce 2006 tak v roce 2010. Z tohoto důvodu jsem oslovila pana Ing. Karla Malinovského, vedoucího oddělení pro zvláštní úkoly Krajského úřadu Zlínského kraje a pana plukovníka Ing. Josefa Bambucha, vedoucího pracoviště krizového řízení krajského

ředitelství HZS Zlínského kraje. Oba provedené rozhovory budou následně vypsány.

A. Rozhovor s Ing. Karlem Malinovským

Kterou z povodní (2006, 2010) hodnotíte z hlediska průběhu (hydrologického), rozsahu a následků jako nebezpečnější a proč?

Povodeň v roce 2006 byla typicky „zimní“ povodeň s dlouhodobou kulminací způsobenou táním sněhu a srážkami. Vzestup hladiny řeky Morava na rozhodujících profilech byl způsoben z Beskyd i z Jeseníků. Povodeň 2010 byla typicky „letní“ povodeň způsobená srážkami především z Beskyd a zvláštností byla dvojnásobná kulminace s několikadenní přestávkou. To vedlo i k novému vyhlášení stavu nebezpečí. Jednoznačně nebezpečnější byla povodeň v roce 2010 podle rozsahu škod, ale zejména netypickým průběhem, který v mnoha ohledech překvapil i vodohospodáře.

Byla podle Vás při povodních (2006, 2010) přijímaná krizová opatření účinná?

Krizová opatření byla v obou případech přijímána v souladu s § 14 odst. 4 krizového zákona a jednoznačně byla účinná – nikdo nezemřel a ani nedošlo k vážnějšímu zranění, škody byly pouze materiální. Jako nedostatek vidím to, že v roce 2006 se po vyhlášení krizového stavu na území kraje nestaly dotčené povodňové komise součástí již aktivovaných krizových štábů. V roce 2010 již toto bylo realizováno.

Byly podle Vás použité finanční prostředky k likvidaci následků povodní (2006, 2010) dostačující? A z jakých zdrojů byly využívány?

Obecně finanční prostředky byly dostačující a řídíme se krizovým zákonem, zásadami pro čerpání finančních prostředků z rezervy státního rozpočtu na řešení

krizových situací a metodickým postupem Ministerstva financí. Pokud jde o použité zdroje, byly to zejména rezervy pro řešení krizových situací v rozpočtech obcí a kraje (dle krizového zákona), dále prostředky ze státního rozpočtu, ať již z rezervy na řešení krizových situací (dle krizového zákona) nebo finance na obnovu území (dle zákona č. 12/2002 Sb., o obnově území postiženého živelní pohromou) a v neposlední řadě jsou to finance z jiných zdrojů – např. dary, fondy solidarity EU, nadace apod. Zde patří poděkování zejména jiným krajům, které v rámci solidarity poskytly peníze ze svých rozpočtů. V případě povodní v roce 2006 došlo k opožděnému poskytnutí požadovaných financí ze strany Ministerstva financí, v roce 2010 k tomu již nedošlo, neboť vláda upravila zásady pro čerpání financí z rezervy státního rozpočtu na řešení krizových situací a tyto prostředky jsou postiženým krajům převáděny bezodkladně.

B. Rozhovor s plk. Ing. Josefem Bambuchem

Kterou z povodní (2006, 2010) hodnotíte z hlediska průběhu (hydrologického), rozsahu a následků jako nebezpečnější a proč?

Z hlediska průběhu i následků byla horší povodeň 2010. V určitém časovém úseku se opakovala kulminace průtoku na vodních tocích.

Byla podle Vás při povodních (2006, 2010) přijímaná krizová opatření účinná?

Vždy, pokud jsou přijímána krizová opatření na základě pečlivého zvážení, musí mít ve výsledku nějaký efekt ke zmírnění následků či zamezení zranění a v nejhorším pak úmrtí osob při vniku mimořádné události a vyhlášení krizového stavu, k čemuž nedošlo.

Byly podle Vás použité finanční prostředky k likvidaci následků povodní (2006, 2010) dostačující? A z jakých zdrojů byly využívány?

Toto je spíše otázka na krajský úřad, ale vesměs jsou finanční prostředky dostačující a řídí se jak krizovým zákonem, tak pravidly Ministerstva financí. Používají se prostředky jak kraje, tak státního rozpočtu či zdroje nadací a darů. Požadované prostředky na obnovu jsou vždy pečlivě vyčísleny a dokladovány pro poskytnutí financí na obnovu. Každá obec i kraj mají vyčleněnou rezervu na přípravu a řešení krizové situace, která je použita především v prvopočátku vzniku mimořádné události pro rychlou reakci a pomoc.

C. Zhodnocení provedených řízených rozhovorů

V odpovědích na první otázku (hydrologický průběhu povodní, míra nebezpečnosti) se oba dotazovaní shodli, že jednoznačně nebezpečnější povodeň byla ta v roce 2010, kde tomu nasvědčovalo hned několik důvodů.

I odpovědi na druhou otázku (účinnost přijímaných krizových opatření) byly od obou respondentů shodné – při každé mimořádné události a z ní vzniklé krizové situaci jsou vždy přijímána všechna ochranná opatření tak, aby v první řadě byly v co nejmenší míře ohroženy životy a zdraví lidí. Chybou podle Ing. Malinovského bylo, že se v roce 2006 po vyhlášení krizového stavu nestaly dotčené povodňové komise součástí aktivovaných krizových štábů.

Poslední otázka byla směřována na zdroje finančních prostředků použitých k likvidaci následků obou povodní. Oba zodpovědělí, že finanční prostředky jsou dostačující a u obou povodní se čerpaly ze stejných zdrojů. Z pohledu Ing. Malinovského byly finance z rezervy státního rozpočtu, určené na řešení prvotních následků povodní, poskytnuty Ministerstvem financí se zpožděním.

5.4 Závěry z porovnání povodní

V následující kapitole budou obě povodně (2006, 2010) porovnány v určitých kritériích. Pro lepší přehlednost je porovnání zpracováno do tabulky s následným slovním ohodnocením. Na základě všech posbíraných informací a vyhodnocení použitých metod, bude rozhodnuto o tom, jestli předem stanovené hypotézy se potvrdí či vyvrátí.

Tabulka 10 Porovnání povodní. Zdroj: [40][42]

Kritéria porovnání	Povodně 2006	Povodně 2010
Typ povodní	přírozené	Přírozené
Počet povodňových vln	jedna	Dvě
Délka trvání povodní	28.3–7.4 (11 dní)	1 vlna = 15.5–20.5 (6 dní)
		2 vlna = 30.5–3.6 (5 dní)
Příčina povodní	tání sněhu + vydatné dešťové srážky	vydatné dešťové srážky
Počet zasažených obcí	15 obcí	111 obcí
Počet zasažených správních obvodů ORP	1 ORP	6 ORP
Zasažené oblasti (správní obvody ORP)	Uherské Hradiště	Vsetín, Kroměříž, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště a Otrokovice
Činnost povodňových orgánů	nastala chyba, že se povodňové komise nestaly součástí krizových štábů	vše proběhlo v pořádku
Aktivace krizového štábu kraje	Ano	Ano

Aktivace krizových štábů ORP	Ano – Uherské Hradiště, Otrokovice, Kroměříž	Ano – Rožnov p/R., Vsetín, Val. Meziříčí, Kroměříž, Otrokovice, Uh. Hradiště, Uh. Brod, Luhačovice, Val. Klobouky, Holešov, Bystřice p/H, Zlín
Vyhlášen krizový stav	Ano – stav nebezpečí, nouzový stav	Ano – stav nebezpečí 2x
Počet obětí	úmrtí – 0	úmrtí – 1
	zranění – 2	zranění – 1
Počet evakuovaných osob	206	162
Sesuvy půdy	Ano	Ano
Celkové škody	394.854.000,- Kč	1.284.007.000,- Kč
Rezerva finančních prostředků na řešení krizových situací	Ano – 12.000.000,- Kč	Ano – 29.660.000,- Kč
Finanční prostředky ze státního rozpočtu	Ano – 150.000.000,- Kč	Ano – 180.000.000,- Kč

A. Hydrologický průběh

V obou případech povodní (2006, 2010) se jednalo o přirozené povodně. Povodeň v roce 2006 nastala vlivem rychlého tání sněhu v kombinaci s vydanými srážkami jednou povodňovou vlnou, oproti tomu povodeň 2010 nastala pouze vydatnými dešťovými srážkami, které vyvolaly dvě povodňové vlny. Z pohledu délky trvání povodní byly obě značně dlouhé s přesahovaly délku 10 dnů.

Hypotéza č. 1: Z hlediska hydrologického průběhu lze předpokládat, že povodně v roce 2006 byly rozsáhlejší a ničivější, než povodně v roce 2010. **Tato hypotéza se tedy nepotvrdila.**

B. Krizové řízení

V obou případech došlo k aktivaci krizových štábů ORP a následně i kraje. V roce 2006 byly aktivovány krizové štáby pouze 3 ORP, oproti roku 2010 kdy byly aktivovány všechny krizové štáby ORP na území Zlínského kraje. Z hlediska vyhlášených krizových stavů byl při povodni v roce 2006 byl vyhlášen hejtmanem kraje stav nebezpečí a následně vládou ČR i nouzový stav. Na rozdíl od povodní v roce 2010, kdy byl vyhlášen pouze stav nebezpečí hejtmanem kraje, ale z důvodu dvou povodňových vln jej bylo nutno vyhlásit opakovaně. Z hlediska činnosti krizových štábů proběhlo při povodních v roce 2010 vše v souladu s krizovým zákonem. Nebylo tomu tak při povodních v roce 2006, kdy se v rozporu s krizovým zákonem po vyhlášení krizového stavu nestaly povodňové komise součástí aktivovaných krizových štábů a pracovaly i nadále samostatně, což mělo v některých případech za důsledek duplicitu řešených úkolů.

Hypotéza č. 2: Organizace krizového řízení byla při řešení následků obou povodních stejná. **Tato hypotéza se tedy rovněž nepotvrdila.**

C. Finanční zabezpečení

Obě povodně způsobily na území Zlínského kraje značné škody, které se projeví především na poškození majetku. Avšak povodeň z roku 2010 napáchala mnohem větší škody přesahující hranici 1 mld. Kč. Finanční zabezpečení obou povodní probíhalo ze stejných zdrojů. Rozdílná byla pouze celková částka, která byla během povodní čerpána a také opožděný převod finančních prostředků z rezervy státního rozpočtu na řešení krizových situací pro potřebu Zlínského kraje.

Hypotéza č. 3: Čerpání finančních prostředků k řešení následků obou povodní probíhalo ze stejných zdrojů. **Tato hypotéza se potvrdila.**

5.5 Návrhy opáření

Po zkušenostech s ničivými povodněmi a ve snaze dalším takovým předejít nebo je alespoň zmírnit, musí být intenzivně realizována nejrůznější protipovodňová opatření. Z provedených SWOT analýz vyplývá, že se při povodních v roce 2006 i v roce 2010 projevilo hned několik silných, ale také slabých stránek. Zároveň bylo možné identifikovat několik hrozeb, které se v průběhu povodní projevily. V této kapitole jsou sepsána doporučení ke zvýšení úrovně protipovodňové ochrany na území Zlínského kraje. Doporučuji taková opatření, jejichž provedení mi přijde reálné a účinné.

Aby byl i nadále Zlínský kraj zcela připraven čelit povodním, je podstatné, aby se problematika povodní řešila i v době, kdy nebezpečí povodně přímo nehrozí. To je důležité zejména z toho důvodu, že od roku 2010 žádné rozsáhlé povodně ve Zlínském kraji nenastaly. Tím se rozumí, aby byly pravidelně prováděny nácviky činnosti krizového štábu kraje a krizových štábů ORP, zaměřené přímo na problematiku ochrany před povodněmi. Je totiž naprosto nezbytné, aby všichni členové uvedených krizových štábů byly dostatečně proškoleni a v případě vzniku mimořádné události nebo krizové situace přesně věděli co dělat a jak postupovat. Stejně tak je potřebná naprosto bezchybná komunikace mezi všemi úrovněmi a složkami krizového řízení, a to jak v horizontální, tak ve vertikální rovině. To může zajistit moderní pracoviště krizového štábu doplněné špičkovým vybavením, jakým je např. zařízení umožňující provedení videokonference mezi libovolným počtem účastníků.

Neméně důležitá je nejen připravenost orgánů krizového řízení a složek IZS, ale také připravenost obyvatelstva. K tomu je v první řadě nutné zabezpečit informovanost obyvatel o všem, co s ochranou před povodněmi v podmínkách kraje a konkrétních obcí souvisí. Člověk žijící na území, kde hrozí nebezpečí vzniku povodně musí vědět, jak se v takové situaci správně zachovat, protože neznalost

může vyvolat v průběhu mimořádné události fatální následky. Také z tohoto důvodu byla odpovědnými orgány zpracována řada brožur a příruček, které informují o tom, jak se správně chovat a postupovat. Doporučila bych také provádění osvěty mezi obyvatelstvem, a to formou přednášek právě s tematikou ochrany před povodněmi, protože si troufám říci, že pouze část obyvatelstva ví, jak se správně během, ale i po povodni chovat.

Dalším opatřením je pořízení moderní techniky a věcných prostředků pro zasahující složky IZS, především pro HZS kraje a jednotky SDH obcí. Z prostředků kraje a obcí by se jednalo o nákup potřebného materiálu či techniky, které jsou nezbytné jak při provádění povodňových záchranných prací (zejména motorové čluny), tak při odstraňování následků povodní (např. vysoušeče zdiva, plovoucí čerpadla nebo přenosné motorové stříkačky).

Potřebným opatřením organizačního charakteru je, aby i nadále byly zastupitelstvem kraje a zastupitelstvy obcí vyčleňovány v jejich rozpočtech, v souladu s krizovým zákonem, dostatečné finanční rezervy na řešení krizových situací. Jak už jsem ve své práci zmiňovala, tyto rezervy se používají především v počátečním období řešení mimořádné události.

Zcela nenahraditelným opatřením je pořizování a budování protipovodňových zábran, ať již stálých, nebo jednorázových (dočasných, mobilních). Ty slouží k zabezpečení toků proti přímému rozlivu z koryta a jsou určeny především k ochraně lidských obydlí, výrobních objektů nebo kulturních památek. Jedná se o výstavbu nezbytně dlouhé stěny, která je schopna v případě potřeby zadržet povodňovou vlnu. Ve Zlínském kraji byly některé stálé protipovodňové stěny vybudovány po povodni v roce 1997 a ve většině případů se během dalších povodní osvědčila jejich účinnost. Na základě vyhodnocení povodní z roku 2010 by bylo nezbytné vyhodnotit a zvážit vybudování protipovodňových stěn na dalších místech v kraji.

Jako vhodné protipovodňové opatření se mi jeví také výstavba suchého poldru. Poldr je typ nádrže, která se zaplní vodou jen v případě zvýšeného průtoku, takže je za normálního stavu zcela prázdná, a proto v případě vzniku povodně dokáže pojmout daleko více vody, než standardní vodní dílo (např. přehradní nádrž).

Dalším protipovodňovým opatřením, které nesmí být opomíjeno, je pravidelné čištění koryt vodních toků, zahrnující zejména odbagrování naneseného kamení a šterku. Toto opatření by na základě provedených povodňových prohlídek mělo být realizováno především v období po povodních. V případě Zlínského kraje jde především o řeku Moravu, na jejímž toku bylo v Otrokovicích vybudováno tzv. „výlevové rameno“, které slouží pro případný odtok nadbytku vody z koryta řeky, namísto toho, aby se voda rozlila např. do obytného území. Dle mého názoru, by se podobná výlevová ramena mohla vybudovat i v dalších úsecích tohoto dominantního vodního toku.

Jak ukázaly povodně v roce 2006, není stav některých hrází a jezů na vodních tocích ve Zlínském kraji dobrý, protože docházelo k průsakům hrází např. na řece Moravě v Kroměříži, v Nedakonicích a na odlehčovacím rameni v Uherském Ostrohu. Došlo i k protržení hráze Dolní Kotojedky, a tím k ohrožení obce Střížovice. Aby se v budoucnu předešlo podobným událostem, je nezbytné pravidelně provádět povodňové prohlídky vodních toků a vodních děl a následně realizovat nezbytné opravy.

Jako velice dobré a účinné opatření se mi jeví instalování zpětných klapek do městských kanalizací. Povodně většinou doprovázejí mohutné dešťové srážky, které kanalizace ve městech nedokáže pojmout, a proto se při povodních stává, že voda, která by měla kanalizací odtékat z města pryč se naopak valí kanalizací ven. Instalováním zpětných klapek by mohlo tomuto jevu účinně zabránit.

Ve shrnutí doporučuji tato opatření:

- pravidelné nácviky činnosti krizového štábu kraje a krizových štábů ORP,
- vzdělávání a informování obyvatelstva,
- vyčleňování finanční rezervy na řešení krizových situací,
- pořizování nové techniky a věcných prostředků pro zasahující složky IZS, zejména HZS kraje a jednotky SDH obcí,
- výstavba suchých poldrů,
- budování stálých protipovodňových stěn,
- provádění povodňových prohlídek a odstraňování zjištěných závad,
- instalace zpětných klapek do městských kanalizací.

Celkově lze shrnout, že všechna protipovodňová opatření, realizovaná v posledních letech (zejména po povodních v roce 1997), spolehlivě plnila své ochranné účely a velmi výrazně tak přispěla k tomu, že materiální škody v území byly značně eliminovány. Je však důležité se problematikou povodní stále zabývat a v rámci prevence navrhopvat a provádět další opatření, která by nás v budoucnu účinně před povodněmi ochránila.

Také na základě provedených rozhovorů s Ing. Karlem Malinovským a plk. Ing. Josefem Bambuchem mohu konstatovat, že Zlínský kraj je v současné době připraven čelit případným povodním, které mohou kraj zasáhnout. Jak situaci zhodnotil Ing. Karel Malinovský: *„Zlínský kraj je připraven. Po povodních v roce 2010 došlo díky vzorné spolupráci s Hasičským záchranným sborem Zlínského kraje ke znatelnému zlepšení krizového plánování a v současné době je celá tato oblast na špičkové úrovni (elektronický krizový plán, informační systém krizového řízení, moderní pracoviště krizového štábu, vlastní meteoradar, krizová videokonference, záložní zdroje elektrické energie...).* Uskutečňujeme pravidelná školení odpovědných pracovníků v souladu s krizovým zákonem a vodním zákonem a kontroly u obcí zahrnují celý Zlínský kraj“.

Zhodnocení situace plk. Ing. Josefem Bambuchem: „Po povodních 1997, 2002, 2006, 2010 a dalších bleskových povodních jsou využívány zkušenosti z předchozích a tím dochází ke zlepšení připravenosti na nové krizové situace a především povodně, které jsou u nás nejčastějším typem mimořádné události. Je to celý komplex činností. Vybavenost, školení, vzdělávání odborníků, spolupráce mezi jednotlivými základními složkami IZS, ostatními složkami IZS, opatření ochrany obyvatelstva, nouzové přežití, provádění kontrol apod.“.

6 DISKUZE

Povodně jsou jednou z nejčastějších přírodních mimořádných událostí, které ohrožují celé území ČR. Je nutné mít na paměti, že povodně jsou živelné, který je nevyzpytatelný a stav na vodních tocích se razantně může změnit z hodiny na hodinu. Povodně v roce 2006 a 2010, které zasáhly nejen Zlínský kraj, ale značnou část území ČR, ukázaly, že jak samotné kraje, tak celá ČR je připravena čelit velkým mimořádným událostem jakou jsou povodně.

A. Povodně 2006

Příčinou povodní v roce 2006 byla kombinace vydatných srážek s táním sněhové pokrývky z horských oblastí. To zapříčinilo rychlý nárůst hladiny řek a zanedlouho byly na všech hlásných profilech v kraji postupně dosaženy 2. nebo 3. SPA. Skutečnosti, že se jednalo o extrémní povodeň nasvědčovalo i to, že na určitých hlásných profilech byl překročen 50letý průtok. Důsledkem velkých průtoků došlo i k několika rozlivům koryta řeky Moravy. Na území Zlínského kraje bylo nutné řešit průsaky hrází na řece Moravě v Kroměříži, v Nedakonicích a na odlehčovacím rameni v Uherském Ostrohu. Došlo i k protržení hráze Dolní Kotojedky, a tím byla ohrožena zástavba obce Střížovice. Situace ve Zlínském kraji gradovala a hejtman byl následkem celé situace nucen vyhlásit stav nebezpečí pro správní obvod ORP Uherské Hradiště. Ani po několika dnech se situace na vodních tocích nezlepšovala, a tak vláda ČR rozhodla o vyhlášení nouzového stavu. V průběhu povodní složky IZS, převážně HZS kraje, prováděly řadu činností k odstranění následků, jako např. řešení uzavírek komunikací z důvodů několika sesuvů půdy, nebo organizování a provádění evakuace obyvatel ze zatopených oblastí a následně řešení nouzového přežití evakuovaných. Teprve po 11 dnech začala voda postupně opadat a nebezpečí povodně pominulo. Škody způsobené povodní byly vyčísleny na několik stovek milionů korun. Projevila se však solidarita ostatních krajů a dalších subjektů, které Zlínský kraj podpořily finančními dotacemi na obnovu území po povodni.

Ze závěrů SWOT analýzy zaměřené na povodně v roce 2006 můžeme vidět, že Zlínský kraj byl v určité míře na povodeň připraven, protože znatelně převažovaly silné stránky nad těmi slabými. Což je adekvátní, neboť mohou být právě silné stránky použity proti těm slabým. Jako velká slabina se ukázalo to, že se po vyhlášení krizového stavu nestaly povodňové komise součástí aktivovaných a již pracujících krizových štábů. Tento fakt mi při rozhovoru potvrdil i Ing. Karel Malinovský, který se z hlediska krizového řízení na povodni podílel. Jako další slabou stránkou se projevilo i to, že nebyl důsledně propracován systém financování za krizových stavů. To mělo za následek, že trvalo dlouhou dobu, než Zlínský kraj obdržel finanční prostředky z rezervy státního rozpočtu. Avšak během povodní se ukázalo i několik příležitostí, které Zlínský kraj plně využil. Jednalo se hlavně o pomoc ze strany jiných krajů, nebo dobrovolníků, kdy byla nabízena, ať už se jednalo o pomoc materiální, finanční nebo osobní.

Vznik a průběh povodně v roce 2006 opět prokázaly, že povodně jsou těmi nejzávažnějšími mimořádnými událostmi s obrovskými následky a škodami, které nás mohou postihnout. Z toho vyplývá, že je nutné se i nadále systematicky na přírodní katastrofy připravovat a vynakládat na prevenci a přípravu na mimořádné události nebo krizové situace dostatečné finanční prostředky z veřejných rozpočtů. Současně je potřebné využívat i možnost získat finanční prostředky z fondů EU v rámci Národního rozvojového plánu ČR.

B. Povodně 2010

Povodně v roce 2010 se naopak vyznačovaly pouze vydatnými deštivými srážkami, zato se vytvořily dvě velké po sobě jdoucí povodňové vlny, které drtivě Zlínský kraj zasáhly. Při obou povodňových vlnách, bylo na většině hlásných profilech postupně dosaženo 2. a 3. SPA. Tomu, že se jednalo o rozsáhlé a ničivé povodně nasvědčoval i fakt, že na určitých hlásných profilech byly překročeny hodnoty 50letého průtoku. V obou případech byla situace natolik vážná, že hejtman

Zlínského kraje musel vyhlásit stav nebezpečí. Při první povodňové vlně, se stav nebezpečí vyhlásil pouze pro správní obvod ORP Uherské Hradiště, avšak při druhé povodňové vlně hejtman vyhlásil stav pro celé území kraje. Po několika dnech se situace na vodních tocích uklidnila a nebezpečí povodně postupně pominulo. Během povodně museli především příslušníci HZS kraje a členové jednotek SDH obcí řešit hned několik úkolů. Jednalo se hlavně o záchranné a likvidační práce, kdy prováděli evakuaci obyvatelstva ze zaplavených míst, či výstavbu mobilních protipovodňových zábran, nebo zabezpečení území proti následkem sesuvů půdy zasahujících i do silniční komunikace. I tentokrát se škody způsobené povodní vyšplhaly do značné výše, neboť přesáhly hranici jedné miliardy korun. Znovu se však prokázala velká solidarita od ostatních krajů, či jiných subjektů, které finančně přispěly kraji na obnovu území po povodni.

V závěrech provedené SWOT analýzy na povodně v roce 2010 opět zřetelně převažovaly silné stránky nad těmi slabými. Lze tedy konstatovat, že si dotčené orgány Zlínského kraje vzaly z předešlých velkých povodní potřebné ponaučení a řešily eliminaci všech možných slabých stránek, které se během povodní mohly projevit. Jako slabou stránku jsem zaznamenala pouze nepatrné průsaky mobilních protipovodňových zábran. Za silnou stránku považuji, že byla zřízena tísňová informační linka, kde byly obyvatelstvu podávány nezbytné informace týkající se povodní. Je totiž naprosto nezbytné, aby obyvatelé během povodně byli dostatečně informováni a měli možnost se dozvědět, jak mimořádná událost probíhá a v případě nouze se mohli na někoho obrátit.

Jako příležitost jsem uváděla modernizaci v informovanosti obyvatel pomocí SMS krizových zpráv. Tato služba byla například zavedena v roce 2011 ve městě Otrokovice s cílem rozšířit možnost informovanosti obyvatel města při vzniku mimořádné události. Aby byla krizová zpráva lidem odeslána, musí být naplněno alespoň jednoho ze tří kritérií, a to buď ohrožení majetku, zdraví, nebo života obyvatel. Krizovou zprávu tak obdrží všichni registrovaní uživatelé. Do systému se

mohou občané zaregistrovat prostřednictvím webových stránek města, písemným vyplněným registračního formuláře v budově městského úřadu, nebo zasláním registrační SMS zprávy z mobilního telefonu. Po úspěšné registraci je tato služba zcela zdarma a veškeré náklady platí město Otrokovice. Služba krizových SMS zpráv byla už několikrát využita a tím byla prověřena její účinnost. Protože od roku 2010 žádné velké povodně kraj ani město nezasáhly, byly krizové SMS zprávy využity např. při vzniku rozsáhlého požáru v průmyslové zóně Otrokovice, kde se mimochodem hojně pracuje s nebezpečnými chemickými látkami. Další využití nastalo v případě výrazné změny kvality ovzduší.

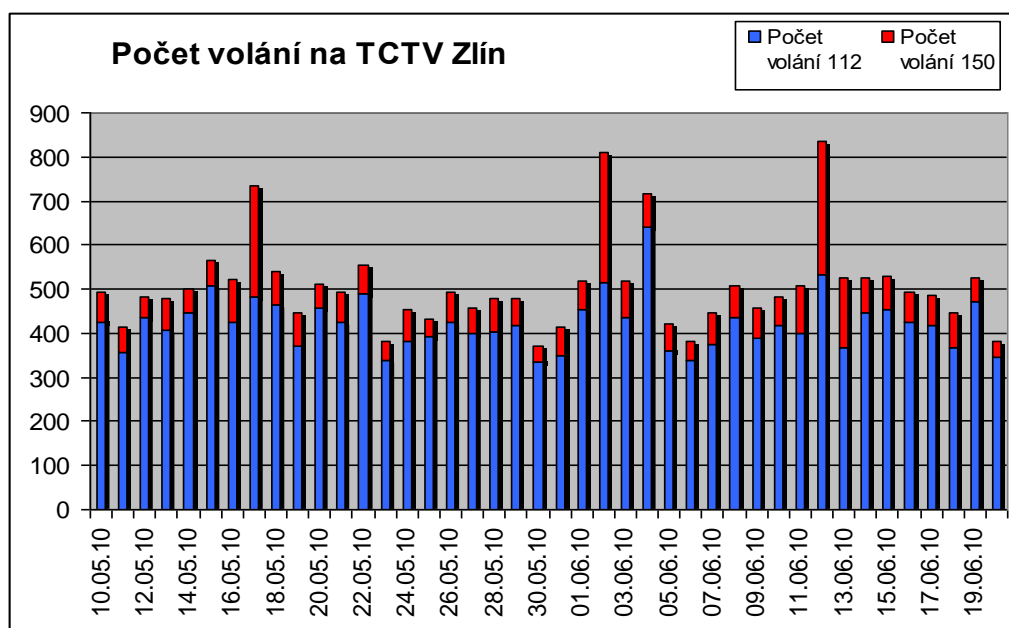
Jako doplňková služba ke krizovým SMS zprávám bylo v roce 2013 zavedeno rozesílání informačních SMS. Hlavní rozdíl spočívá v tom, že informace, které jsou prostřednictvím informačních SMS zpráv zasílány, se týkají událostí a okolností o kterých se předem ví a jsou plánované. Obyvatelé tak dostávají zprávy zejména o dopravních omezeních a uzavírkách, o plánovaných přerušeních dodávek elektřiny, vody anebo tepla.

Včasná informovanost obyvatelstva se již několikrát ukázala jako naprosto nezbytná zejména v případě hrozby povodní, požárů, nebo jiné závažné mimořádné události ohrožující životy a zdraví lidí. Proto si myslím, že podobný systém informování obyvatelstva by se měl využívat i v jiných obcích a městech, zejména v těch, kde není dostatečně zajištěno varování obyvatelstva klasickými koncovými prvky jednotného systému varování a vyrozumění (sirény, obecní rozhlas). Já osobně tuto službu využívám a měla jsem tak možnost se přesvědčit o její účinnosti. Je na škodu, že žádné podobné služby nenabízí krajské město Zlín. Jedním z důvodů, proč tomu tak není, může být podle mého názoru i skutečnost, že město Zlín není tolik ohroženo např. velkou vodou jako město Otrokovice.

O inovaci v komunikaci se zmiňují také plk. Ing. Otrusina, plk. Ing. Bambuch a Ing. Malinovský v dokumentu „Povodně 2010 a strategie obnovy území“, ve

kterém diskutují o organizační činnosti HZS Zlínského kraje při povodních: „Značné vyřízení při obou povodních zaznamenalo OPIS HZS kraje (viz tabulka 11). Podporu a plnění všech požadovaných úkolů zabezpečoval pro OPIS rovněž štáb HZS kraje. Komunikace probíhala kromě standardních prostředků také prostřednictvím softwarové aplikace „Žurnál“, se kterou pracuje krizový štáb HZS kraje. Tato aplikace byla využita i pro komunikaci se stálou pracovní skupinou krizového štábu kraje, ve které trvale pracoval jeden příslušník HZS kraje. Využití tohoto nástroje umožňovalo mít okamžitý přehled o všech činnostech, požadavcích a jejich následném řešení“.

Tabulka 11 Počet volání na TCTV Zlín. Zdroj: HZS Zlínského kraje

Během povodní by mohl nastat určitý chaos, a proto je důležité, aby existovala aplikace, která by sloužila k okamžitému přehledu o všech činnostech, požadavcích a následném řešení. Tato aplikace by mohla tomu přispět. Během řešení mimořádné události dochází k mnoha činnostem a je podstatné vědět, kde se, co stalo. Díky tomu tak mohou mít příslušníci OPIS HZS kraje přehled, kde se nachází samotní příslušníci složek IZS, jejich technika a naopak, jaká je momentálně k dispozici k zásahu.

Dle mého názoru je tahle aplikace inovativní a do budoucna určitě najde využití i u jiných OPIS HZS kraje než jen u toho Zlínského. Důležité je, že se stále pracuje na inovaci v technologii, která slouží během krizových situací.

C. Porovnání/zhodnocení povodní

Z metody porovnání, kterou jsem provedla na povodně z roku 2006 a 2010 lze vyvodit několik závěrů. V obou případech se jednalo o přirozené povodně vyvolané silnými dešťovými srážkami a v případě povodní v roce 2006 na intenzitě přidalo tání sněhu v horských oblastech. Rozdílné však bylo, že povodně v roce 2010 proběhly ve dvou po sobě jdoucích vlnách, které se staly charakteristické pro tyto povodně. Obě povodně byly ničivé a rozsáhlé, nasvědčuje tomu i fakt, že na několika hlásných profilech byl překročen 20letý či 50letý průtok. U obou povodní došlo k mnoha rozlivům v okolí řek, které byly natolik rozsáhlé, že značně zaplavily několik obcí v kraji. Následkem události byl v obou případech nucen hejtman Zlínského kraje vyhlásit krizový stav – stav nebezpečí, buď to pro část, nebo celé území kraje. V roce 2006 však byla situace natolik vážná, že vláda ČR rozhodla o vyhlášení dalšího z krizových stavů – nouzového stavu. V obou případech byl aktivován krizový štáb kraje a krizové štáby postižených ORP. U obou povodní se škody napáchané povodní vyšplhaly do několika stovek milionů korun. V počátku vzniku mimořádné události se finance čerpaly z rezervy pro řešení krizových situací, které měly ve svých rozpočtech vyčleněné jak obce, tak Zlínský kraj. Následně pak byly na žádost hejtmána kraje využity finanční prostředky ze státního rozpočtu.

Ve shrnutí lze říci, že obě povodně byly katastrofální, avšak ani jedna se nedá srovnat s povodní, která proběhla v roce 1997. Ta se od obou odlišovala nejen svým hydrologickým průběhem, ale i tím, jakým způsobem z hlediska krizového řízení byla řešena. Jednalo se o mimořádnou událost, které ve své době neměla obdoby. Lze jen diskutovat o tom, jaký průběh a následky by měla, kdyby v té době existovalo zabezpečení, jaké je k dispozici dnes. Avšak povodně v roce 1997 se staly

impulsem pro analýzu tehdejší legislativy a následné vypracování a přijetí řady nových zákonů, jak pro řešení problematiky ochrany před povodněmi, tak pro přípravu na mimořádné události a krizové situace. V současnosti existuje řada právních předpisů (zákonů a prováděcích vyhlášek) a dalších dokumentů, vztahujících se k problematice ochrany před povodněmi, kterými jsem se zabývala v úvodní kapitole své diplomové práce.

U obou povodní z provedené SWOT analýzy jsem jako určitou příležitost uváděla možnost modernizace vybavení jednotek HZS kraje a jednotek SDH obcí. Na tento „problém“ nebo spíše příležitost upozornili také plk. Ing. Otrusina, plk. Ing. Bambuch a Ing. Malinovský v dokumentu „Povodně 2010 a strategie obnovy území“, kde zhodnocují stav vybavenosti JPO: *“Při likvidaci následků povodní se projeví nedostatky především v materiálním vybavení JPO, zejména v nedostatečném počtu čerpadel o výkonu 2000 l/min a více, včetně hadic pro čerpání většího množství vody, v chybějících osobních ochranných prostředcích pro práci ve vodě (pracovní holínky, brodivé kalhoty, pláštěnky). Zastaralé přenosné motorové stříkačky, plovoucí čerpadla a ponorná čerpadla o malém výkonu nejsou pro nasazení při těchto událostech příliš vhodné. Pro účinnou ochranu stříkaček před poškozením nasátými nečistotami je třeba doplnit výbavu JPO o plovoucí sací koše, resp. o ochranu běžných sacích košů. Jako vhodné se jeví doplnění dalších opěrných bodů v rámci HZS ČR velkoobjemovými čerpadly.”*

S tímto názorem zcela souhlasím. Je totiž naprosto nezbytné, aby zasahující pracovali s tou nejlepší dostupnou technikou, neboť zastaralá technika je pak méně efektivní. Nedostatky se pak mohou rapidně projevit např. právě u čerpání většího množství vody, kdy výkon čerpadel není dostačující.

D. Opaření ochrany obyvatelstva

Povodně sebou přinášejí mnoho hrozeb, které je nutno řešit. Jednou z nejzávažnějších je nespolupráce obyvatelstva při evakuaci. Ta se provádí v případě

mimořádné události nebo krizové situace z území, kde povodeň bezprostředně ohrožuje obyvatelstvo. Po varování občanů a nařízení evakuace mnoho obyvatel nereaguje, ignoruje evakuaci a odmítá uposlechnout příslušné orgány. Tehdy nastává bod zlomu a situace evakuace je vnímána velmi negativně. Z mého pohledu se jedná především o starší osoby, protože nemají rádi změny, a už vůbec nechtějí opouštět své domovy v obavě o svůj majetek. Převážná většina z nich si dostatečně neuvědomuje riziko celé situace a ve svých domovech zůstávají až do poslední možné chvíle, čímž ohrožují nejen sebe, ale později i záchranáře, kteří opakovaně zasahují při jejich evakuaci.

Obyvatelé jsou ohrožováni i po povodni, a to na svém zdraví, neboť mohou být vystaveni infekcím, zejména v případě kontaminace zdrojů pitné vody výkaly, které pocházejí z žump a čističek odpadních vod. Proto je zásadní opatrnost a ochrana. Riziko nakažení, lze eliminovat ochranou těla, a to za pomoci gumových holínek a gumových rukavic. Dále je důležité si vždy ruce důkladně umýt čistou pitnou vodou, použít nejlépe dezinfekční mýdlo a ruce si utřít do jednorázových papírových ubrousků.

Je důležité si uvědomit, že nejenom lidé a jejich majetek může být povodní ohrožen. Velké škody jsou po povodni zaznamenávány i v oblasti zemědělství. V dnešní době se spíše řeší negativní dopad sucha na přírodu a zemědělství, v opačném případě ale i velké voda může mít pro zemědělství a přírodu fatální následky. Také zmiňované velké sucho a vyschlá půda může mít zásadní podíl na průběhu potenciální povodně.

Nastanou-li povodně, ani zdaleka není koryto, či okolní příroda schopna pojmout všechnu vodu, která se korytem valí. A tak dochází k rozlivům. Když se voda nemůže rozlít do lesů a luk, rozlévá se i do obydlých částí (dříve volná krajina, která byla později nezodpovědně zastavěna).

Řešením je obnova zeleně v krajině, sázení lesů s přirozenou skladnou, výstavba místních hrází k ochraně obcí, v případě potřeby doplněných tzv. suchými poldry pro dočasné zadržení vody v krajině.

Příroda a životní prostředí je ohrožováno ještě z dalšími faktory, jako je kontaminace nebezpečnou chemickou látkou. Během povodně se může stát, že voda zaplaví i průmyslové oblasti a objekty ve kterých jsou skladovány nebezpečné chemické látky. Povodeň přichází většinou neočekávaně a její příchod je dost rychlý, proto se může stát, že se nestihnou úplně všechny skladované nebezpečné látky přemístit, nebo dostatečně před povodní zabezpečit. Tím pádem se může stát během povodně dojde u uvolnění nebezpečné látky do prostředí. Následkem toho může dojít k úhynu zvířat, ale i k ohrožení zdraví a životů lidí, např. v případě kontaminace zdrojů pitné vody. Proto je důsledná kontrola po povodni nezbytností.

7 ZÁVĚR

Povodeň je přírodní živěl, který na našem území byl a bude a nelze mu zcela zabránit. Člověk může do určité míry ovlivnit časový průběh povodní tím, že částečně omezí povodňové kulminační průtoky a transformuje povodňovou vlnu pomocí mobilních protipovodňových systémů, což mu umožní přijmout účinnější opatření pro záchranu osob a majetku.

Diplomová práce se zabývala porovnáním povodní ve Zlínském kraji v roce 2006 a 2010. V teoretické části byla popsána právní úprava této a související problematiky v ČR, vymezeny základní pojmy, charakterizován IZS a opatření ochrany obyvatelstva a také uvedena stručná charakteristika Zlínského kraje.

Cílem práce bylo porovnání obou povodní ve třech hlavních kritériích, a to z hlediska jejich hydrologického průběhu, z hlediska přijímaných opatření v oblasti krizového řízení a v neposlední řadě z hlediska jejich finančního zabezpečení, tedy identifikace použitých finančních zdrojů. Pomocí metodického postupu, který spočíval v analýze, komparaci a vyhodnocení provedených SWOT analýz a v provedení rozhovorů se zástupci dotčených orgánů ochrany před povodněmi Zlínského kraje, byly zjištěny potřebné výsledky důležité k závěrečnému porovnání povodní a vyvrácení či potvrzení předem stanovených hypotéz. Na základě zjištěných závěrů byly následně formulovány návrhy opatření vedoucí ke zlepšení úrovně ochrany před povodněmi v kraji, čímž byly cíle diplomové práce naplněny.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
HOPKS	hospodářská opatření pro krizové stavy
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	integrovaný záchranný systém
JPO	jednotky požární ochrany
MV-GŘ HZS ČR	Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
ORP	obec s rozšířenou působností
SPA	stupeň povodňové aktivity
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
ZZS	zdravotnická záchranná služba

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ADAMEC, Vilém. *Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-118-7.
- [2] Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [3] Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [4] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [5] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů
- [6] Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatření pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [7] Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv
- [8] Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)
- [9] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů
- [10] Vyhláška č. 471/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva zemědělství o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly
- [11] Vyhláška č. 178/2012 Sb., Vyhláška, kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků
- [12] Vyhláška č. 24/2011 Sb., Vyhláška o plánech povodí a plánech pro zvládnutí povodňových rizik
- [13] Vyhláška č. 216/2011 Sb., Vyhláška o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl

- [14] Vyhláška č. 236/2002 Sb., Vyhláška Ministerstva životního prostředí o způsobu a rozsahu zpracovávání návrh a stanovení záplavových území
- [15] Zákon č. 2/1969, o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů
- [16] Analýza hrozeb pro Českou republiku
- [17] Audit národní bezpečnosti
- [18] Bezpečnostní strategie České republiky
- [19] Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030
- [20] Metodický pokyn odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí k zabezpečení hlásné a předpovědní povodňové služby
- [21] Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva v České republice – 2018
- [22] Směrnice Ministerstva vnitra čj. MV-117572-2/PO-OKR-2011 ze dne 24. listopadu 2011, kterou se stanoví jednotná pravidla organizačního uspořádání krizového štábu kraje, krizového štábu obce s rozšířenou působností a krizového štábu obce
- [23] RICHTER, Rostislav. *Slovník pojmů krizového řízení*. 1. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-91-4.
- [24] ŘÍHA, Milan. *Živelní pohromy*. Praha: ARMEX PUBLISHING s.r.o., 2006. ISBN 80-86795-32-2
- [25] Kolektiv autorů. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení*. 1. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.
- [26] NOVÁK, Jaromír a kolektiv. *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4268-6
- [27] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše, Danuše KRATOCHVÍLOVÁ ML. a Libor FOLWARCZNY. *Ochrana obyvatelstva*. 2. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. ISBN 978-80-7385-134-7.
- [28] Vyhláška č. 380/2002 Vyhláška Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

- [29] FIALA, Miloš, Josef VILÁŠEK a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. 1. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.
- [30] ŠENOVSKÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém*. 2. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. ISBN 978-80-7385-007-4.
- [31] KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. *Integrovaný záchranný systém*. 4. Praha: ARMEX PUBLISHING, 2011. ISBN 978-80-87451-01-4.
- [32] Zákon č. 374/2011 Sb., Zákon o zdravotnické záchranné službě
- [33] Zákon č. 273/2008 Sb., Zákon o Policii České republiky
- [34] *Zlínský kraj* [online]. [cit. 2019-04-15] Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/>
- [35] *Povodí Moravy* [online]. [cit. 2019-04-15] Dostupné z: <http://www.pmo.cz/cz/o-podniku/vyznamne-vodni-toky/>
- [36] *Závěrečná práce – metodika* [online]. [cit. 2019-04-18] Dostupné z: <http://lorenc.info/zaverecne-prace/metodika.htm>
- [37] *SWOT analýza* [online]. [cit. 2019-04-18] Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>
- [38] Krajský úřad Zlín – Vyhodnocení povodní z hlediska PPO
- [39] Krajský úřad Zlín – Informace o jarních povodních 2006
- [40] Krajský úřad Zlín – Informace o jarních povodních na území Zlínského kraje v roce 2006
- [41] Krajský úřad Zlín – Zpráva o hydrologickém vyhodnocení jarní povodně 2006 na území ČR
- [42] Krajský úřad Zlín – Závěrečná zpráva o hodnocení krizové situace – Povodně 2010
- [43] Krajský úřad Zlín – Vyhodnocení povodní v květnu a červnu v roce 2010 v ČR

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 První stupeň povodňové aktivity	27
Obrázek 2 Druhý stupeň povodňové aktivity.....	28
Obrázek 3 Třetí stupeň povodňové aktivity	29
Obrázek 4 Základní a ostatní složky IZS	38
Obrázek 5 Administrativní členění Zlínského kraje	44
Obrázek 6 Oblast povodí Moravy	45
Obrázek 7 Hydrologická situace, Bečva – Dluhonice	53
Obrázek 8 Hydrologická situace, Morava – Kroměříž	53
Obrázek 9 Organizace krizového řízení.....	54
Obrázek 10 Hydrologická situace, Rožnov pod Radhoštěm – Rožnovská Bečva.....	64
Obrázek 11 Hydrologická situace, Jarcová – Vsetínská Bečva	64
Obrázek 12 Hydrologická situace, Valašské Meziříčí – Rožnovská Bečva.....	65
Obrázek 13 Hydrologická situace, Dluhonice – Bečva	65
Obrázek 14 Hydrologická situace, Kroměříž – Morava	66
Obrázek 15 Hydrologická situace, Spytihněv – Morava	66
Obrázek 16 Hydrologická situace, Uherský brod – Olšava.....	67
Obrázek 17 Hydrologická situace, Zlín – Dřevnice	67
Obrázek 18 Organizace krizového řízení, Povodeň 2010/1.....	68
Obrázek 19 Organizace krizového řízení, Povodeň 2010/2.....	69

11 SEZNAMU POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 Povodňové orgány s územní působností	31
Tabulka 2 Přehled opatření k ochraně před povodněmi	33
Tabulka 3 Přehled o vyhlášení a odvolání SPA	52
Tabulka 4 Přehled vyhlášení krizových stavů	55
Tabulka 5 SWOT analýza povodní 2006	57
Tabulka 6 Přehled vyhlášení a odvolání SPA	63
Tabulka 7 Přehled o vyhlášení stavů nebezpečí	70
Tabulka 8 Přehled darů krajů a obcí ČR postiženým územím	72
Tabulka 9 SWOT analýza povodní 2010	72
Tabulka 10 Porovnání povodní	79
Tabulka 11 Počet volání na TCTV Zlín	91

12 SEZNAM PŘÍLOH

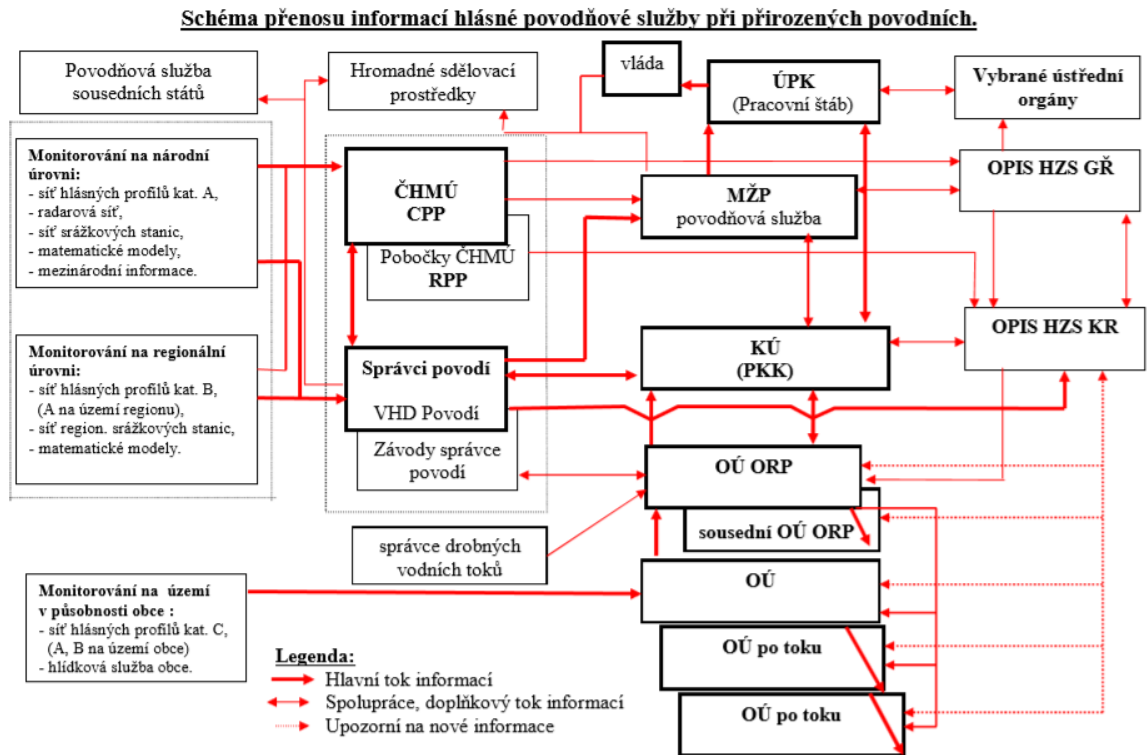
Příloha 1	Přehled typů nebezpečí s nepřijatelným rizikem
Příloha 2	Schéma přenosu informací hlásné povodňové služby při přirozených povodních
Příloha 3	Schéma přenosu informací hlásné povodňové služby při zvláštních povodních
Příloha 4	Schéma přenosu informací předpovědní povodňové služby
Příloha 5	Rozhodnutí hejtmána Zlínského kraje ze dne 29. března 2006 o vyhlášení stavu nebezpečí
Příloha 6	Rozhodnutí vlády ČR ze dne 2. dubna 2006 o vyhlášení nouzového stavu
Příloha 7	Rozhodnutí hejtmána Zlínského kraje ze dne 18. května 2010 o vyhlášení stavu nebezpečí
Příloha 8	Rozhodnutí hejtmána Zlínského kraje ze dne 24. května 2010 o prodloužení stavu nebezpečí a o rozšíření vymezeného území
Příloha 9	Rozhodnutí hejtmána Zlínského kraje ze dne 2. června 2010 o vyhlášení stavu nebezpečí
Příloha 10	Usnesení vlády ČR ze dne 4. srpna 2010 k řešení odstranění škod a obnovy částí území ČR poškozených povodněmi v květnu a v červnu 2010

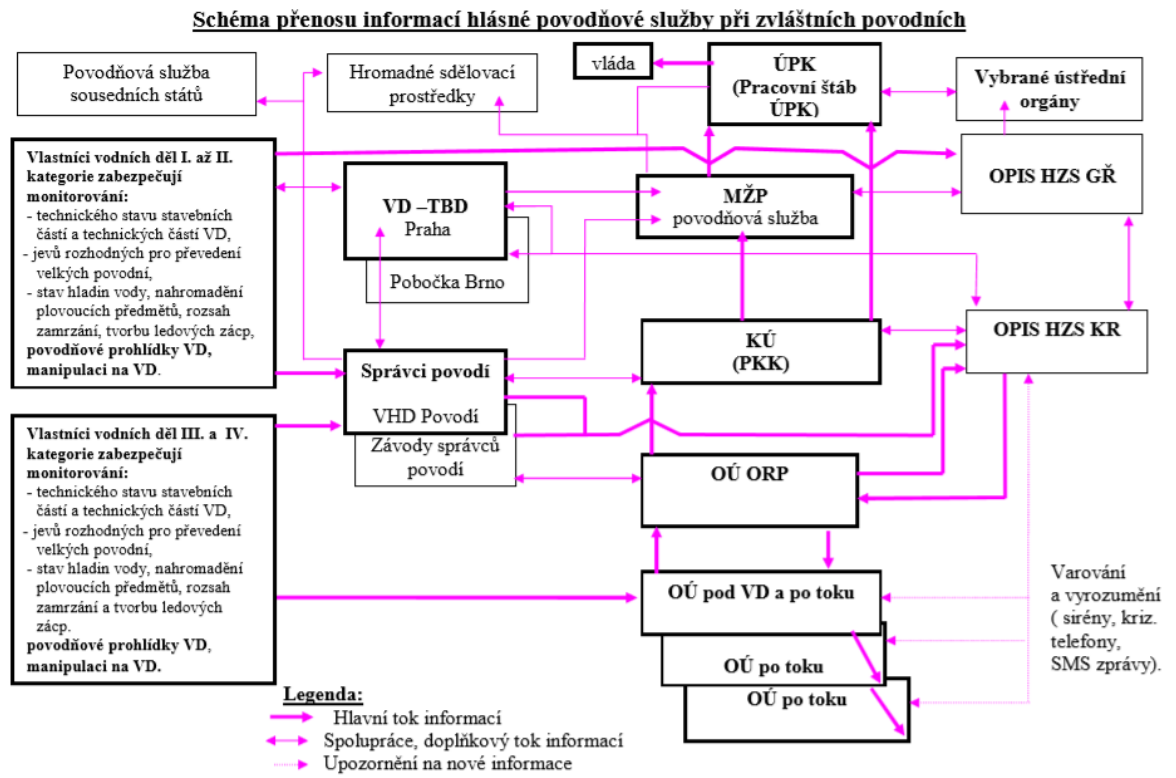
Příloha 1

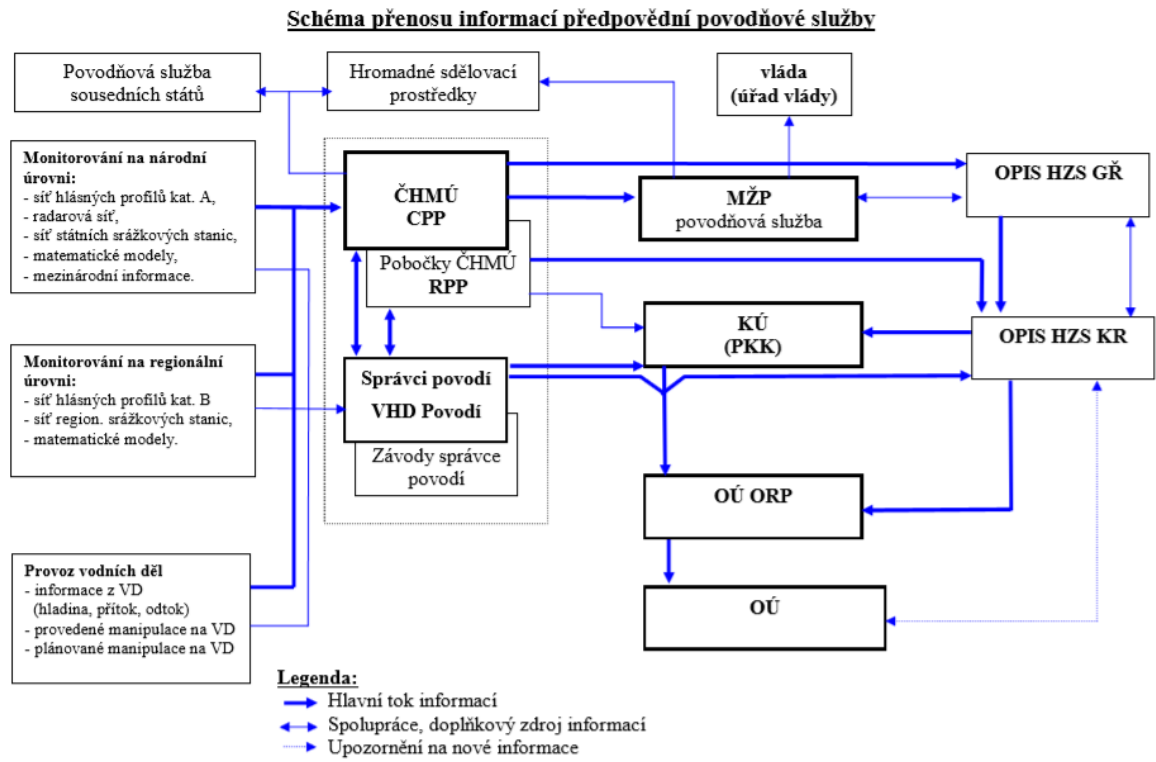
Přehled typů nebezpečí s nepřijatelným rizikem

KATEGORIE NEBEZPEČÍ		TYPY NEBEZPEČÍ S NEPŘIJATELNÝM RIZIKEM	GESCE *
<i>naturogenní</i>	<i>abiotické</i>	Dlouhodobé sucho	MŽP, MZe, MV
		Extrémně vysoké teploty	MŽP
		Přívalová povodeň	MŽP, MV, MZe
		Vydatné srážky	MŽP, MV
		Extrémní vítr	MŽP, MV
		Povodeň	MŽP, MV, MZe
	<i>biotické</i>	Epidemie – hromadné nákazy osob	MZd
		Epifytie – hromadné nákazy polních kultur	MZe
		Epizootie – hromadné nákazy zvířat	MZe
<i>antropogenní</i>	<i>technologenní</i>	Narušení dodávek potravin velkého rozsahu	MZe, MPO
		Narušení funkčnosti významných systémů elektronických komunikací	ČTÚ, MPO
		Narušení bezpečnosti informací kritické informační infrastruktury**	NBÚ, MV
		Zvláštní povodeň	MZe, MV, MŽP
		Únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení	MŽP, MV, SÚJB
		Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	MZe
		Narušení dodávek plynu velkého rozsahu	MPO, MV
		Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu	SSHR, MPO
		Radiační havárie	SÚJB, MV
		Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu	MPO, MV
	<i>sociogenní</i>	Migrační vlny velkého rozsahu	MV, MZV
		Narušování zákonosti velkého rozsahu (včetně terorismu)	MV
	<i>ekonomické</i>	Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu**	MF, ČNB

**1/2006
ROZHODNUTÍ
hejtmána Zlínského kraje
o vyhlášení stavu nebezpečí**

Podle § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) z důvodu vzniku povodně velkého rozsahu způsobené vzestupem hladiny řeky Moravy, z důvodu ohrožení životů a zdraví lidí a možnosti vzniku značných materiálních škod a z důvodu zabezpečení záchranných a likvidačních prací

**vyhlašuji
od 23.00 hod. dne 29. března 2006
stav nebezpečí**

pro část území Zlínského kraje ohraničeného správním obvodem obce s rozšířenou působností Uherské Hradiště.

Čl. 1

Podle § 14 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) nařizují tato krizová opatření:

1. Ukládám starostům obcí provedení všech nezbytných opatření uvedených v zákoně č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) s cílem záchrany životů a zdraví poškozených osob a s cílem ochrany jejich majetku.
2. Ukládám starostům obcí provést plošnou evakuaci postižených osob podle konkrétní situace.
3. Ukládám všem složkám Integrovaného záchranného systému Zlínského kraje podílet se na záchranných a likvidačních pracích podle pokynů orgánů krizového řízení.
4. Podle § 30 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ukládám hromadným informačním prostředkům zveřejnit toto rozhodnutí neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu.

Čl. 2

Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem 29. března 2006.

Libor Lukáš, v. r.

Příloha 6   Rozhodnutí vlády ČR ze dne 2. dubna 2006 o vyhlášení
nouzového stavu

**ROZHODNUTÍ
VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY**

V souladu s čl.5 a 6 ústavního zákona č.110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

vláda České republiky

vyhlašuje

pro území Jihočeského kraje, Středočeského kraje, Ústeckého kraje, Pardubického kraje, Jihomoravského kraje, Olomouckého kraje a Zlínského kraje z důvodu vzniklé krizové situace spočívající v ohrožení životů, zdraví a značného rozsahu ohrožení majetku v důsledku rozsáhlých povodní

NOUZOVÝ STAV

na dobu od 23.00 hodin dne 2. dubna 2006 do 24.00 hodin dne 10. dubna 2006

I.

Pro řešení vzniklé krizové situace vláda České republiky n a f i z u j e

I. krizová opatření

- a) pracovní výpomoc a povinnost poskytnout věcné prostředky k řešení krizové situace,
- b) zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na území, z něhož byla provedena evakuace, s výjimkou osob provádějících záchranné a likvidační práce podle pokynů příslušného krizového štábu a velitele zásahu a příslušníků ozbrojených bezpečnostních sborů a vojáků zajišťujících bezpečnost a veřejný pořádek na postiženém území,
- c) provádění stavebních prací, terénních úprav a odstraňování staveb, je-li to v souvislosti s vývojem krizové situace nezbytné pro zmírnění nebo odvrácení veřejného ohrožení,
- d) evakuaci ohrožených osob z postiženého a ohroženého území,
- e) povinné hlášení přechodné změny pobytu osob ve smyslu ustanovení §6 odst.2 písm.a) zákona č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění,

Uvedená krizová opatření konkretizují hejtmani krajů, pro které je nouzový stav vyhlášen, pro území příslušných krajů podle místních potřeb a podmínek řešení krizové situace.

2. ministru vnitra

- a) aktivovat Ústřední krizový štáb k operativní koordinaci opatření prováděných v souvislosti s řešením vzniklé krizové situace a k přípravě návrhů opatření pro vládu České republiky,
- b) přijmout opatření k ochraně veřejného pořádku a bezpečnosti a ochraně majetku v postiženém území a v prostorech, které budou dotčeny prováděnými krizovými opatřeními,
- c) seznámit s tímto rozhodnutím hejtmany příslušných krajů,
- d) zajistit vyhlášení tohoto rozhodnutí ve Sbírce zákonů České republiky.

3. prvnímu místopředsedovi vlády a ministru financí

- přijmout v případě potřeby nezbytná opatření pro řešení finančních dopadů vyhlášeného nouzového stavu.

4. ministru pro místní rozvoj

- a) přijmout opatření k finančnímu a administrativnímu zajištění realizace Programu finanční podpory obcím postiženým povodněmi v roce 2006 při zajišťování dočasného náhradního ubytování včetně nezbytných souvisejících potřeb a k uvolňování provozních výdajů na řešení ochrany majetku obcí před povodněmi,
- b) zřídít v souvislosti s plněním úkolu 4a) informační linku pro starosty měst a obcí postižených krizovou situací.

5. ministru obrany

- přijmout v součinnosti s ministrem vnitra a hejtmany příslušných krajů opatření k použití vojáků v činné službě při řešení krizové situace.

6. ministryni informatiky

- a) přijmout v součinnosti s provozovateli služeb elektronických komunikací a poštovních služeb opatření k zajištění nepřetržitého poskytování těchto služeb na územích postižených krizovou situací v maximálním možném rozsahu,
- b) zajistit informovanost veřejnosti o průběhu krizové situace a jejím řešení prostřednictvím portálu veřejné správy.

7. místopředsedovi vlády a ministru práce a sociálních věcí

- přijmout opatření k využívání občanů evidovaných jako nezaměstnaní na Úřadech práce pro provádění pracovní výpomoci při realizaci krizových opatření.

8. místopředsedovi vlády a ministru spravedlnosti

- přijmout opatření k zajištění podmínek výkonu vazby a trestu odnětí svobody ve věznicích na území postiženém nebo ohroženém krizovou situací tak, aby nedošlo k ohrožení životů a zdraví osob.

9. ministryni školství, mládeže a tělovýchovy

- přijmout opatření k zajištění vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou v důsledku krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce.

10. všem členům vlády

- přijmout opatření k omezení škod a ztrát a k zabezpečení výkonu činností v rámci své působnosti v postiženém a ohroženém území.

II.

V souvislosti s prováděním krizových opatření se na území, pro které je vyhlášen nouzový stav, na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezují

- a) právo na nedotknutelnost osob a nedotknutelnost obydlí při evakuaci osob z místa, na kterém jsou bezprostředně ohroženy na životě nebo zdraví,
- b) vlastnické a užívací právo právnických a fyzických osob k majetku v souvislosti s povinností poskytování věcných prostředků potřebných k řešení krizové situace,
- c) svoboda pohybu a pobytu osob v prostoru, z něhož byla provedena evakuace,
- d) právo provozovat podnikatelskou činnost, která by ohrožovala prováděná krizová opatření nebo narušovala, popřípadě znemožňovala jejich provádění,
- e) právo na stávkou, pokud by tato stávka vedla k narušení, případně znemožnění záchranných a likvidačních prací.

III.

Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem 2.dubna 2006, ve 23.00 hodin. Jeho platnost končí dnem 10. dubna 2006, ve 24.00 hodin.

V Praze dne 2.dubna 2006

Předseda vlády
Ing. Jiří P a r o u b e k

ROZHODNUTÍ

hejtmána Zlínského kraje ze dne 18. května 2010

č. 1/2010

o vyhlášení stavu nebezpečí.

V souladu s § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění a § 61 odst.3 písm.h) zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) v platném znění vyhláší pro vymezenou část území Zlínského kraje

STAV NEBEZPEČÍ

z důvodu vzniklé krizové situace spočívající v ohrožení životů, zdraví a majetku v důsledku opakujících se 3. stupňů povodňové aktivity na řece Moravě a Bečvě a jejich přítocích, reálné hrozbě sesuvů, ohrožení velkého území Zlínského kraje s vyhlášeným 3. stupněm povodňové aktivity, v důsledku nedokončených protipovodňových opatření ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Uherské Hradiště a v důsledku nepříznivé meteorologické předpovědi

na dobu od 18. května 2010 od 14:30 do 24. května 2010 do 24:00 hodin.

Čl.1**Vymezené území**

Stav nebezpečí vyhláší pro území Zlínského kraje vymezené správním obvodem obcí s rozšířenou působností **Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Kroměříž, Otrokovice, Uherské Hradiště.**

Čl. 2**Krizová opatření**

Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení stanovují tato krizová opatření a jejich rozsah:

1. Provedení evakuace osob z prostorů ohrožených povodněmi.
2. Zajištění nouzového ubytování obyvatelstva.
3. Zajištění ochrany evakuovaného území.
4. Bezodkladné provádění staveb, stavební práce, terénní úpravy nebo odstranění staveb za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení.
5. Pravidelné informování a varování obyvatelstva na ohroženém území.
6. Podle §30 zákona č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ukládám všem hromadným informačním prostředkům zveřejnit toto rozhodnutí neupraveně a bez úpravy obsahu a smyslu.

Čl.3**Účinnost**

Z důvodu naléhavého obecného zájmu spočívajícího v potřebě neodkladně odvrátit ohrožení životů, zdraví a majetku způsobené krizovou situací nabývá toto rozhodnutí účinnosti okamžikem vyhlášení krizového stavu dne 18. května 2010 od 14:30 hodin.

MVDr. Stanislav Mišák
hejtmán Zlínského kraje

ROZHODNUTÍ

hejtmána Zlínského kraje ze dne 24. května 2010

č. 2/2010

o prodloužení stavu nebezpečí a o rozšíření vymezeného území

Čl. 1

Stav nebezpečí vyhlášený v souladu s § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění a § 61 odst.3 písm.h) zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) v platném znění Rozhodnutím hejtmána Zlínského kraje č. 1/2010 ze dne 18.5. 2010 pro část území Zlínského kraje vymezeného správním obvodem obcí s rozšířenou působností Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Kroměříž, Otrokovice, Uherské Hradiště

prodloužují do 31.5. 2010 do 24.00 hodin

Čl. 2

Vymezené území uvedené v čl.1 Rozhodnutí hejtmána Zlínského kraje č.1/2010 ze dne 18. 5. 2010, pro které platí vyhlášený stav nebezpečí,

rozšiřují

o katastrální území obce Keňníky

Čl. 3

Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem 24. května 2010 od 07.00. hodin.

MVDr. Stanislav Mišák
hejtmán Zlínského kraje

ROZHODNUTÍ

hejtmána Zlínského kraje ze dne 2. června 2010

č. 3/2010

o vyhlášení stavu nebezpečí.

V souladu s § 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v platném znění vyhláší pro území Zlínského kraje

STAV NEBEZPEČÍ

z důvodu vzniklé krizové situace spočívající v ohrožení životů, zdraví a majetku v důsledku opakujících se dlouhotrvajících deštových srážek, vysoké úrovní spodní vody, vyhlášení 2. a 3. stupňů povodňové aktivity na většině toků ve Zlínském kraji, reálné hrozbě zaplavení značného území Zlínského kraje, nebezpečí přelítí neregulovatelných vodních nádrží, hrozbě sesuvů a nepříznivé meteorologické předpovědi

na dobu od 2. června 2010 do 13. června 2010 do 24. 00 hodin.

Čl. 1

Vymezené území

Stav nebezpečí vyhláší pro území celého Zlínského kraje.

Čl. 2

Krizová opatření

Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení stanovují tato krizová opatření a jejich rozsah:

1. Provedení evakuace osob z prostorů ohrožených povodněmi.
2. Zajištění nouzového ubytování obyvatelstva.
3. Zajištění ochrany evakuovaného území.
4. Bezodkladné provádění staveb, stavební práce, terénní úpravy nebo odstranění staveb za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení.
5. Pravidelné informování a varování obyvatelstva na ohroženém území.
6. Podle §30 zákona č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ukládám všem hromadným informačním prostředkům zveřejnit toto rozhodnutí neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu.

Čl.3

Účinnost

Z důvodu naléhavého obecného zájmu spočívajícího v potřebě neodkladně odvrátit ohrožení životů, zdraví a majetku způsobené krizovou situací nabývá toto rozhodnutí účinnosti okamžikem vyhlášení krizového stavu dne 2. června 2010 od 8.30. hod

MVDr. Stanislav Mišák
hejtman Zlínského kraje

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

ze dne 4. srpna 2010 č. 556

k řešení odstranění škod a obnovy částí území České republiky poškozených povodněmi v květnu a v červnu 2010

Vláda

I. bere na vědomí

1. Informaci o škodách způsobených povodněmi v květnu a v červnu 2010 na dopravní infrastrukturu v majetku státu, uvedenou v části III materiálu č.j. 745/10,
2. Informaci o škodách způsobených na státním vodohospodářském majetku a zemědělském a lesním majetku v důsledku povodní v květnu a v červnu 2010, uvedenou v části III materiálu č.j. 743/10;

II. schvaluje

1. Strategii obnovy území částí Zlínského kraje a Olomouckého kraje postižených povodněmi v květnu 2010, uvedenou v části IV materiálu č.j. 685/10,
2. Strategii obnovy území Zlínského kraje a částí Jihomoravského kraje postižených povodněmi v červnu 2010, uvedenou v části IV materiálu č.j. 739/10,
3. Strategii obnovy území částí Moravskoslezského kraje postižených povodněmi v květnu 2010, uvedenou v části IV materiálu č.j. 738/10,
4. povolené překročení výdajů v kapitole Ministerstva pro místní rozvoj, a to o částku 1 001 045 tis. Kč na odstranění následků povodní roku 2010 na programu č. 217 110 Podpora regionálního rozvoje, podprogramu č. 217 117 Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou, a v rámci této částky změnu účelového určení u nedočerpaného zůstatku finančních prostředků ve výši 199 560 tis. Kč původně určených na odstranění povodňových škod roku 2009 v gesci Ministerstva pro místní rozvoj,
5. povolené překročení výdajů v kapitole Ministerstva pro místní rozvoj, a to o částku 101 190 tis. Kč na odstranění následků povodní roku 2010 na programu č. 117 510 Podpora bydlení s tím, že se jedná se o nedočerpaný zůstatek finančních prostředků původně určených na odstranění povodňových škod roku 2009 v gesci Ministerstva pro místní rozvoj,

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

s tím, že souhrnný přehled poskytovaných finančních prostředků je uveden v příloze tohoto usnesení;

III. ukládá

1. ministrům pro místní rozvoj, životního prostředí, zemědělství, dopravy a průmyslu a obchodu předložit ministru financí žádost o povolené překročení výdajů státního rozpočtu podle zákona č. 180/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 382/2009 Sb., o státním dluhopisovém programu na částečnou úhradu nákladů spojených s odstraněním následků škod způsobených záplavami a povodněmi v červnu a v červenci 2009,

2. ministrům pro místní rozvoj, životního prostředí, zemědělství, dopravy, průmyslu a obchodu a školství, mládeže a tělovýchovy zabezpečit poskytování státní pomoci na stanovený účel a v souladu se strategiemi uvedenými v bodě II/1 až 3 tohoto usnesení,

3. ministru pro místní rozvoj předložit ministru financí do 15. prosince 2010 návrhy nových dokumentací programů pro realizaci financování odstranění následků možných příštích živelních pohrom v gesci Ministerstva pro místní rozvoj v oblasti obnovy obecního a krajského majetku a v oblasti bydlení,

4. ministru průmyslu a obchodu zajistit realizaci rozšířeného programu Záruka (zvýhodněné záruky za úvěry) pro malé a střední podnikatele v Českomoravské záruční a rozvojové bance, a.s.;

IV. doporučuje hejtmanům Zlínského kraje, Olomouckého kraje, Jihomoravského kraje a Moravskoslezského kraje spolupracovat s příslušnými ministry při zabezpečování úkolů podle bodu III tohoto usnesení.

Provedou:

ministři pro místní rozvoj,
životního prostředí,
zemědělství, dopravy,
průmyslu a obchodu,
školství, mládeže a tělovýchovy

Na vědomí:

hejtmani Zlínského kraje,
Olomouckého kraje,
Jihomoravského kraje,
Moravskoslezského kraje

Předseda vlády
RNDr. Petr Nečas, v. r.